

ДАВАР

ГОДИНА 2011.

БРОЈ 43

ЕПАРХИЈА ДАБРОБОСАНСКА - БИЛТЕН МАНАСТИРА ДОБРУНА

ПОСЛУШНОСТ

Послушност је вршење дужности без испитивања. То је добровољна смрт, живот без радозналости...

(Јован Лествичник)

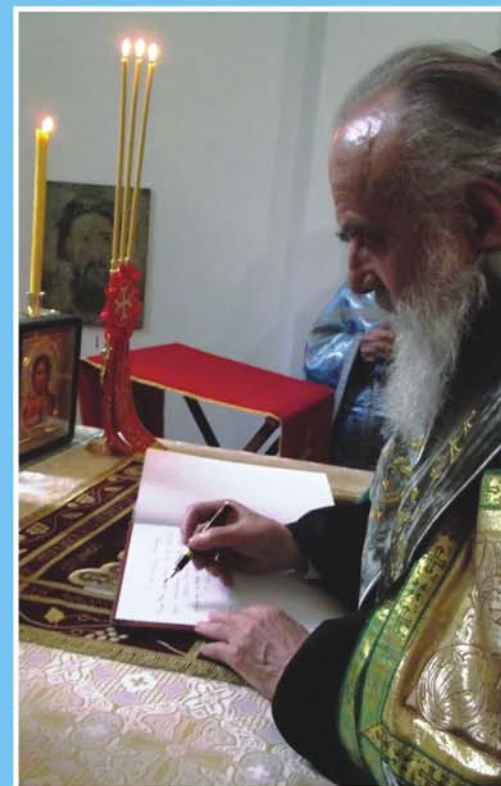
Послушност коју је хришћанин дужан да показује према своме Богу састоји се у томе, што се он стара да у свему своју вољу потчини вољи Божјој, и све што Бог заповеда радо да испуњава, и не гледа да ли је то свету или телу његовом угодно, него да је угодно Богу...

(Тихон Задонски)

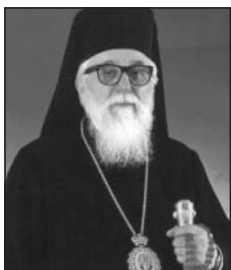

*Патријарх Иринеј
у Манастиру Добруну*

**Његова Светост Патријарх Српски Господин Иринеј
у склопу посјете Митрополији дабробосанској 11. и 12. марта 2011.
боравио је и у Манастиру Добруну**

СЛУЖБЕНИ ДЕО

КАНОНСКЕ ПОСЈЕТЕ И СЛУЖЕЊА ЊЕГОВОГ ВИСОКОПРЕОСВЕШТЕНСТВА МИТРОПОЛИТА ДАБРОБОСАНСКОГ ГОСПОДИНА НИКОЛАЈА

Децембар 2010

4. На празник Ваведeња Пресвете Богородице, служио Св. Литургију у храму Богословског факултета и Богословије у Фоци, те причестио студенте факултета и ученике Богословије.
7. У митрополитској резиденцији у Сарајеву у посјету примио представнике Међународног фонда подршке Козацима.
- У митрополитској резиденцији у Сарајеву у посјету примио представнике Српског хуманитарног удружења „Добротвор“ из Сарајева.
9. У Палати Републике у Бањалуци, присуствовао Другој сједници Одбора за прославу славе и дана Републике Српске.
19. На празник Св. Николаја Мирликијског Чудотворца, у храму Св. пророка Илије у Сокоцу служио Св. Литургију.
- У митрополитској кући у Сокоцу, прославио своју Крсну славу Св. Николаја Мирликијског Чудотворца.
20. У митрополитској резиденцији у Сарајеву прославио други дан своје Крсне славе Св. Николаја Мирликијског Чудотворца.
26. На Материце служио Св. Литургију у манастиру Вазнесења Господњег у Вардишту.

Јануар 2011.

4. У митрополитској резиденцији у Сарајеву, преко средстава јавног информисања упутио божићну честитку православним вјерницима у

Митрополији дабробосанској и цијелој БиХ.

6. На Бадње вече, у храму Св. пророка Илије у Сокоцу, служио празнично вечерње богослужење и присуствовао налагању Бадњака.

7. У Саборној цркви у Сарајеву служио празничну Божићну Литургију уз саслужење свештеника и ђакон Митрополије дабробосанске. Св. Литургију је директно преносило неколико радио и телевизијских кућа.

8. На празник Сабора Пресвете Богородице, у храму Св. пророка Илије на Сокоцу служио Св. Литургију.

- У митрополитској резиденцији у Сарајеву поздравио госте на Божићном пријему, којем је присуствовао велики број страних дипломата,

представника међународних организација, представника домаћих власти итд.

9. На дан Св. првомученика и архиђакон Стефана, служио Св. Литургију у храму Успења Пресвете Богородице на Палама.
14. На празник Обрезања Господњег и Св. Василија Великог служио Св. Литургију у храму Успења Пресвете Богородице у Мокром.
18. На празник Крстовдан, служио Св. Литургију и чин Великог водоосвећења у храму Рођења Пресвете Богородице у Зеници.
19. На Богојављење, Св. Литургију и чин Великог водоосвећења служио у храму Св. Василија Острошког у Добрињи.
20. На празник Сабора Св. Јована Крститеља, у Пријепољу посјетио Епископа милешевског г. Филарета, поводом његове крсне славе, и у епископској резиденцији обавио славски обред.
21. Предсједавао Двадесет и другом редовном сједницом Епархијског управног одбора Митрополије дабробосанске која је одржана у митрополитској кући у Сокоцу.
22. Предсједавао осамнаестом редовном сједницом Епархијског савјета Митрополије дабробосанске која је одржана у митрополитској кући у Сокоцу.
27. На празник Св. Саве, служио Св. Литургију и обавио славски обред у храму Св. Саве у Блажују.

- У митрополитској резиденцији у Сарајеву поздравио госте на Светосавском пријему, којем је присуствовао велики број страних дипломата, представника међународних организација, представника домаћих власти итд.

Фебруар

20. У храму Св. Петра Дабробосанског у Војковићима присуствовао Св. Литургији.

Март

5. У храму Васкрсења Христовог у Подгорици, поводом прославе Св. Симеона Мироточивог, началствовао на Св. Литургији уз саслужење више архијереја СПЦ и учествовао у Светосимеоновској литији кроз Подгорицу.
18. Служио Литургију Пређеосвећених дарова у храму Св. Василија Острошког и Петра Дабробосанског у комплексу Богословског факултета и Богословије у Фочи.
20. У Другу недељу поста служио Св. Литургију у храму Успења Пресвете Богородице у Чајничу.

Април

4. У митрополитској резиденцији у Сарајеву примио у посјету новименованог амбасадоре Пољске у БиХ г. Јержија Хмјеловског.
12. У Палати Републике у Бањалуци, присуствовао Шестој сједници Сената Републике Српске.
15. У митрополитској резиденцији у Сарајеву примио у посјету новименованог амбасадора Швајцарске у БиХ г. Андреа Шалера.

19. У згради Митрополије у Сокоцу примио представнике Организације породица за робљених и погинулих бораца и несталих цивила Сарајевско-романијске регије

22. На Велики Петак, у храму Св. пророка Илије у Сокоцу служио Вечерње са изношењем Плаштанице.

23. На Велику Суботу служио Св. Литургију у храму Св. Василија Острошког и Петра Дабробосанског у комплексу Богословског факултета и Богословије у Фочи.

24. На празник Васкрсења Христовог, служио Св. архијерејску Литургију у Саборној цркви у Сарајеву, уз саслужење свештеника и ђакона Митрополије дабробосанске. Св. Литургију је директно преносило неколико радио и телевизијских кућа.

25. На Васкршњи понедељак служио Св. Литургију у храму Св. пророка Илије у Сокоцу.

26. На Васкршњи уторак служио Св. Литургију у храму Успења Пресвете Богородице у Палама.

28. У четвртак Свијетле недеље, у насељу Врањеш у Источном Сарајеву, освештао темеље за нови храм Св. исповједника Варнаве Хвостанског и служио Св. Литургију.

Мај

1. На Томину недељу служио Св. Литургију у манастиру Успења Пресвете Богородице у Добруну, обавио освећење јаја и освештао нови параклис Св. архијакона Стефана на манастирској капији.

11. У манастиру Добруну дочекао Његову светост патријарха српског г. Иринеја и присуствовао доксологији у манастирском храму.

12. На празник Св. Василија Острошког присуствовао Св. Литургију у храму Св. Василија Острошког и Петра Дабробосанског у комплексу Богословског факултета и Богословије у Фочи, на којој је началствовао Његова светост патријарх српски г. Иринеј, славском обреду поводом славе ових двију школа, те свечаној академији и додјели диплома и награда у школском амфитеатру.

16. - 26. У Патријаршијском двору у Београду учествовао у раду Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве.

Пријрема
Њројћакон Миџар
Танасић

Еванђеље по Св. Јовану почиње са мистеријом Сина Којега назива *Λογος*. Превести то име са *Реч* или *Глагол* значи осиромашити смисао тога израза на грчком који је, уствари, бескрајно богатији. **ДАБАР** - јеврејска реч - је по смислу блиска појму Мудрости, живог Присуства Божјег и које избија у Прологу четвртога Еванђеља као Светлост и Живот.

Гласник СПЦ (бр. 11, новембар 1970.)

ЦРКВА – БОГОЧОВЕЧАНСКО ТЕЛО

Црква је, дакле, Тело Христово. Богослови би поближе рекли: тајанствено Тело Христово. Евхаристија је храна која засићује и пиће које гаси жеђ својом божанственошћу, преображујући крштене у јединку живог организма, коме Христос као глава даје вечност.“

Син Божји је својим доласком озарио заблудели свет, људе који су „седели у тами и сени смртној“ (Мт. 4,16); јавио је тајну триипостасног Божанства, јавио је слатку новост да су сви људи међусобно браћа, чланови једног благодатног Тела, које Отац небески као расејану децу скупља у једну Цркву, да бисмо и ми у духовном општењу јављали Царство Божје, Царство правде и мира.

Новозаветна Црква је и новозаветни Израил који јавља свету ново Царство Божје. Она се назива и Горњим Јерусалимом, а по тумачењу Светих Отаца, назива се Новим небом и Новом земљом, Царством Божјим у коме су сви људи скупљени око свога Творца и имају сву благодат Светога Духа. Оснивалац благодатног Царства говорио је: „Царство Моје није од овога света“. Оно има своју природу и циљ да сви људи буду свети у њој. Ни начин живота ни, пак, методе њеног дејствовања нису од овога света. Она носи на себи печат обнављања света - човека. У благодатном Царству - Цркви Христовој, Свети Максим Исповедник и Софроније, патријарх јерусалимски, виде слику све-

та духовног и света видљивог, то јест, онога што ми примамо нашим чулима и нашим мислима. Свети Герман, у својим тумачењима о Царству Божјем, види „земаљско небо у коме обитава и прославља се Бог“, Божји дом где се обзнањује голготска жртва.“

Бог кроз свету Цркву савршено промишља и руководи нама. Печатом се потврђује истинитост онога на чему печат стоји, а Господом Христом као печатом Цркве потврђује се истинитост спасења у Цркви. Присуство Господа Христа у души онога који Га прима јесте „залог наследства нашега“ (Еф. 1,14), залог да ћемо кроз свети живот у Цркви потпуно успоставити оно што нам Спаситељ Својим Јеванђељем нуди. Он нуди усавршавање у Цркви дуже од анђелског и херувимског. Нуди нам да „будуемо савршени као што је савршен Отац наш небески“ (Мт. 5,48). То није ништа немогуће кад је Господ Исус Христос помагач на путу усавршавања. Он је саставио у Цркви све оно што је на небесима и на земљи. Обукао је људе у себе кроз свето Крштење, и они се облаче у Њега кроз Свете Тајне и свете врлине. Том њиховом облачењу нема краја, и они неуморно Божјим растом расту у „човека савршена, у меру раста пуноће (висине) Христове“ (Еф. 4,13). Они заборављају оно што је остраг и сежу се за оним што је напред, увек имајући пред очима Спаситељеве речи: „Будите савршени као што је савршен Отац

ваш небески“ (Мт. 5,48). О томе непрестаном усавршавању човека благовести свети Симеон Нови Богослов: „Усавршавању њиховом неће бити краја, јер престанак узрастању чинио би крај Бесконачноме. Онима који иду за Бесконачним - Богочовеком нема краја њиховом идењу. Реци ми, како они могу достићи крај Бесконачнога? То је немогуће, и савим неоствариво. Таква мисао не може ни на ум пасти светима, ни овде на земљи док су у телу, ни тамо кад се преставе Богу. Јер они, покривајући се светлошћу божанске силе, озарени њоме и сијајући њоме и наслађујући се њоме, са потпуном и савршеном убеђеношћу сигурно знају да ће њихово усавршавање бити бесконачно напредовање у слави вечној.“

Ето, то нам открива свесвета Црква Христова и тиме нас обогаћује кроз своја благодатна добра. Она нам показује да се наш живот не састоји само у овој Цркви војинствујућој, него да настављамо свој живот у Царству бесмртности - Цркви тријумфујућој, уколико будемо у земаљској Цркви живели и ходили у страху Господњем. Но, Онај који власт има устројити Цркву, показује нам и свемогућство и прослављање Своје човечанске природе Својим славним Вазнесењем на небо и седењем са десне стране Бога Оца.

*Мийројолић
Николај*

НЕОБИЧАН ДОГАЂАЈ

Једне зиме, баш уочи Материца, кад се спуштао сумрак, ја осетим једно чудно обољење: изненада добијем страховито дрхтање лица и шкљоцање зуба, да нисам могла ни да говорим, ни да затворим лице, премда сам покушавала и да их завежем. То је трајало око пола сата. И кад сам се решавала да позовем лекара, овај чудан напад престаде. Али ја осетим онда као да ми неко заповеда да морам одмах поћи на гробље. То осећање било је тако некако везано за онај први напад, да нисам ни помишљала да се одупрем мисли која ме је стално гонила да одмах пођем на гробље. И ја се кренем из стана, у сумрак, по највећој зими, готово не владајући собом, осећајући као да ме неко вуче, као магнетска сила.

Кад сам стигла на крај града, ја као да сам се освестила, па хоћу натраг. Већ је пала ноћ. Покушавам свом снагом да се окренем и да пођем натраг. Али не иде; осећам да морам напред. И ја улазим у гробље. Стазе завејане дубоким снегом; упадам у снег до колена, до појаса, гушим се у сузама, почињем да се мрзнем, и дрхтим од страха, али ме нешто гони и ја идем све даље кроз мртву тишину ка гробовима мојих родитеља. Како је гробље врло дугачко и како се мора прво проћи кроз једно неправославно гробље, ово моје гацање и падање трајало је дуго и већ је ноћ увелико пала, кад се ја с тешком муком докотурах до очевог гроба и почех на глас да се молим, целивајући крст на гробници.

Одједном чујем да ме неко зове по имену: „Л... спаси ме; спаси ме хитно.“ Ја се следих од страха. Помислих пресвиснућу. Дрхтећи почнем опет на глас да се молим над гробом очевим. Али онда опет јасно чујем како ме неко зове: „Л... ти си послата да ме спасеш... последњи ропец.“ Ја

онда добијем неку чудну храброст као да је сав страх отишао од мене, и пођем у правцу одакле је долазио глас. Тако дођем до краја гробља, недалеко од наше гробнице, до једног шанца, и мени сину мисао да је ту свакако нека жртва несрећног случаја коју треба спасити. И потпуно охрабрена ја се нагнем над шанац и повићем: „Ко си? Ако си од Бога, дај знак,

ако си нечастива сила, моје је оружје крст.“ Међутим не чује се ништа. „Боже - почнем се на глас молити - дај ми моћи да обелоданим ову тајну и да извршим што је Твоја воља.“ Онда полако и пажљиво спутивши се у шанац напипам у мраку мушко дете од 10-12 година. С тешком муком га изнесем горе, али, авај, дете изгледа мртво: нити дише, нити му ради пулс. Брзо му почнем масирати прса и лице и покретати ноге и руке, и после истрајног труда дете се поврати у живот. Узмем га на леђа и тако у неко доба ноћи стигнемо кући. Моја бака очајна, већ је мислила да сам изгубљена, пошто ме по овом невремену нема. Кад нас угледа, она поче да нас грли од радости. С тешком муком скинемо ја и бака одело с детета, измасирамо га, напојимо чајем и положимо у постељу.

Сутрадан, на „Материце“, после заједничке молитве при трпези и пошто нашем малом госту помогах да „веже“ баку место своје мајке, дете паде на колена преда мном и са сузама ми захваљиваше за спасење. „Ја сам Босанац - рече ми оно - Привредников питомец. Био сам пошао за П., али сам се успавао, те сам тако прешао станицу П. Ваљало ми је сада враћати се пешке из вашег места. Ја се кренем, али пред ноћ упадох у неки шанац и и никако да се извучем. Кад сам осетио да ме снага издаје ја се почех молити: Добри Боже, Христе Спасе, Мајко Божја и моја Крсна славо, спасите ме... Мајко која си ме родила, помози ми, умирем ти... Одједанпут чујем као да ми неко говори: Не бој се, спашће те Л., и помену твоје име, и више се ничега не сећам...“

Ја знам зашто ме је Бог спасао - настави малишан сада. То је било овако. Нас има 16 деце. Једанпут мој отац враћајући се из шуме доведе собом једно трогодишње дете које је био нашао успут. Моја мајка се наљути, те дете избаци из куће. „Зар ти је мало да толико своје сиротиње храниш, него ми доводиш још и туђе“, рећи ће она оцу. Али отац поново врати дете с претњом мајци: „Жено, не греши душе. Кад хранимо шестаесторо, хранићемо и ово. Шта знаш? Можда ће и твоје које дете залутати једном у беломе свету, и неко ће га спасити. Бој се Бога, жено!“ Ја се сада сећам тога догађаја и тих речи, и изгледа ми да Господ враћа мојим родитељима за добро што су учинили оном сирочету. Хвала Му и хвала теби.“

Пошто смо погостили нашег малог госта, испратили смо га сутрадан славећи Бога за чудна дела Његова.

*Из часописа
Православни ђуџ*

ПОСЛУШНОСТ

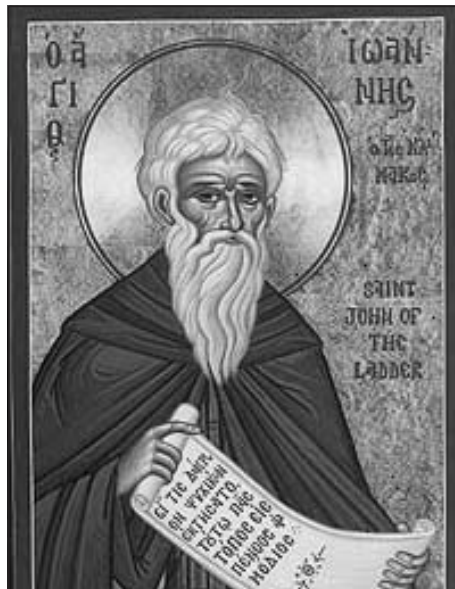
Послушност је одрицање од своје душе, које се испољава у телесним дејствијима... Послушност је вршење дужности без испитивања. То је добровољна смрт, живот без радозналости... Послушност је гроб воље, а ускрснуће смерности. Послушник, као да је мртав, не одговара нити размишља, било да се ради о добрим стварима или о нечему што изгледа зло, јер ће за све одговарати онај који је побожно умртново његову душу (то јест отац духовни, који га руководи на путу спасења)... (Јован Лествичник).

Послушност према Богу – прва добродетел

Послушност је прва, уводна добродетел. Она одбацује разматљивост и рађа у нама смирење. Због тога је она двор љубави према Христу Богу... Одбацивши послушност, Адам је пао у дубину пакла. А Господ, заволевши послушност, због плана нашег спасења, био је послушан Оцу своме чак до крста и смрти (Флп. 2,8), ... да би својом послушношћу загладио кривицу људске непослушности и оне који живе у послушности уздигао у вечни живот. Зато они који се упуштају у борбу са ђаволом гордошћу пре свега треба да ревнују за ову добродетел, и она, претходећи, показаће им све стазе добродетељи (Диадок).

Послушност коју је хришћанин дужан да показује према своме Богу састоји се у томе, што се он стара да у свему своју вољу потчини вољи Божјој, и све што Бог за-

поведа радо да попуњава, и не гледа да ли је то свету или телу његовом угодно, него да је угодно Богу... Истинска послушност не гледа да ли је тешко или лако што се заповеда, него за сваку заповест, ма каква она била, готовим себе показује, знајући да Бог од нас ништа за себе не тражи, него све што захтева то је за наше вечно добро. Зато истински послушник предаје срце своје у послушност Богу, говорећи са пророком: *Гошово је срце моје, Боже* (Пс. 107,1)... (Тихон Задонски).

Разлози у прилог послушности

На послушност нас побуђују разлози:

1. Доброта Божја која нас је из небића привела у биће (постојање). Бог је наш Отац и Господар.
2. Његова љубав према нама показана преко Сина свога Исуса Христа (сравни Јн. 3,16).
3. Послушност је наша дужност према Богу, нашем Творцу и нај-

већем Добротвору, и њоме Му своју веру исказујемо и љубав и захвалност одајемо ...

4. Послушношћу се избављамо од вечне смрти у паклу и задобијамо вечни живот (Тихон Задонски).

Послушност оцу духовном

Буди послушан свом оцу духовном, и у теби ће обитавати страх Божји.

Не буди непослушан, иначе ћеш постати оруђе и сасуд свих зала... (Антоније Велики).

Благо монаха је послушност. Ко стекне послушност биће услишен пред Богом и слободно ће стати пред Распетог за нас, који је био послушан Оцу своме небеском до смрти на крсту (ава Иперхије).

Старци су рекли: Бог ништа тако не захтева од почетника у монаштву, као подвиг послушности (Непознати).

Моћ послушности

Да искуша послушност свога новог ученика Јована Колова (колов значи: мали), ава Памво победе у земљу суво дрво и нареди Јовану да га сваког дана залива ведром воде, све док оно не донесе плод. Извор воде био је удаљен пола дана хода. По воду је требало поћи изјутра и вратити се пред мрак. Пуне три године Јован је обављао поверену му дужност тачно и уредно. По истеку треће године, суво дрво је листало, цветало и плод донело. Старац Памво убрао је плод, однео у цркву и рекао браћи: Приђите да окусите плод послушности.

О МРЖЊИ

Ао томе шта је мржња, са-знаћеш од апостола Јована који каже: Сваки који мрзи брата својега јесте човекоубица; а знате да ниједан човекоубица нема вечни живот (1. Јн. 3, 15). Он као човекоубицу изгони из живота онога, који мрзи брата, па чак и директно назива мржњу „убиством“. Ако неко у себи уништава и погубљује љубав према ближењем и уместо пријатеља постаје непријатељ, онда се такав човек придружује онима, што немају вечни живот, будући да у себи чува и негује скривено непријатељство према ближњем. О томе, да нема никакве разлике између порока скривених у души и видљивих порока, који се отворено испољавају, говори и апостол, повезујући их и упоређујући: Како не марише да познају Бога, предаде их Бог у покварен ум да чине што је неприлично. Њих који су испуњени сваке неправде, блуда, злоће, лакомства, неваљалства, пуни зависти, убиства, свађе, лукавства, злоћудности, дошаптачи, опадачи, богомрсци, насилници, гордељивци, хвалисавци, измишљачи зала, непокорни родитељима, неразумни, невере, неосетљиви, непомирљиви, немилостиви. Они, познавши правду Божију да који то чине заслужују смрт, не само да чине то, него и одобравају онима који то чине (Рим. 1, 28-32). Видиш ли како апостол злобу, гордост и остале скривене грехове сједињује у једну целину са убиством, користољубљем и њима сличним видљивим греховима? И Сам Го-

спод каже: Што је у људи високо, гадост је пред Богом (Лк. 16, 15) и Сваки који себе узвисије понизиће се, а који себе понизије узвисиће се (Лк. 14, 11). Премудрост говори: Мрзак је Господу ко је год поносита срца (Приче Сол. 16, 5). И многе друге изреке које разобличују страсти скривене у души, могу се наћи у осталим текстовима Светог писма.

Ти лукави пороци тако се тешко исцељују и задобијају тако велику снагу унутар душе, да се не могу искоренити искључиво људском ревношћу и врлином, уколико човек молитвом не позове у помоћ силу Духа. Само на

сличан начин он се може спасти порока који тирански господаре у њему. Томе поучава и Дух, говорећи кроз Давида: Очисти ме од тајних погрешака и од туђих сачувај слугу својега (Пс. 19, 12-13). То као да су два човека, од којих се склапа јединствени човек - од душе и тела. Тело га одева споља, а душа води свој живот унутра. И над спољашњим (тј. телом) треба непрестано бдети, као над храмом Божијим, мотрећи да га не разори и не погуби ниједан од видљивих грехова што га нападају. На то претећи упозорава апостол, говорећи: Ако неко разара храм Божији, разориће њега Бог (1. Кор. 3, 17). Такође је потребно са свом будношћу чувати и унутрашње (тј. душу) како никаква банда порока, искочивши однекуд из дубине срца, као из заседе, не би погубила помисао побожности и поробила душу, преиспунивши је страстима које је потајно одвлаче у пропаст. Због тога треба постојано чувати душу, непрестано се обраћати Светом Писму као војсковођи који громко заповеда: Човече! Сврх свега што се чува чувај срце своје, јер из њега излази живот (Приче Сол. 4, 23).

Чување душе је побожна поми-сао оснажена страхом Божијим, благодаћу Духа и врлинским делима. Онај, ко тиме наоружа своју душу, лако ће одбити нападе тиранина и тиме мислим да ће одбити подмуклост, похоту, охолост, гнев, завист и њима слична лукава кретања порока унутар своје душе.

*Свети Григорије
Ниски*

ЗАШТО МОЈА МОЛИТВА НИЈЕ УСЛИШЕНА?

Св. Теофан Затворник каже, да коме је корисна радост, томе се даје радост, а коме је корисна жалост томе жалост. Само када би ова последња била по Богу. Ово значи да наше покајање треба да постане озбиљнијим, а наши односи са другим људима треба да се строжије испитају. Преп. Макарије Велики приповеда, да је знао многе који су на почетку пута били неизмерно облагодaђени, да би потом пали на најжалоснији начин. А још више оних, који су се читав живот трудили у смиренном послушању вере, немајући при томе нарочитих успеха, али су достигли спасење у вечној Пасхи.

Сам Христос упорно понавља да ми не треба никада да очајавамо, чак и ако се чини да наша молитва не добија одмах одговор. Потребно је време за њено испуњење, те онај који моли треба да буде стрпљив. Он треба да вапи ка Њему - каже Господ - „дан и ноћ“ (Лк. 18,7). То је нарочито дуг оних које Христос назива „изабраним“, јер се таквом вером, таквим успињањем без предаха, испитује њихово призвање. Али, да ли ми често видимо такву веру? Господ изражава сумњу у том погледу, јер је тако ретка свепреодолевајућа, трпељива вера, која не очајава никада! Он се боји да ће наћи врло мало оних, верних Њему; или уопште никога, у часу Својег Другог Доласка: „Син Човечији, када дође, хоће ли наћи веру на земљи?“ Исту сумњу ми чујемо када Он говори о знамењима која претходе Његовом повратку - „охладнеће љубав код многих“, а значи и вера. Када се очекивање продужује, када се чини да Бог одлази од нас у тајанствену и безнадежно далеку будућност, наша вера може почети

да слаби. И често од многих понављана реч, да је њихова молитва остала без одговора, - још је једна потврда да се колебљива вера не може одржати у искушењима.

Господ одлаже одговор, и за то има разлога. Као што ће Христов Други Долазак бити на крају времена, а не сутра - тако и наша молитва не мора бити обавезно одмах услишена. И као што је неопходно за Цркву дуго очекивање, да би се она научила да стражи - стремићи ка сусрету са својим Небеским Жеником, тако је и потребно време, да би наша молитва била услишена. Ово време се може назвати светим, зато што се оно освештава молитвом, и оно нам се даје да би ми постали дубоко свесни, да је немогуће живети без везе са Богом.

И друго, молитва треба да се продужи не само ради онога ко се моли, него и ради Бога, Који треба једном да је услиши. Зар је Богу потребно време да би нас чуо? Разуме се, за Бога нема препрека, но Он не може превидети тајну човека - онаког, каквим га је Он саздао. Човек живи у времену, које постоји ради њега. А сваки пут када Бог општи са човеком, Он Сам улази у време заједно са њим. Колико је векова чекало човечанство јављање Сина Божијег? И колико векова оно чека Његов Други Долазак? И колико ће још чекати? Ово је једино Богу познато. Нама остаје само молитва - толико дуга, иако неуслишена, но тајанствено приближавајућа - Његов Други Долазак. И нека она буде, чак иако ми не видимо њено испуњење, јединствена са молитвом Цркве, са њеним дисањем и скривеним дамарањем срца.

Да бисмо ми ово боље усвојили, Христос нам предлаже у Јеванђељу приче(сlike, образе) које су

нам крајње разумљиве. Лик немилосрдног судије, побеђеног неодступном молитвом удовице(Лк. 18,16), или лик човека чији је мир нарушен у ноћи, његовим пријатељем - и он не може да му не попусти. Образ човека, који није у стању да да било шта лоше својој деци. У истину је Бог тако дубоко ушао у наше време и до такве дубине смо ми саздани по Његовом образу, да је све наше вредности и недостатке, сву нашу природу и све наше грехе узео на Себе. И све што Он чини, чини ради нас. „А зар Бог неће одбранили изабранике Своје који му вапију дан и ноћ, и зар ће оклијевати“ (Лк. 18,7). Таква је молитва дело Самога Бога, она је у срцу саме Цркве. У њој је благодат, дарована свим кршћеним, а нарочито онима који се осећају скривено привучени Њиме. Да, ова благодат је суштински неопходна, као и благовест истине и љубави, обраћене свим људима. То је признање Цркве. Без ње све остало нема смисла. Но, ми смо дужни да истински спознамо да је она купљена за нас по високој цени. Да, ми смо призвани да „уђемо у радост Господа својег“. Но, радост Господа је пре свега у томе, да види у срцима изабраних такве молитве, у којима нема никада очаја и које никаква одлагања, не могу обманути. И ми чврсто верујемо, да једном када наше молитве сазру до пуноће, да ће онда бити и до краја услишене - зато што је Бог постао човеком, да би човек по дару Његове љубави, могао постати Богом.

*Протојереј
Александар
Шарџунов*

СВЕШТЕНИК У ПАРОХИЈИ

Живот данашњег свештеника, а поготово пароха налачи маленој лађици, која непрестано мора да иде у супрот реке. Свештеник седи сам у тој лађици, потпуно сам, а лађица је малена, а валови реке и брзи и јаки. Треба му стога чврсте руке, устрајнога рада и неуморне пажње, да лађа не потоне у дубину, да се не разбије на плићацима.

А обале те реке уз које он плови, какве су? Ах, сад су то крајеви изабрани, сад земља проклета, сад крајеви неисказане лепоте, сад пустиње суве и без зеленила!... Сад га с једне стране - док он плови уз реку - поздрављају пријатељи, а сада - а то бива често и скоро увек - поздрављају, смеју му се и омаловажавају непријатељи. На путу га кад-год прати молитва, а кад-год и клетва, негде певање а понајвише сузе и плач..

А свештеник сам на лађи све се јаднако жури даље и не сме да стане. Са своје лађице свеједнако дозива људе и сеје из ње семе Божје речи. Позива их, да дођу к њему под заставом Крста, коју је на својој лађици развио, али.. мало га њих гледа, још мање га слуша а најмањи га број прати. Он уза све то иде напред: левом држи чврсто кормило своје лађе, десном благосиља народ на обали и иде напред, он и његова лађа, док не стигне у пристаниште, где мора да положи рачун за своје путовање...

Ето, то је свештеник!

А што је још он? Он је мост преко којег иду душе к Богу. Под мостом је јака струја, што трепће и шуми; над мостом вије

страшна олуја, а он - њих води и прати, да по чему не залутају и не падну у вртлог запенушене и бесне воде...

Свештеник, прави свештеник у парохији, он је анђео, који сваки дан стоји пред олтаром Свевишњег, али анђео, који још није прешао сва искушења. Бог га заиста воли и међу хиљадама њега је изабрао, да Му служи, али зато Он од њега тражи више, него од осталих људи... Ни једно звање, к'о што је свештеничко, није толико пуно искушења и напасти и скоро сваки дан мора свештеник да изабира између анђела светлости или између анђела таме.

Његова душевна чистоћа учи га, да буде анђео чувар душа чистих и ни један бол не може се успоредити са његовим, кад ко уграби невиност из руку оних, који су његовој бризи поверени.

Његова ватреност, његова свештеничка ревност, ставља му често у уста речи пуне жара и љубави и он истом руком и шиба и милује, кори и потиче, јер љубав ње-

гова спрам његових верника неограничена је као што је неограничен онај Бог који у његовом срцу царује.

Ах, та љубав чини, да он неуморно обилази колибе сиромаша и беде и где се плаче ту он најрадије иде, јер је можда и његов живот пун беде и плача...

Колико душа диже руке к небу, јер је свештеник очувао њихову чистоћу? Колико душа успламти љубављу према Богу, јер је ту љубав у њима усадио свештеник? Колико родитеља васпитава боље своју децу, јер их је на то подучио свештеник? Колико деце хвале и благосиљају Бога, што имају добре родитеље, а такве је само подучио свештеник.

Јест, такав је или такав би морао да буде сваки свештеник у својој парохији... А што тражи народ од свога свештеника а поготово од свога пароха?

Жртву - ето то је све! И то жртву бескрајну, надчовечну. Он мора да је човек, ко што и сви остали људи, али човек без тела, без осећаја, без амбиција, без интереса... И кроз тај народ, који скоро увек држи у својој руци камен, да свештеника каменује, свештеник мора да прође - то је божански његов позив - а већ добро зна, да ако му по некоји кад-кад певају: осана, да ће му домало ти исти пакленом дреком викати: распни га, распни!

Где ће и од кога ће бедни свештеник црпети снагу и одбрану за толика искушења?

Од Онога који рече: „Ја сам бранитељ твој и плата твоја велика“ (1 Мојс. 15,1).

„Пастир Добри“

ЖИТИЈЕ ПРЕПОДОБНОГ ОЦА НАШЕГ МОНАХА АНИНА, ЧУДОТВОРЦА

ПРЕПОДОБНИ Анин беше родом из Халкидона од родитеља благоверних; мален растом као древни Закхеј, но велики сасуд Светога Духа. Одмалена беше кротак и ћутљив, и без икаквог учитеља стремљаше добрим делима.

Када му би петнаест година он остаде без родитеља. Одмах се одрече света, ступи у један свети манастир, и узе на себе анђелски образ. Затим, жељан потпуно безмолвног житија - пустињачког молитвеног тиховања, он оде дубоко у пустињу, где река Еуфрат раздваја Сирију од Персије. Тамо пронађе неког монаха Мајума, који је у пећини живео изванредним подвижничким животом, настани се код њега, и подражаваше га у пошћењу и посвуноћним молитвама. А њихово пошћење беше толико да целе свете Четрдесетнице све до Ускрса нису ништа јели. Но лица им беху светла као да се стално госте за царском трpezом. И ученик, блажени Анин, толики напредак показа, да и старца превазилажаше. Јер је много пута, и осим свете Четрдесетнице, по четрдесет дана проводио без хране, молећи се дан и ноћ. И дивљаше се старац таквом подвигу његовом.

Но где они живљаху не беше воде близу, јер река Еуфрат беше удаљена од њихове пећине пет попришта. И Анин је отуда доносио старцу воду у малом крчагу. Није хтео да доноси у великом крчагу, да би се што више трудио

одлазећи по воду. А кад једном иђаше по воду, и беше одмакао од пећине једно поприште, Анђео му нали воду у крчаг, и он се вра-

ти и даде старцу. И старац се чуђаше како се он тако брзо врати, јер је знао да тамо нема друге воде. И схвативши каква је благодат Божја на ученику његовом, он зажеље да га има за свога учитеља и старца, али не могаде убедити у то светог Анина. Зато отиде од њега, не желећи да га служи таква угодник Божји, коме би он сам желео да служи. И дошавши у манастир, који се налазио на Еуфрату, исприча братији за светог Анина. И од тог часа свети Анин постаде познат, и почеше му долазити монаси.

По одласку старца Мајума, свети Анин остаде у тој пећини, го-

ворећи у себи: Бог ме је упутио да дођем овде, зато ћу и остати овде до смрти своје. А много пута одлажаше у унутрашњу пустињу, и тамо провођаше понекад до двадесет а понекад до тридесет дана, па се опет враћаше у своју пећинску келију. И умртви све страсти тела свог, и потчини тело духу, због чега му Бог потчини дивље звери, да му служе. И за њим иђаху два лава свуда, куд год је он ишао. Једноме од њих он беше излечио рану на нози.

Но не само зверу него и људима он беше бесплатни лекар, јер му Бог даде благодат да исцељује сваку болест и немоћ по људима. И пронесе се глас о њему у том крају, и име његово постаде чувено. Стога му долажаху не само људи него и жене, доносећи своје болеснике. А он их све исцељиваше благодаћу Божјом која живљаше у њему, и отпушташе их здраве. И престаде да одлази у пустињу, и сеђаше у келији због људи који су му долазили. Јер га Бог даде томе крају као извор исцељења. Он не одлажаше у пустињу, да не би долазиоци, не затекавши га у келији, враћали се празни и неутешни, него да сваки добије лек који тражи: једни исцељење својих телесних болести, а други ослобођење од душевних патњи помоћу духовних поука његових.

Али пошто место беше безводно, требало је имати много воде за многобројне посетиоце који су му долазили. Због тога ископа мали бунар за сакупљање кишнице. Но та вода је задовољавала потребу за неколико дана. Једном за време жеге дођоше к њему не-

ки људи, и беху жедни. Он нареди једноме од својих ученика, којих беше шест, да захвати воду с бунара и напоји жедне. Но ученик га извести да у бунару нема ни капи воде. Преподобни му онда тихорече: Надам се у дивно име Господње, да ћеш наћи воде у бунару, да би утолио жеђ наших гостију. Ученик оде и нађе бунар пун воде до врха. И он зачуђен, радујући се и славећи Бога, захвати воду и однесе је к оцу, казавши му за чудо учињено молитвама његовим. И довољно беше те воде за све потребе на много дана. Ово се чудо догоди у седамнаестој години подвижништва преподобног Анина.

Затим, пошто се та вода најзад потроши после дужег времена, а кише не беше, преподобни Анин не хтеде да поново иште од Бога такво чудо. Него, смиравајући ум свој, он стаде сам доносити ноћу са Еуфрата воду за потребе посетилаца. И тако сваке ноћи од вечера до сванућа он ношаше воду, славећи устима Бога, и сећајући се еванђелских речи Христових: Ако који напоји кога чашом воде у име моје, неће му плата пропасти (Мт. 10, 42). Но једнога дана се догоди да не беше воде, а дођоше к њему нека братија из манастира да га посете, и беху жедни од путовања. Преподобни онда дохвати крчаге и сам оде по воду на далеку реку. Но одмах се врати. Видевши га где се одмах враћа, они мишљаху да је блажени изнемогао телом, те на реку нишао није. Стога му потрчаше у сусрет, желећи да сами иду на реку по воду. И кад му стадоше скидати крчаге с рамена, они видеше

да су тешки и пуни воде. И веома се удивеше. Јер Анђео Господњи, као и први пут код старца Мајуме, напуни крчаге водом. И повикаше братија: Хвала Богу, ево из рамена светог оца истече вода жива и хладна! - И весели пише од ње. А смиреноумни светитељ рече им: Опростите ми, браћо, јер сам грешан. Ова се вода невидљива дарова не због мене него због ваше превелике жећи, да не бисте изнемогли док бих се ја вратио с реке.

Епископ града Неокесарије Патрикије волео је светог Анина и врло га много поштовао због његовог светог живота и чудеса која је благодаћу Господњом чинио, и често га посећивао, па га и рукоположи за презвитера силом. А кад епископ чу да се преподобни мучи носећи сам воду са Еуфрата за своје посетиоце, поклонил му магарца да на њему доноси воду, како се светитељ не би мучио. Но после неколико дана дође к преподобноме један сиромашан човек, који није имао да врати дуг зајмодавцу, и моли светог да се смиљује на њега и да му да нешто чиме би могао исплатити дуг. А преподобни сам сиромашан духом и стварима, немајући шта да му да, рече му: Узми, брате, овог магарца, продај га и исплати свој дуг. - Сиромашак узео магарца и оде, а светитељ опет стаде сам доносити воду са далеке реке. Сазнавши за то, епископ му посла другог магарца, са оваквом поруком: Не поклањам ти магарца, него само да ти воду носи, а кад ми буде затребао, ја ћу га опет узети. Но после извесног времена опет дође неки сиромашак к пре-

подобноме, просећи милостињу. А он, пошто ништа није имао, даде му магарца. Потом му дође у посету епископ. И кад не нађе магарца, он нареди да се ископа дубок бунар. Онда доведе магарце, на којима се донесе воде с реке, и напуни бунар. Јер у тим сушним крајевима, пошто нема влаге у земљи нити унутра има водених жила, копају се суви бунари, и у њих се скупља вода од кише или снега, или се доноси с река. И тако, пошто епископ напуни бунар водом, узео своје магарце и одведе. И кад би се бунар испразнио, он је слао своје магарце, на којима се доносила вода и бунар пунио, па је опет узимао натраг магарце.

У апамијској крајини беше неки столпник Пионије, који вођаше анђелски живот. Неки покварени људи из околине дођоше ноћу у његов манастир, надајући се да ће тамо наћи велико богатство. Они провалише зид, уђоше унутра, и онда лоповски и разбојнички обиђоше све одаје, тражећи што би могли узети. Али ништа не нађоше. При одласку један од њих се баци каменом на светог столпника, удари га силно по глави, и разби му главу. Пошто ти злочинци отидоше, столпник смишљаше да сиђе са столпа и иде да се тужи судијама. А преподобни Анин, прозревши Духом столпникову намеру, дозволава који му служаше, даде му по обичају храну, и рече му: Добро се нареди, јер ћеш ићи на далек пут! Онда узео хартију, и написа овакво писмо: О, оче преподобни! познато ми је да си пострадао од зликоваца, па сад намераваш да сиђеш са столпа, желећи да се осветиш

непријатељима својим. Но, оду-
стани од такве намере, да не ли-
шиш себе вечне награде за тр-
пљење у небеском царству - Ово
писмо свети Анин привеза лаву о
врат, и говорећи му као човеку,
посла га апамијском столпнику,
запретивши лаву да никога не на-
пада путем. Лав одјури. И кад сти-
же до столпниковог манастира,
он стаде ноктима гребати капију.
Вратар нагвири кроз прозорче и,
угледавши лава, отрча к столпни-
ку и извести га да велики звер сто-
ји пред капијом. Сатворивши мо-
литву, столпник нареди вратару
да без страха отвори капију. И
уђе лав, и притрчавши к столпу
баци писмо пред столпника. Он га
прочита, и удиви се прозорљиво-
сти преподобног Анина, који са
такве даљине сазнаде његову на-
меру. И дивљаше се како Бог пот-
чини зверове да служе угоднику
његовом. И одустаде од своје на-
мере, препуштајући ствар Богу.

Једна благочестива жена, која
је боловала од неке болести, пође
к светоме Анину да га замоли за
исцељење. На путу је сrete један
варварин са копљем у руци. Он
хтеде да је опљачка, али не нађе
ништа код ње осим мало хлеба. И
распаливши се греховном пожу-
дом, он хтеде да је силује. Забив-
ши копље у земљу, он је стаде
приморавати на блуд. Она се оти-
маше, али пошто не могаше да му
се отме из руку, она призва у по-
моћ име светог Анина, вичући:
Свети Анине, помози ми! - И тог
часа онај свирепи и неукротљиви
варварин укроти се и задрхта, јер
га спопаде страх. И хтеде да бежи,
зато дохвати копље да га истргне
из земље, али не могаде пошто се

беше веома зарило у земљу. Ви-
дећи то, он се још више уплаши,
па затим разјари.

Али жена, извукавши се из ње-
гових руку, побеже и дође к све-
томе Анину, и каза му све. И по-
што је светитељ исцели од боле-
сти, она се врати дому свом. А до-
ђе к преподобном и варварин
онај, кајући се за сва своја зла де-
ла. Свети Анин га исцели, и светој
вери научи, и удостоји светог кр-
штења. А после неког времена
обуче га и у анђелски образ. И он
би инок богоугодан. А оно њего-
во копље укорени се у земљи, и
Божјом силом израсте у велики
храст.

Овај велики угодник Божји чи-
њаше и многа друга чудеса: ра-
слабљене исцељиваше, ђаволе из
људи изгоњаше, и безбројне бо-
леснике исцељиваше. И он беше
исцелитељ не само људи него и
животиња. Једнога дана беше се
слегао к њему силан народ, а бе-
ше страшна жега. И несташе воде,
а жеђ их мораше све. Тада се све-
титељ помоли Богу, и одмах се
појави у ваздуху кишни облак, и
изненада удари необично јака ки-
ша, која испуни водом све јаме и
долине.

Преподобни прорече и многе
ствари које су се имале догодити:
претсказа најезду варвара, прови-
де кончину многе братије, и сва-
ког призиваше к себи засебно, и
говораше: Чедо, побрини се о ду-
ши својој, јер је твоје време близу.

Затим се преподобни Анин и
сам приближи крају, пошто про-
живе сто и десет година. Преду-
знавши дан свога престављења,
он сазва своје духовно стадо, јер
имађаше доста братије, каза им

многе поуке, и најзад показујући
руком на најврлинскије међу њи-
ма, презвитера Вероникијана, ре-
че им: Он нека вам место мене бу-
де игуман!

После тога одболова седам да-
на, и беше при крају. Пред саму
смрт уплаши се, и покуша да уста-
не са одра. И приклонивши главу,
говораше: мир вам, господо моја!
И поћутавши мало, рече опет: Ко
сте, господо моја? Поћутавши
опет, рече: Нека буде воља Го-
спода мог! Ево и ја идем с вама по
наређењу Господњем. - Сви се
присутни препадоше, и ничице
падоше. А богољубиви презвитер
Вероникијан, наименовани игу-
ман, упита преподобнога: Госпо-
дине мој, каква ти је нада, ради
које си се трудио кроз све дане
живота свог? Реци нам, шта то
виде. Светитељ одговори: Видех
Горњи Јерусалим отворен, и
облак светли где излази, и на ње-
му три светлоносна човека, који
дођоше к мени и рекоше ми: Ани-
не, Господ те зове, устани и пођи с
нама! А ја их упитих: Ко сте ви го-
сподо моја? Они ми одговорише:
Ми смо Мојсије, Арон и Ор.

Чувши то, братија се још више
препадоше. А он им рече: Браћо
моја, молит се за мене, да се не
постидим када будем изведен
пред Судију страшног. - Потом
рече опет: Прими, Господе, дух
мој! - И рекавши то, престаи се,
осамнаестог марта. И чесно га по-
гребоше, славећи Оца и Сина и
Светога Духа, једног Бога, сла-
вљеног од свију вавек, амин.

*Из Житија свейих
за март*

ПЈЕСМА ПАЛОГ АНЂЕЛА

Далеко је Света Гора... Чудно је и дивно јутро свијетлог дана Васкрсења Христова, јутро кад је Он устао из мртвих. Не чује се ни звук у чистом јутарњем ваздуху, природа је мирна, па и валови Егејскога мора, које окружује Свету Гору, умирили су се. Сунце је покрило исток својим пурпуром, обасјавајући злаћаним зрацима и море и Свету Гору, њезине кршеве, прастаре шуме и бијеле зидине манастирске.

Васкршња се служба свршила и калуђери су се разишли по својим ћелијама, а пустињаци који становаху у удаљеним мјестима Свете Горе по својим скромним колибцама.

У једној усамљеној пећини у дубини пустиње стајаше уздигнутих руку, на молитви уморан и врло

остарио калуђер. Под утиском радосног пјевања ускршњих пјесама заборавио је на умор и лијући топле сузе од милине узносаше похвалну молитву Ускрслеме.

Стари калуђер живљаше у Светој Гори још из малена, проводио строг испоснички живот, те је био са својих дјела и код остале братије и учених стараца у врло великом уважавању. Дању се непрестано бавио разним пословицама, а ноћ би провео у молитви и читању Светог писма.

Из своје би пећине одлазио у манастир само о великим празницима и кад је требало да прими свето Причешће.

Често би пута пао у искушење ђавола, који мрзи све оно, што је добро и истинито и који је злотвор истинитог хришћанског живота.

Он би га тада мучио разним мучкама, јер му је завидео на његовом светом пустињачком животу, који се прославља не само у Светој Гори него и изван ње по свим хришћанским земљама, али је пустињак трпељиво и не ропћући подносио муке и молио се за оне, који га вријеђају.

Ђаво би се често пута претварао у дивљу звијер и нападао би на старца, но одмах би побјегао посрамен и побијеђен силом молитве.

Дуго се молио старац у својој мрачној пећини пред иконом Спаситељевом, кад му се на један пут засвијетли пећина неком чудном

надприродном свјетлошћу, и зачу неки радосни глас, који му рече.

- Радуй се слуго Божји, Господ те је обдарио великом милошћу за твоја дјела и молитве, предстоји ти слава пророка Илије!

- Ко си ти што свијетлиш Божанском свјетлошћу? - упита старац, - не обраћајући пажње на дивног посјетиоца, него управи свој поглед на лик Богочовјека. - Ја сам служитељ Божјег престола, Његов арханђео Гаврило и послан теби, да те однесем Господу у дан његова Васкрсења.

- Не, нијеси мени грешном послан од Господа, одговори калуђер, ја сам недостојан, упознао си се у пећину, али ја нијесам тај калуђер, коме те је послао пријесто Божји.

- Вјеруј ми оче! Не квари вољу Господњу; прекини молитву, па изађи из пећине и пошљедњи пут погледај на ништавни свијет, кога си се одрекао ради небеског блаженства.

- Именом те Господњим заклињем, причекај ме док постојим на пошљедњој молитви овога земаљског живота; За тим ћу отићи Њему, који је милостив!

- Не очекивај оче! Што ти се треба овдје молити, кад можеш пристати са молитвом пријестолу Цара над царевима?!

- У име Господње кажем ти; не смијеш ме узнемиравати док не узнесем молитву Господу, рече старац оштро, и подиже наново руке стојећи на молитви.

Искрено са сузама, молио се стари пустињак:

срце је његово било препуно оданости Богу.

Он се није занио за ништавости овога свијета, него је био духом у другом - неебеском свијету. На једном чу старац неко шуштање, затим јаук, који се све више приближаваше његовој пећини. Небесна свјетлост, која освјетљаваше његову пећину, на један пут ишчезну и на мјесто небесног живља виде зачуђени старац пред собом злобног духа таме.

- Оче, јецаше ђаво, прекини молитву, сузе твоје врло пеку, муке су ми паклене много лакше од овога огња, што ме је за вријеме твоје молитве опалио.

- Ја ћу те избавити, - рече старац, - ако будеш хвалио име Господње једном од оних пјесама, којима сте ви пали анђели, њега славили у дане свога небесног живота.

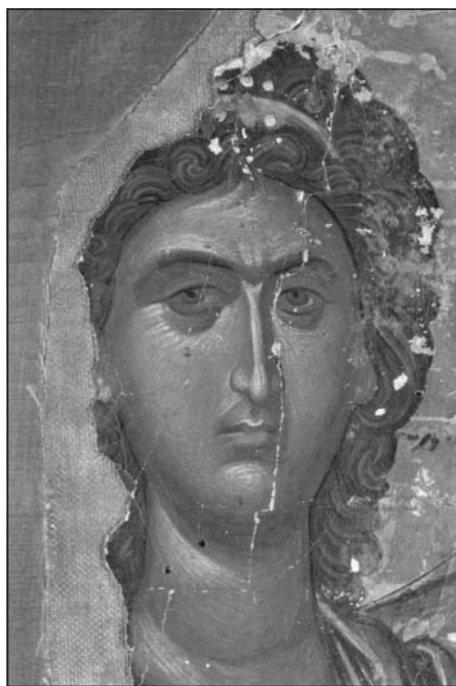
- Не могу оче, то није у мојој власти!

- Бог је милостив и опростиће ти, ако ти ја у његово име дозво-

лим! Пјевај или ћу опет наставити молитву!

- Нека буде тако, велики си у Господу и ја сам ти се дужан покорити! Али моја пјесма биће конач твоје животу, јер нико од смртних не може слушати умилне божанствене звуке, - без суза, последије којих се свршује и сам живот!

- Ја сам свагда готов отићи пред Господа, пусти нека ми твоја пјесма ускори крај живота! Пјевај!

Чудни божанствени звуци, звуци дивног појања у славу творца свијета, превјечног Господа, преобразили су и старца и кушача: старац преклопи колена, а очи пуне суза бијаху му управљене на икону Спаситељеву.

Старац осјећаше у том часу све блаженство живота анђела Божјих, а кушач посматраше старца тужним, али пуним погледом наде.

Кушач престаде пјевати и, сивуши као муња, нестаде га. Старац се не подиже са земље него скрушених руку на прсима и погнуте главе отиде са овога свијета у царство Господа, кога је љубио.

У очи Великог дана, последије вечерње, јави се братству у манастиру непознати пустињак.

- Ваш богомолац, који је провео био живот у колиби манастира вашег, оставио вас је! Идите и са поштовањем сахраните тијело његово - рече он игуману и старцима. Он је био велик у Господу и није му било равна међу вама по дјелима. Сјећајте га се увијек и његов живот и добра дјела на земљи нека вам послуже за примјер.

Игуман се зачуди, те хтједе упитати страног калуђера о изненадном свршетку старчевом, али странца нестаде.

Чувши за то братија, похита одмах у старчеву пећину. На раменима пренесоше тијело у манастир, да га с поштом сахране.

Свијетли дан Господњег Васкрсења био је последњи дан живота пустињакова, - враг сањајући о његовој душевној погибели закладио му је неиспитаним путевима Божјим крај живота Божанственим и красним пјевањем небесних пјесама.

Велика су дјела и скромне молитве калуђера, синова пустиње! Господ их чува као своје изабране „ничто же злое коснетсја их“. Они су у Господу и Господ је у њима!

„Пасѣир Добри“
Милешева, 1991.

Др НИКОДИМ МИЛАШ епископ далматинско-истријски (1890 - 1911)

Никодим Милаш пре монаштва Никола, рођен је 4. априла 1845. године у Шибенику од оца Трифуна и мајке Марије, по рођењу Италијанке, која је пре удаје примила православу веру. Милаши су се доселили у Далмацију из Дувна.

Никола је завршио основну школу 1856. године код францисканаца, а приватну нижу гимназију код доминиканаца, слушајући за то време веронауку у Бовановој српској школи. Будући да нижа гимназија није имала право јавности, Никола је морао поново полагати четврти разред код језуита у Дубровнику. Захваљујући урођеној му интелигенцији и бриљантним одговорима не само да му је признат четврти, већ му је признат и пети разред и одмах је преведен у шести. Као стипендиста Зелићеве фондације Никола је наставио школовање у задарској гимназији. Иако није имао намеру да се посвети свештеничком позиву, захваљујући православном богослужењу, тој жили куцавици православне цркве, Никола се уписује у гимназију у Задру, а своје богословско образовање завршава 1863/4. школске године у Сремским Карловцима са одличним успехом. Као свршени богослов опет покушава да се посвети другом позиву, одлази у Беч и уписује се на Филозофски факултет. Међутим, убрзо напушта студије филозофије, одлази 1867. у Русију и уписује се у Кијевску духовну академију. Никола Милаш Духовну академију завршио је у двадесет шестој години живота и тиме заокружио своје школовање. Из Кијева се вратио као магистар теологије израдив-

ши магистарски рад о номоканону патријарха Фотија.

По повратку из Русије Милаш се надао да ће бити постављен за професора преуређене Богословије у Задру и зато је време до постављења користио за припрема-

ње предавања из предмета које би имао предавати. За суплента је постављен 17. новембра 1871. а 30. јуна 1872. године именован је за сталног професора, с тим што га је епископ Стефан (Кнежевић) поставио и за ректора семеништа.

Када је Аустро-угарска 1873. године издвојила Далматинску епархију из састава Карловачке митрополије и припојила је вештачкој творевини Буковинско-далматинске митрополије чије седиште није било ни у Буковини ни у Далмацији већ у Бечу, а епископи новостворене митрополије су се споразумевали помоћу

преводиоца, јавило се у народу велико узнемирење. Тим поводом појављује се Милашева књижица Историјско канонични поглед на установљење нове српско-румунске митрополије. Ову књигу су врло добро примили Срби из свих крајева, између осталог и због смелости аутора.

Никола Милаш је и сам увиђао да није умесно да стоји на челу семеништа као световњак и одлучује се за монашки чин. Замонашен је на Бадњи дан 1873. године у Задру, добивши име Никодим, а на Божић је рукоположен у чин јерођакона. Убрзо је одликован црвеним појасом и протођакоњским чином, на Божић 1875. године прима презвитерски чин а 1880. бива произведен у чин архимандрита.

Млади професор се сада посвећује уређењу семеништа по угледу на завод у Черновцима, и научном раду „допуњујући оне основе знања на црквеном праву“ које је добио у Кијевској духовној академији.

Године 1875, одржана је теолошка конференција у Бону у циљу сједињења хришћана. „Задатак конференције је био да се пронађе начин како би се сјединили са православном црквом старокатолици и англиканци, а евентуално и протестанти разних конфесија.“ Након конференције Милаш је добио утисак „да од свега овог покушаја сједињења старокатолика и англиканаца неће бити ништа, или бар врло касно“.

Пратећи будно догађаје у целом православном свету и дописујући се са најбољим црквеним правницима Истока и Запада, као и са водећим православним теолозима, Милашу ништа није мо-

гло измаћи. Тако, на пример, када је видео шта се у Босни догађа са митрополитом дабробосанским Савом (Косановићем), његовим дугогодишњим пријатељем, кога као борца за православље нису узели у заштиту надлежне црквене власти, Милаш пише расправу Канонско начело православне цркве при разређивању црквених области. У овој расправи Милаш је заступао гледиште да српске епархије у Босни и Херцеговини треба да се споје са Карловачком митрополијом. Међутим, Аустроугарска није то желела, зато је и створила вештачку творевину спајајући две српске са једном румунском епархијом у буковинско-далматинску митрополију са седиштем у Бечу, у коме није резидирао ниједан од тројице архијереја ове митрополије.

Вредни и у научном свету већ познати „Милаш, скоро никад, није могао избећи неприлике које су му загорчавале живот. Година 1885. донела му је нове невоље, јер се било чуло да га је руски Синод предлагао за цетињског митрополита, а епископ Кнежевић за сарајевског митрополита, на место митрополита Косановића, који је био дао оставку. То је све чињено без да је он дао ма какав повод или испољио жељу за то. Они који су завидели његовом научном успеху, који му је доносио популарност, бојали су се његовог престижа, па су га оптуживали као да је он по налогу аустријске владе написао брошуру о босанско-херцеговачкој цркви само зато да би дошао на катедру сарајевског митрополита. Таквих и других клевета и оговарања било је толико да их ни он није могао препознати од куда долазе, и ко иза њих стоји. Због тога је јула 1885. дао оставку на место ректора Сјеменишта.“

Будући да је од министра просвете у Србији Милана Кујунџића

добрио позив да дође у Београд и реорганизује Богословију, Милаш је овај позив добро дошао да се уклони из средине која је према њему постајала непријатељски расположена. У Београд је дошао крајем месеца новембра 1886. и примио дужност ректора Богословије, а убрзо је постао и члан Главног просветног савета.

Долазак Никодима Милаша у Београд пада у време међусобних

партијских борби у Србији којих није био поштеђен ни Милаш, иако је тек дошао у Београд. Либерали су ширили вести да је Милаш „дошао у Србију по упутству Аустро-угарске и римске пропаганде да поунијати Србију.“ У тој ситуацији нису га својски прихватили ни сви наставници Богословије. То се сазнало нарочито пошто је саслушана његова свето-

савска беседа 13. јануара 1887, у којој је он говорио „о потреби класичног образовања за кандидате богословије, у ствари како је желео да реорганизује богословију.“ Милаш је, дакле, био присиљен да напусти Београд и у јулу 1887. године вратио се на своју дужност у Задар.

По повратку у Задар Милаш се посвећује научном раду и објављује књиге Пропаганда и Црквено право. Може се са сигурношћу рећи да је књига Црквено право његово животно дело. Оно је преведено на више језика и данас се користи у свим православним црквама. Иако постоји мишљење да је ово дело превазиђено, са тиме се не бисмо могли сложити, јер га је написао највећи канониста нашега века који се користио изворима из „прве руке“, а они никада не застаревају. Милаш поново добија позив да дође у Београд, сада за професора канонског права на Великој школи, на којем се одмах захвалио, а епископ темишварски Георгије (Бранковић), потоњи патријарх српски, нуди му положај ректора Карловачке богословије. Милаш је сматрао да о томе може да одлучи тек када се у Сремским Карловцима попуни патријаршијски престо, који је смрћу патријарха Германа био упражњен. Све те могућности су у међувремену престале бити актуелне, јер је Милаш 10. јула 1890. именован за далматинског епископа, а хиротонисан 16. септембра 1890. Епископ Никодим је добро знао да је положај далматинског епископа врло тежак, зато и каже: „Није лак посао владици у Далмацији и са такозваном православном интелигенцијом. Ови и овакви људи принудили су далматинске епископе Рајачића, Живковића и Мутибарића да бјеже из Далмације у друге епархије. ... Али најтеже је далматинском епископу са Вла-

дом, ако хоће да буде прави православни епископ и чувар вјере и цркве своје. У Аустрији од 1868. влада закон да православље ужива једнака права као и све остале признате државне конфесије. Али у самој ствари та је црква у Аустрији само толерирана.“

Никодим Милаш се сав посветио својој епархији за коју је, како сам каже, „одговоран и пред Богом и пред људима. Ревносно ју је обилазио, свештенству и пастви слао посланице, устројио епархијску скупштину и покренуо акцију за подизање српског православног храма у Сплиту, који ни до данас није подигнут због сметњи које су долазиле, за последњих сто година, са исте стране. „А главна је сметња“, каже Милаш, „било далматинско Намјесништво. Оно је у овоме стајало под упливом римокатоличког епископа и свештенства спљетског, који су употребљавали сва могућа, већином тајна средства, да православни у Сплиту не добију никада своју цркву. И заиста никада је нису ни добили!“

Будући да римокатоличка црква никада није мировала, већ је настојавала да Србе поунијати, Милаш је био изазван папском енцикликом 1894. године, којом су православни позвани да се сједине са римском црквом. Ако се томе још дода посета крижевачког унијатског бискупа Јулија Дрохобецког (1891-1920) Далмацији, Милаш се „решио за акцију“. Дрохобецки се уверио да нико не мрзи толико унијате као православни Далматинци“, а Милаш је својом ускршњом посланицом свештенству и народу 1896. скренуо пажњу на значај православне вере и на опасност која им прети од римокатолика и унијата. Ови најновији догађаји су га побудили да се пуне четири године посвети проучаању „судбе православне вјере и цркве у Далмацији

од најстаријих времена... Резултатом овога била је моја мила и најмилија књига Православна Далмација.“ Заиста је ово „најбољи пример како је Милаш био оспособљен и смео да увек одговори писањем на изазове, што му је доносило невоље од непријатеља, а славу од пријатеља и непристрасних научника“.

После смрти митрополита Србије, Инокентија, 1905, Никодиму Милашу је понуђен положај митрополита Србије. Међутим, он је одбио ову „часну понуду“.

Смрћу епископа бококоторског Герасима (Петрановића) 1906. епископ Никодим је изгубио свога великог пријатеља и личног сарадника у борби за очување православља. За његовог наследника је именован архимандрит Доситеј (Јовић) конзисторијални референт, рачуновођа и благајник Далматинске епархије, због кога је Милаш доживео врло велике непријатности приликом примопредаје послова.

Црквено-правној науци, коју је обогатио изванредним радовима, Милаш 1907. године даје нову студију Рукоположење као сметња браку коју су на нож дочекала два ректора богословије: Стеван Веселиновић из Београда и Јован Вучковић из Сремских Карловаца. Милашу је нарочито тешко пао напад Веселиновићев, јер га је напао „неприхватљивим начином у научној критици“.

Далматинској влади је добро дошао овај немили догађај да се ослободи Никодима Милаша „кога је сматрала за „фанатичког православног“, који јој је спријечио да тјера са православнима своју великокатоличку политику“. Акцији против епископа Никодима придружили су се и неки интелектуалци, световњаци, монаси и свештеници. У исто време су неке црквене општине „резолуцијама“ тражиле да се епископ

Никодим свргне. Епископу Никодиму је било јасно ко стоји иза свега онога, те је 21. децембра 1911. године поднео цару „оставку на задарску епархију“, а она му је уважена 19. јануара 1912. године.

Вест о Милашевом пензионисању примљена је у целом православном свету са великом жалошћу и протестом, а посебно у Русији у којој је Милаш уживао велики углед. Након пензионисања Кијевска духовна академија прогласила га је 2. марта 1912. године својим почасним чланом, а то је учинило и Словенско добротворно друштво у Петрограду 5. маја исте године.

Као умировљени епископ Никодим Милаш се већ 26. јануара поменуте године настанио у Дубровнику, одакле се 29. јануара опростио са свештенством и народом посланицом.

Располажући својом имовином, Милаш се у Дубровнику, под сталном контролом аустроугарске полиције, посветио научном раду. Док се Милаш налазио на лечењу у Штајерској, полиција му је, на дан проглашења рата Аустро-угарске Србији, 23. јула 1914. године, претресла стан и однела приватну преписку и рукопис припремљен за штампу „Црква и држава у Аустро-угарској“.

Епископ Никодим Милаш је умро на Велики петак, 2. априла 1915. године у Дубровнику и сахрањен у приватној гробници. Његови посмртни остаци пренети су 4. октобра 1930. године у Шибеник и следећег дана сахрањени у посебној капели крај Успенског храма.

*Преузето са
интернет сајта
Епархије
далматинске*

О ГРАНИЦАМА ПОСЛУШНОСТИ ВЛАСТИ

Апостол Павле пише да је државна власт (углавном римска власт), установљена ради тога да би била оруђе у рукама Промисла Божијег, да би спасла свет од хаоса (Рим. 13, 16). „Јер Њиме би саздано све, што је на небесима и што је на земљи, што је видљиво и што је невидљиво, било пријестоли или господства или началства или власти: све је Њиме и за Њега саздано“ (Кол. 1, 16). Када не би било државне власти, учи апостол Павле, то би се свет распао у парам парчад. Ово врло добро знају они који хоће да разруше било коју државу, а затим униште народ. Разрушити власт - значи допустити хаос у свету.

Свето Писмо нас учи да је свака власт Богом установљена. Они који се противе власти, противе се Богу и навлаче на себе гнев Божиј. Дакле, независно од тога ко се налази на власти, хришћани су дужни да буду послушни тој власти као Божијем установљењу. Небитно је да ли власт свесно или несвесно испуњава ову Божанску функцију - чувања света од хаоса - хришћани су призвани да јој помогну у овом врло важном служењу, чак иако је на власти Нерон, гонитељ хришћанске Цркве.

А када власт приморава хришћанина да поступи против вере и истине, правичности и савесности, тада нам приличи да послушамо реч Божију која каже да треба да слушамо више Бога, него ли човека. У таквим случајевима послушање власти постаје непослушање Богу. У свим осталим случајевима дужни смо да јој будемо послушни. Када је ово по-

слушање истинско, Бог открива Самога Себе за испуњавање Његових заповести.

Ми треба да размислимо и о одговорности оних који су на власти и о томе како се остварује власт.

Свети Тихон Задонски

Сви мудраци говоре да пре него што научимо да управљамо другим људима, нужно је научити управљање својим сопственим страстима. То знају чак и незнабошци. Хришћани су свесни тога још дубље: (Гал. 5, 24-25)

24. „А који су Христови, распеше тијело са страстима и жељама.

25. Ако Духом живимо, по Духу и да ходимо“.

Ко је Христов дужан је да „распиње плот своју“ и ако хоће да испуњава власти истински, у Богу, по хришћански.

Потпуно је јасно да је недовољна висока лична моралност за остваривање власти (нпр. у Цр-

кви). Недовољно је свештенику или епископу да буде само благочестив. Он мора да има и особене дарове благодати Божије, зато што од њега зависе путеви других људи. Потребна је и разборитост и такво послушање Божје власти, знање Воље Божије до које се долази подвигом.

Велика је одговорност „обученог у власт“ за оно што се дешава са народом. Свети Оци кажу да ће владар давати одговор пред Богом за то што на пример није заштитио свој народ у време опасности, било због малодушности или из било ког другог разлога. Он је одговоран пред Господом ако увуче свој народ у неправедан рат. Како је страшна казна за проливање невинне крви чак и једног човека! А колико је тек страшна казна када се пролива крв многих и читавог народа, управо зато што владар тог народа поступа неправедно и неодговорно! Власт која му је дана од Бога он окреће против Бога и народа који му је поверен. Због злоупотребавања власти долази ново зло: побуне и провале народног гнева. Понекад се и сама природа буни пожарима, земљотресима, бурама и упозорењима да власт поти-ре (уништава) основе живота, праведности и поретка на којима је дужна да почива.

Безбожан владар причињава зло не само једноме човеку, већ целом народу. Ово зло може бити насиље - припремање вечне смрти за милионе људских душа. Овде се степен одговорности владара још повећава у односу на проливање невинне крви.

Свети Тихон Задонски је пророчки говорио да је не само власт

него и они који су под влашћу одговорни за све што се догађа у отачеству и у свету. Долази време, каже он, када ће не само сваки човек дужан бити да се моли за своје личне грехове, приносећи Богу покајање - већ ће сав народ производити:

„Сагрешисмо пред Тобом Господе. Сви учинисмо безакоње, сви смо криви пред Тобом“.

Један други Свети Тихон, патријарх Московски молио се испред руског народа у време великих несрећа.

За шта смо криви?

За убиство Цара - помазаника Божијег, за оскверњавања светиња наших, за то што поново и поново претпостављамо своје земне варљиве успехе Крсту Христовом. И за горе од свега: што своју, грехом искварену вољу, стављамо изнад Божије и људске правде.

Управо због тога смо добили власт која потиरे (гази) све основе истине и правичности. Уместо помазаника Божијег добили смо, уистину сатанске помазанике, који смењује један другог. Док у нама не буде свести о овим простим истинама, док у нама не буде никаквих промена, нећемо се приближити Богу.

Зар није очигледно, да је због верности првих ученика Господу, била дарована свету на многе векове, државна власт заснована на хришћанским принципима? Благодарећи истој спасла се већина народа а не само остатак. Но, каква год да је у свету власт, онима који љубе Бога - тј. онима који Га ишту кроз испуњавање светих заповести и знају да сва власт увек припада Богу - све садејствује на добру.

ТРЕБА ЛИ ПОДРЖАВАТИ СВАКУ ВЛАСТ?

Код св. Отаца је овде реч о законској државној власти која учвршћује власт закона. Но, постоји и таква државност, чија је вредност равна патриотизму Содоме. Држава се у изворном смислу не може замислити ван везе са правним начелима, без којих се она ничим не разликује од „разбојничке дружине“.

„У одсуству праведности“ пише блажени Августин у књизи „О граду Божијем“ шта је држава, ако не проста разбојничка банда и шта је онда разбојничка дружина, ако не држава? И разбојници представљају друштво(заједницу) људи, који се руководе начелима и који су повезани узајамном сагласношћу(споразумом) у дељењу добити по утврђеном закону. Када таква дружина достигне такве размере, да захвата(осваја) градове и потчињава својој власти народ, тада и јавно (отворено) добија назив државе.

*Пројђојереј
Александар
Шаргунов*

О ТУЋИНОВАЊУ

Туђиновање је неповратно напуштање свега у нашем завичају што се супротставља нашој тежњи да достигнемо циљ побожности. То је скромно понашање, скривена мудрост, памет која не труби о себи, сакривен живот, невидљив циљ, немо размишљање, скромност у прохтевима, жудња за мучењем, подлога богочежњивости, обиље љубави, порицање таштине, дубина ћутања.

Љубитеље Господње у почетку обично стално, без прекида, као неки божанствени пламен, обузима и таква мисао: да се удаље од својих ради живота у оскудици и тескоби. Та мисао нарочито подстиче љубитеље таквог добра. Међутим, тај подвиг захтева велику обазривост, ма колико он иначе био велик и достојан похвале. Јер није свако туђиновање добро, поготову не оно које је учињено у тренутном расположењу. Ако је сваки пророк без части у својим завичајима, како вели Господ (Мт. 13,57), онда се треба чувати да нам туђиновање не пружи повода за уображеност. Јер, туђиновање је одвајање од свега да би се мисли начиниле нераздвајивим од Бога. Туђиновање је љубитељ и делатељ ненаситог плача. Туђинује онај који избегава сваку везу са својима или другима.

Хитајући ка туђиновању, не чекај на душе које воле свет, јер лопов долази неочекивано: многи који су покушали да пасу са собом младе и колебљиве, пропали су и сами заједно са њима, када се, пред ових, пламен њихове ревности током времена угасио. Осетиш ли у себи пламен, трчи! Ти не знаш када ће се он угасити и оставити те у мраку. Нећемо сви одговарати за спасење других. Божанствени апостол каже: Тако, дакле, браћо, сваки ће од нас за себе положити рачун Богу (Рм. 14,12). И даље, опет: Учећи другог - себе не учиш (Рм. 2,21)? - као да каже: Да ли ћемо за друге одговарати - ја не знам; али ћемо за себе, свакако, сви одговарати.

*„Лесџивица“
Свети Јован
Лесџивичник*

ЗАШТО ПРОПАДАМО?

Земља и њена дела су дати као пут, по коме ми сви треба да идемо, уз подсећање да је циљ напред. Парадокс се састоји у томе што идући заједно једним путем, ми не долазимо у једно - исто место.

Значајно је да се Ваша мисао о сензацији усмерила ка најсуштинскијем. Сам Христос учи таквоме виђењу: „Како је било у дане Ноја, тако ће бити и када дође Син Човечији“ - каже Он. У време Ноја, пред Потопом „јело се, пило, женило и удавало, све док Ноје није ушао у ковчег“.

Христос говори да ми свагда живимо у „дане Ноја“. У књизи Постања, Потоп је представљен као казна људима оног времена за њихову развращеност (неваљалство). „И Господ видећи да је неваљалство људско велико на земљи, и да су све мисли срца њиховог свагда само зле“ (Пост. 6,5).

Црквено предање сведочи да су блуд и занимање магијом савременика Ноја, довели до потпуне пропасти морални и друштвени живот, тако да је човечанство зашло у самоистребљење без наде на опстанак. Може се учинити чудним што Христос ништа не говори о овој пропасти, која је на крају крајева само последица друге, још дубље појаве. Њихова кривица је у томе што они нису размишљали све док није дошао потоп и истребио их. Дакле, не помиње се њихов грех, њихова испаченост. Они просто, нису се бринули о главном, тј. о истинском схватању смисла живота.

Другим речима, они су живели као да су бесмртни. Пада на памет, резултат једне социолошке анкете, према којој већина американаца мисли да никада неће умрети.

Њима се чинило да поред земног живота не постоји више ништа. Зато је нужно било да изненада виде смрт и увиде да нису „богови“ и да је чак живот земаљски могућ само са БОГОМ.

Ноје је дуго градио, а они су му се равнодушно подсмевали. Дакле, они му нису сметали, нису запалили његов ковчег, већ просто нису обратили пажњу на њега. Нису се замислили над оним што је он радио.

Они „нису мислили“. Задржи-мо се на овим речима које многи прочитају и не примете. Како дубоко, како потресно означава Господ суштину свега!

Човек је одговоран за оно што види. Бог му је дао разум. Он је дужан да осмишљено учествује у животу.

Одричући се од разума он се превраћа у суровог робота, горег од животиње, јер животињама није дата способност да мисле. Када се човек превраћа у механизам, он механички одбацује Божански дар слободе. Не размишљајући, не упоређујући своја дела са последицама, са заповестима Божијим и уопште са смислом.

Он одбацује Божије дарове и зато постаје недостојан имена човека.

Господ нам је дао могућност да мислимо и наш унутрашњи свет

изражавамо мислима. Чак и дете говори: „Извините, нисам мислио“. Једна девојчица је поделила са својом другарицом размишљања о смислу живота, која су је мучила и која су се односила на постојање смрти. „Тако нешто, одговорила јој је другарица, ми још нико није говорио, а и ја сама о таквим стварима нисам мислила“.

Шта значи живети, не размишљајући. То је као слепило. Чак и неверујући човек може размишљањем доћи до суштине ствари, као што је то било са многим научницима, који су пришли као мудраци Витлејемским јаслама. И обратно - апостол Павле говори о онима који „кад познаше Бога, не прославише Га као Бога, нити му захвалише, него залуђеше у својим умовањима и потамње неразумно срце њихово... и како не марише да познају Бога, предаде их Бог у покварен ум да чине што је неприлично“ (Рим. 1,21.28).

„Механички човек“ је увучен у бујицу. Он не мисли да ли је некоме лоше или да ли у свету постоји неправедност, или ко је на власти Хитлер или Чубајс. Он гласа за кога кажу. Он је подвргнут сваковрсним механичким сугестијама. Он наивно следи моду - са бестидношћу у одевању, са неприродним поступцима за које треба после полагати рачун. У свему овој личности ишчезава, а за бесове се отвара простор.

„Механичком човеку“ остаје само рад, јело и наслађивање. Зато данас преко ТВ - глумчићи бес-

крајно рекламирају на фону полугладне земље, колаче са банама и „секс“ - две основне плотске радости које су доведене скоро до божанског култа. И то је све што они могу извући од живота. А „Нојев ковчег“ - за њих није ништа више од пикантног назива за ресторан или коцкарницу!

Ми увек живимо „у дане Ноја“. Данас као да се човечанство налази у стању анестезије. Свакодневне материјалне бриге чине механичким живот многих. Свет у коме су људи привикнути да живе чини им се непоколебљиво трајним, до дана када наступа буђење које је утолико беспопштеније, што се неодговорније живи.

Догађаји савремене историје постојано нас подсећају на Потоп. Научници говоре о претећој истрошености основних природних ресурса. Због радијације и загађености околине постаје реалним генетско изрођавање човека као појаве (врсте). Небивале стихијске несреће, потпуно нове нечувене епидемије - сигнали су из исте области. Ничим оправдано уништавање људи, такво како на пример у Србији и Ираку - отвара пут ка апокалиптичком рату, који се може показати последњим за човечанство. Тада ће сав систем светске безбедности за један час пропасти.

Тако ће бити, каже Христос, када дође Син Човечији. Многи себично мисле да ће овај Долазак бити само на крају времена, представљајући да они по свакој вероватноћи неће доживети крај света и зато их се то не тиче. Управо против таквог „размишљања“

предупређује Христос. Он каже да ће се јавити усред наших свакидашњих послова, на нашем раду, у нашим породичним односима, у нашим кућама, где ми једемо и пијемо. У једном тренутку ми треба да будемо спремни за сусрет са Господом. „Тада ће бити два на њиви: један ће се узети, а други оставити. Двије ће мљети на жрвњевима; једна ће се узети, а друга оставити“ (Мт. 24, 40-41). Ово је наш свакодневни живот.

Господ ће доћи усред наших најсвакодневнијих послова, када смо ми тако рећи свецело заокупљени њима. Он говори о стражењу, о томе да ми не знамо у који ће час Он доћи. Овај Долазак Господа, присуство Божије међу нама, не односи се само на будућност, него на све дане наше.

Ми смо дужни да испуњавамо све наше земаљске послове добро. Но, то још не одређује човека. Ништа не разликује оно двоје људи који су ревностно радили у пољу; нити оне две жене које су млеле заједно у једном млину. Међутим, Бог види разлику: један је спреман, а други није. Један је био са Богом, дакле већ у светлости; а други се нашао без Бога, у тами. Обратимо пажњу на то да је овде реч пре свега о спасењу онога ко хоће да се спасе. На Божић ми се радујемо што у свет долази Спаситељ. Цело Св. Писмо, сав живот Цркве сведочи да Бог спасава.

И ако се дубље проникне у смицао свемирског Потопа, у њему се може увидети спасоносно дејство на род људски. Када се човечанство приближава својем потпуном

ишчезавању, „интервенцијом“ Бога, ход догађаја се мења, ради препорода човечанства. Ноје је човек спасен Богом.

Ми треба да памтимо, да је ковчег спреман за сваког од нас - данас у време свемирског Потопа. Спаситељ Христос, ушавши у воде смрти, вуче за собом Своју Цркву, у Својем броду, све које хоће да га следе. Иако је у време Ноја, сагласно Писму, погинуло практично читаво човечанство, Христос говори о половини која се спасава. Једно од двоје узима се; пет мудрих девојака улазе у брачне одаје насупрот пет лудих. И ми знамо да ово није математичко дељење.

Господ је далеко од стварања атмосфере страха у нашем животу. Он хоће да нас призове на стражење. Када наступи Потоп, узалуд ће бити узвикивање: „Ех, да сам знао“, зато што смо били упозорени. „Будите спремни говори Он - јер у који час не мислите доћи ће Син Човечији“.

Живећи као и сви људи у времену, хришћанин је дужан да се разликује од других људи. Он је тај који зна да се у заповестима Божијим садржи вечност. Како да се научимо да живимо тако да достојно испуњавајући своје земно служење, увек будемо пред лицем вечности - да би оштро осећање времена које нас прожима уочи Нове године прешло у осећање вечности?

*Пројоројерј
Александар
Шарџунов*

ЧУДНИ СУ ПУТЕВИ ГОСПОДЊИ

(наставак из прошлог броја)

Владиминова прича

А сад у Русију. Четрдесетогодишњак Владимир И. је увијек био тврдо увјерен да чуда у животу нема. Био је атеиста. Али послје женидбе (други брак) почела су се дешавати „чуда“ у сва три стана која су он и његова жена промијенили за четири године. Усред ноћи из ормарића се чује куцање. Износе га у другу собу – и куцање престаје. Десет минута влада тишина, а потом се куцање зачује из другог ормарића. Владимир је био немоћан да било шта уради, а жена се смијала јер јој је све то, како се испоставило, било познато још од петнаесте године. Тресла су се стакла. Испод стола је допирало звиждање и скрипа од које се дизала коса на глави, као да неко с напором отвара тешка врата на зарђалим шаркама, или стари сандук. Жена је говорила да то „он“ ради. „Он“ их је истјеривао из станова у које би се уселили. Током читавог њиховог заједничког живота „он“ није напуштао супружнике.

Једном је Владимир сопственим очима угледао „њега“ и сматра да је само чудом остао жив. Гледали су се око пола минута. „Његов“ изглед парализује. Немогуће је дисати, помаћи се. Као једина одбрана остало је – ко ће кога „надгледати“. „Његов“ поглед био је продоран, јаросан, пламтећи. „Он“ је полако ишчењавао, журно се сакрио у зиду, ушао у њега, а посљедње су ишчезле очи. Владимир је успио да га добро осмотри. Био је висок око метар и по. Лице издужено, сувоњаво, ситне очи,

нос танак, издужен, дугачак скоро десет центиметара. Уши правилне, округле а ширина грудног коша око тридесет центиметара. Био је сав прекривен густим крзном.

Посљедње године заједничког живота „он“ је почео бијесно да лупа. Жена је говорила Владимиру да се не могу ничему добром надати. Ускоро су се разишли, омрзнувши једно друго. Касније, када је Владимир већ живио сам, „он“ је једном долазио и ишчењао. Заједно са женом ишчезла су и чуда.

Православни хришћани имају искуство са сличним догађајима, било да о њима читају у православној литератури, било да слушају од својих пријатеља (браће и сестара у Христу) или су можда и сами на неки начин осјетили присуство и додир нечисте силе. Они знају како страшног непријатеља имају и да га могу побједити једино силом Христовом. О начинима борбе са нечистим силама нећемо овдје говорити, али пост, молитва, Свето причешће, вјера, нада и љубав су обавезно оружје свих Христових ратника свјетлости.

Нека нас благи Христос избави од сусрета са страшним демонима и у овом вијеку и у вјечности.

Неплодна смоква

И угледавши смокву једну крај њуџа, дође њој, и не нађе на њој ништа осим лишћа, и рече јој: Да никад више не буде од њебе рода до вијека! И одмах усахну смоква. (Мт. 21,19)

Јеванђелска прича о неплодној смокви опомиње нас да неће само оно дрво које зле плодове рађа свој

крај наћи у огњу, већ ће пропасти снаћи и оно дрво које је по природи добро, али рода не доноси. Потребно је да се остварујемо у хришћанским врлинама и да се усавршавамо у Христу.

Још је написано: *А већ и сјекира код коријена дрвећу сјоји; свако, дакле, дрво које не рађа добра рода сиче се и у огањ баца* (Мт. 3,10).

Већина нас који смо рођењем православни хришћани слична је дрвећу које зле плодове рађа. Таква су нам дјела. Зато је неопходно да се што прије тргнемо на искрено покајање и тако избјегнемо припремљени огањ. Још је неплодна смоква, каже свети Теофан Затворник, онај који спољачини добро, а срцем је далеко од Бога.

+++

Врућ дан. Није ни чудо, с обзиром да је јул. На челу су му избијале ситне грашке зноја, које би брисао брзим покретом руке, чекајући прилику да пређе на другу страну широког булеvara. Пошто је прије времена завршио обавезе које је имао, одлучио је свратити до Николине мајке и сазнати да ли се магарац јављао. Кроз портун уђе у оно познато нам двориште, које је сада било зелено, цвијећем шарено, око њега куће а горе плаво небо. Изразито плаво.

Код Николе није затекао никога. Врата су била закључана а ролетне спуштене. Већ је кренуо назад кроз портун, када је примијетио у дну дворишта тета Софију. Пришао је да се упита јер је већ добро познавао жену коју је често виђао дружећи се са Ником. Знао је Козма за њену побожност и увијек би је поздрављао некад уобичајеним поздравом код Срба:

– Помаже Бог!
 – Бог ти помог'о Козма, откуда ти?
 – узврати тета Софија.

– Ма, био сам ту у крају, па свратио, тек тако, да видим има ли гласа о мом јарану. Али мајка му није код куће.

– Није, јуче је отпутовала у Ниш ради неког посла.

– Како је она сада? Знам да је била потресена због његовог одласка. Бар је тако изгледала зимус кад сам долазио.

– Хвала Богу, добро је – кратко одговори тета Софија.

– Него, је ли се Никола јављао, или се још крије у неком манастиру?

– Није се јављао, изгледа да је ревносно одлучио проhodити уском стазом православља – одговори она, за Козму мало шифровано.

– Зар то подразумијева да се сви блиски људи забораве? – постави Козма питање којим је открио да се због начина Николиног одласка и сам осјетио повријеђеним.

Тета Софија се мало замисли, премда је подједнако добро разумјела и Николу и његове разлоге као и Козму. Није било баш тако лако одговорити на постављено питање. Човјеку који не разумије хришћанско и покајничко срце, Николин одлазак изгледа као себичан и охол поступак. Ипак му је покушала појаснити:

– Ми још не знамо шта је Никола наумио. Али кад човек открије Христа у себи на правилан начин, тада заиста све и сви падају у други план. Човек тада стоји пред највећим тајнама свога бића и космоса, човек упознаје свог правог Творца, правог Оца, који га је створио и који га воли неизрециво више него што је иједно створено биће кадро волети. Постаје му јасно зашто је створен и, што је најважније, почиње осећати бесконачну љубав, због које је створен.

Познати и осетити део те божанствене љубави је нешто најважније за човека у овом краткотрајном животу – рече, затим мало промисли, па упита Козму: – Ти, беше, славиш светог великомученика Димитрија?

– Да – одговори Козма.

– Ето, видиш, да би ти било јасно ово о чему говорим и да би могао схватити Николу, знај да је твој светац, као и милиони других, рађе изабрао смрт у тешким мукама него да се одрекне Христа. Можеш само наслутити каква огњена љубав је горела у срцима тих људи који су наизглед изабрали смрт, а одбацили живот. Они су били чврсто убеђени да

ће, умирући овде за Христа, живети са Њим у вечности. А да би и нас Бог уверио да је тако, Он је на нераспадљивим телима неких мученика и подвижника наставио пројављивати чудеса и пошто је узео Себи њихове душе. Ето, тако су мошти светог Димитрија точиле миро прекрасног мириса и давале исцељење многим оболелим од различитих болести. Али кад су неки свештеници дошли на идеју да миро продавају, мошти су

престале точити. Кад се одустало од похлепне идеје, мошти су опет почеле давати миро, премда у знатно мањим количинама.

– Хм, то нисам знао – признаде Козма.

– Много тога тек треба да сазнаш. За почетак схвати Николу и немој га осуђивати због његовог одласка. Ми не знамо шта је у његовом срцу. Теби изгледа да те је изневерио најбољи пријатељ, а он се можда сваки дан моли Богу да и тебе управи на пут којим ћеш познати непојмљиву радост.

– У праву сте, али опет би ми било драже да је оставио неку поруку. Кад бих знао гдје се налази, радо бих га потражио, али ви ми свакако не бисте то открили јер мислите да бих га узнемирио или вратио старом начину живота – рече Козма, док је разумијевање замијенило ону љутњу коју је осјећао према пријатељу.

– Заиста не знам где је Никола. Код нас има толико манастира да га можеш безуспешно тражити годинама. Као да тражиш иглу у пласту сена. Али, ако се ипак одлучиш на такав пут, ти наврати па ћемо да се договоримо. Можда да ти мало сузимо избор. Ако и не пронађеш свога јарана, такав пут би и теби могао користити, јер, тражећи њега, можеш да нађеш себе.

– Добро, тета Софија, размислићу о томе, у сваком случају сада идем јер је овдје изречено доста мудрости за мој телећи мозак – рече Козма, направивши некакву блентаву гримасу на лицу.

– Збогом, дете моје, чувај се! – рече му док је одлазио.

– Хвала, поздравите Анђелу, навратићу једном, можда. Збогом!

– Збогом! – изусти тета Софија још једном.

(наставак у следећем броју)

О ЦИЉУ ЖИВОТА ПО БОГУ

Раст тела које се развија уопште не зависи од нас, јер природа не усклађује његову величину са човековом вољом и жељом него се саображава једино свом кретању и нужности. Мера и лепота душе у обновљењу духовног рођења, које се дају благодаћу Духа кроз усрдност оних што примају ту благодат зависе, међутим, од наше воље. У оној мери, у којој будемо распростирали своје подвиге због побожности, заједно са њима распростираће се и величина душе, што се достиже захваљујући тим подвизима и труду. На њих нас призива Господ говорећи: Борите се да уђете на уска врата (Лк. 13, 24) и Царство небеско с напором се осваја (Мт. 11, 12) и Који претрпи до краја тај ће се спасти (Мт. 10, 22), а такође и Трпљењем својим спасавајте душе своје (Лк. 21, 19). И апостол каже: Са стрпљењем хитајмо у подвиг који нам предстоји (Лк. 12, 1) и Тако трчите да добијете награду (1. Кор. 9, 24) као слуге Божије у трпљењу великом (2. Кор. 9, 4). Због тога Господ позива да се боримо и подвизавамо, јер је дар благодати сразмеран труду оних што је примају.

Вечни живот и неизрецива радост на небесима дарује нам се благодаћу Духа, а част да примимо дар и окусио благодат омогућује нам наша љубав према подвизима ради вере. Саучествујући у том праведном делу у којем се подвизава душа, благодат Духа повратно испуњава душу блаженим животом. Када се пак благодат и труд раздвоје једна од друге,

то не користи души. Као што ни благодати Божијој није својствено да посећује душе које се клоне спасења, тако ни сила људске врлине сама по себи није довољна да поведе ка савршенству душе, лишене благодати. Писмо каже: Ако Господ неће градити дома, узалуд се муче који га граде; ако неће Господ чувати града, узалуд не спава стражар (Пс. 127, 1) и Не задобише земље својим мачем, нити им мишица њихова поможе - иако се и мач и мишица употребљавају у двобоју - него Твоја десница и Твоја мишица, и светлост лица Твога (Пс. 44, 3). О чему се овде говори? О вишњој помоћи посленицима Господњим, али и о томе да они, што мисле да ће сопственим трудом бити крунисани круном спасења, не треба да се поуздају само у људске напоре. Наду у коначно задобијање круне треба положити на вољу Божију.

Због тога је и неопходно да се зна каква је воља Божија (Рим. 12, 2) и мотрећи на њу, дужан је да се ревносно подвизава онај, што усрдно тежи блаженом животу и свој овдашњи живот устројава сагласно стремљењу том будућем животу. Савршена воља Божија састоји се у томе да се душа благодаћу очисти од сваке нечистоте, да се уздигне изнад телесних наслађивања и да тако чиста буде приведена Богу - она која жуди за Светлошћу и може да види ту натчулну и неизрециву Светлост. Хришћане, који су то достигли и Господ назива блаженима, говорећи: Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети (Мт. 5, 8). На дру-

гом месту Он заповеда: Будите савршени као што је савршен Отац ваш небески (Мт. 5, 48). И Апостол нас позива да тежимо таквом животу, говорећи: Да бисмо показали свакога човека савршена у Христу Исусу, за ово се и трудим и борим (Кол. 1, 28-29). Говорећи у Духу, и Давид поучава оне што желе да се подвизавају у правом мудрољубљу, какво води ка савршеном циљу. Он се може достићи уколико од Дародавца добара тражимо оно, што нас кроз Давида Свети Дух учи да тражимо, говорећи: Срце моје нека буде савршено у наредбама Твојим да се не постидим (Пс. 119, 80). Онима, што су својим делима саме себе обукли у срамоту, заповеда да страхују од срамоте и да је скину са себе као оскрнављену и нечисту одећу. Он каже и следеће: Онда се не бих постидео, пазећи на заповести Твоје (Пс. 119, 6). Видиш, дакле, да Дух потврђује своје присуство у пуноћи заповести. Такође се каже: Учини ми, Боже, чисто срце и дух прав обнови у мени и дух владалачки нека ме поткрепи (Пс. 51, 10-12). На другом месту пита: Ко ће изаћи на гору Господњу, а затим одговара: У кога су чисте руке и срце безазлено (Пс. 24, 3-4). Дух узводи на гору Господњу човека који је у свему чист, који је до краја остао постојан и своју душу није оскрнавио ни мишљу, ни знањем, ни порочним делима, него је својим добрим делима показао Духу владалачком да је поново стекао безазлено срце, раније изопачено пороком.

*Свети Григорије
Ниски*

ТРЕБА ЛИ ЖЕНЕ ДА ПОКРИВАЈУ ГЛАВУ У ХРАМУ ЗА ВРЕМЕ БОГОСЛУЖЕЊА

До новијег времена жене су код нас, поготово удате, присуствујући на коме било богослужењу у цркви, и моликти, редовно биле покривених глава, а мушкарци откривених.

Оба обичаја потичу из Светог Писма и налазе се јасно изложена у Првој посланици Коринћанима: „Сваки муж који се са покривеном главом моли Богу или пророкује, срамоти главу своју. И свака жена која се гологлава моли Богу или пророкује, срамоти главу своју“ (1 Кор. 11, 4, 5). Настављајући даље, Апостол износи разлог зашто је то тако и вели: „Муж да не покрива главе, јер је слика и слава Божија, а жена је слава мужа. Јер није муж од жене, него жена од мужа. Јер муж није саздан жене ради, него жена мужа ради“ (1 Кор. 11, 7-10).

Свети Јован Златоуст, тумачећи наведене речи Посланице Коринћанима, набраја четири разлога због којих жена треба да покрива главу: „Прво је то што је наша глава Христос, а ми (глава) жени; друго је то што смо ми слава Божија, а наша слава је жена; треће је то што нисмо ми од жене, него жена од нас; четврто је то што нисмо ми ради ње, него она ради нас.“

Поред четири наведена разлога, због којих жена треба да има покривач, символ власти на глави, апостол Павле наводи и пети: „Због анђела“ (ст. 10). Кога треба разумети под речју анђео? Најпре ће бити да се овде казује о ан-

ђелу у директном смислу речи: „Ако ти“, вели Свети Јован Златоуст, „не обраћаш пажњу на мужа, то се постиди анђела“. Свети Кирило Александријски подразумева овде „анђеле од Бога постављене Црквама“.

Апостол Павле наводи и шести разлог због кога „није лепо да се жена гологлава моли Богу“ (ст. 13). Од почетка жени је коса била украс, и сама од себе тежила је да има што дужу косу: „Жени је слава ако гаји дугачку косу“.

Свети Јован Златоуст поставља питање: „Ако јој је коса дана као покривач, зашто онда једном покривачу додавати други?“ И на њега одговара: „Зато, вели, да би се показала потчињеност не само по природи, него и по доброј вољи.“

Даље Златоуст каже: „Покривање је, дакле, знак покорности и

потчињености; оно побуђује да се гледа доле, да се смирава и чува врлина. А врлина и част потчињеног састоји се управо у томе да пребива у послушности“.

Јасно је да апостол Павле, који је изложио еванђелски принцип: „Нема мушко и женско... јер смо сви једно у Христу Исусу“ (Гал. 3, 28), не тражи од жена да покривају главе због ниподаштавања жене, а преузношења мушке природе и мушких права, најмање, пак, из потхрањивања и уздизања мушке сујете. Да не би било никакве недоумице, Апостол одмах наставља: „Али, у Господу нити је жена без мужа, ни муж без жене; јер као што је жена од мужа тако је и муж кроз жену; а све је од Бога“ (1 Кор. 11, 11-12).

Свети Апостол опомиње Хришћанке: „Ваш накит да не буде споља, у плетењу косе, у кићењу златом и облачењу хаљина, него скривени човек срца са нераспадљивим (накитом) кротког и мирног духа.“

У савременом феминизму није реч о равноправности политичкој и друштвеној, него се диже против тога што природне разлике мушкарцу дају предност.

И за жену-Хришћанку данас није лако непокривање главе већ је то укореењена навика, која се, као свака навика тешко савлађује и уз помоћ разних доказивања тежи да се оправда и задржи.

А овде ће то доказивање потражити ослонац и у речима самог апостола Павла. Наиме, пошто

Апостол вели да откривена глава код жена значи исто што и ошишана, а затим: „Ако се жена не покрива нека се и шиша“ (1 Кор. 11, 5-6); из тог се онда закључује да је мисао апостола Павла ово: „Жена, којој је дика дуга коса, треба да се покрива - нека се шиша.“ Како жене данас баш тако поступају, тј. секу косу, то значи да не морају ни да се покривају.

Апостол Павле, супротно женама, од мушкараца тражи да се моле откривене главе. Међутим, гледамо и сада, не само епископе са митрама него и све монахе са камилавкама на глави како се у цркви моле Богу. Зашто би се наредба о покривању жена морала стриктно држати, а о непокривању мушкараца не мора, када је обе поставио исти апостол Павле, у исто време, у истој Посланици?

Тврдња да жене сада не морају покривати главу, јер им није ружно да се шишају, била би у важности да је Апостол изнео само та образложења, без догматских основа које је захтев о покривању глава поставио, тј. да није рекао: „Христос је глава мужу, муж глава жени“ (ст. 3); „муж је слава Божија, а жена је слава мужа; жена је од мужа и ради мужа, не муж од жене и ради жене“ (ст. 8, 9). Зато, ако се поглед на шишање косе код жена изменио, није се изменило библијско учење о постанку мужа и жене, те нема основа да се мења символ тог учења - покривање главе.

На аналогiju са монасима, већ смо рекли у примедби о монахињама које су секле косу, облачиле мушко одело да би се подвизавале у мушком манастиру, да је ту

реч о символу, који сам није суштина, него само спољашњи знак суштине. То је смисао и покривања глава монаха, у појединим моментима на богослужењу (док су у другим обавезни да откривају главе). Они то чине у знак свога завета девствености и одрицања од мушких права ради Царства Небеског.

Сматрам да се са правом очекује и од жена, које усвоје библијско учење изложено апостолом Павлом, да ће прихватити и символ тог учења, покривање главе, из поверења да Свети апостол Павле зна шта треба да верујемо и којим знаком ту веру спољашње да изразимо.

Свештеници, монаси и монахиње треба да говоре верницима да у храм улазе покривене главе. Но, ако нека од њих ипак уђе гологлава, или, не схватајући смисао Апостола наредбе, или што нема при руци доличан покривач, па да не би метала на главу што било, ступати са њом у свађу и преписку, поготово у храму, било би, најблаже речено, недолично.

*Патријарх Павле,
Одговори на њихова
вере и живоћа*

СЛОБОДА – ТЕЛЕСНА И ДУХОВНА

Телесна слобода је, кад човек другом човеку не служи, власти његовој не подлеже... Кад је човек телом слободан, није везан, није окован, у тамницу затворен.

Духовна слобода је, кад је човек од греха и ђаволске власти благодаћу Божјом ослобођен, не допушта греху и ђаволу да над њим царују, противи се својим страстима и похотама, потчињава тело духу, слободним својим духом служи једино Богу.

Такав може телом својим да буде роб човеку, свезан, окован, у тамници, у везама, у ропству, али је духом увек и свуда слободан. Јер дух да пороби и свеже нико (од људи) не може. Тако су свети мученици били телом оковани, свезани и у тамнице затварани, али су духом били слободни. Тако и сада побожне слуге својим телесним господарима телом служе, али су духом слободни. Тако и други, који побожио живе, ма били у тамницама и ропству, духом слободни остају. Јер докле год човек има веру и бори се против тела, света, ђавола и греха, има духовну слободу, ма телом био и потчињен... (Тихон Задонски).

Слободан је онај који не робује чулним задовољствима (сластима) већ господари над телом помоћу разума и целомудрија (Антоније Велики).

О СУДУ БОЖИЈЕМ

Милосрђем и човекољубљем благог Бога, по благодати Господа нашег Исуса Христа и по дејству Светог Духа, ја сам избављен од паганске заблуде коју смо наследили од предака. Одавно и од самог почетка васпитан од хришћанских родитеља, ја сам од детињства изучавао и Свештена Писма, која су ме водила познању истине. Поставши, пак, човек, предузимао сам честа путовања и, као што је нормално, упознао се са многима. У разним уметностима и наукама приметио сам велику сагласност код људи који се њима предано баве. Међутим, једино сам у Цркви Божијој, за коју је Христос умро и на коју је обилно излио Духа Светог, видео велико и изузетно неслагање код многих, како између њих самих, тако и са Божанственим Писмом. И, што је најгоре од свега, и сами црквени предстојатељи се међу собом разликују у уверењима и мишљењима и допуштају много тога што је супротно заповестима Господа нашег Исуса Христа, немилосрдно раздирући Цркву Божију и сурово узнемиравајући Његово стадо. И управо сада, са појавом Аномеја, на њима се испуњава оно што је речено: И између вас самих устаће људи који ће говорити наопако да одвлаче ученике за собом (Дап. 20,30).

Видећи то и слично томе и, при томе, не разумевајући узрок таквог зла, најпре сам живео као у дубокој тами или као да сам се на вази колебао тамо-амо. Јер, свако ме је на свој начин или привлачио себи (услед дуготрајног општења са људима), или одбијао од себе (услед познања истине из Божанствених Списа). Дуго времена се налазивши у томе стању и трагајући за узроком који сам поменуо,

сетио сам се Књиге о судијама, која приповеда о томе да сваки чињаше оно што му пред очима изгледаше право. Она је истовремено објашњавала и узрок тога, наводећи: У те дане Израилъ немаше цара (Суд. 17,6).

Присетивши се тога, ја сам и о данашњем помислио оно што је, можда, страшно и необично рећи (што се, међутим, мора признати исправним); због отпадништва од једног и великог, истинског и јединственог Цара свих и Бога и данас настају неслоге и спорови међу члановима Цркве, при чему сваки отпада од учења Господа нашег Исуса Христа, својевољно бранећи неко сопствено расуђивање и одређења и радије желећи да начелствује насупрот Господу, неголи да буде под начелством Господњим? Расудивши тако и ужаснувши се од толике нечастивости, ја сам се се, настављајући своје истраживање, и из житејских ствари уверио у то да је наведени узрок истинит. Увидео сам да се све што је прилично и свака слога одржавају са успехом све док се чува општа покорност свих једном заповеднику, а да су свака неслога и раздор, исто као и хаотичност, последица анархије. Виђао сам понекад да и рој пчела, по закону природе, има вођу и да послушно следи свога цара. Много шта слично сам и видео и слушао. О томе још више од мене знају они који се тиме баве. И тиме се показала истина онога што је речено. Онима који прате један знак и имају једног цара својствени су пристojност и склад, док су велике несугласице и раздор обележја анархије. Стога неслагање које се код нас сусреће како у вези са заповестима Господњим, тако и у међусобним односима, представља виновника отпадништва

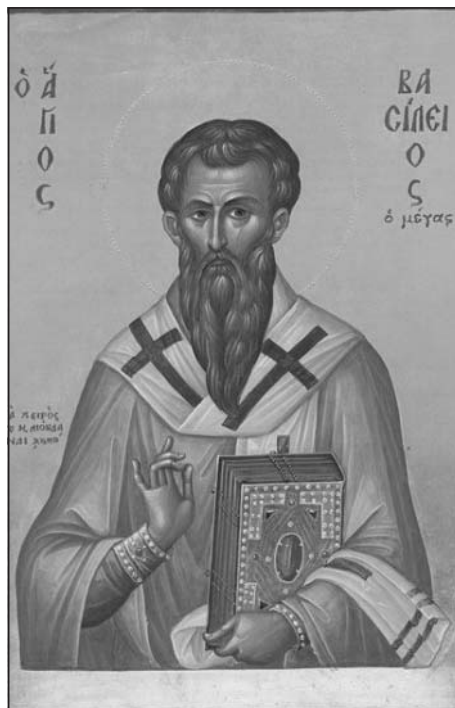
од правога Цара (као што је речено: Само док се уклони онај који сад задржава - 2 Сол.2,7), као и одрицања од Њега (као што је речено: „Рече безумник у срцу своме: Нема Бога“, чему се, као нека ознака или доказ, придодaje: Покуварише се и посташе одвратни у намерама - Пс. 14,1).

Према томе, и овде је разматрање показало да обележја такве нечастивости, која тајно пребива у души, јесу пороци који се очигледно обелодањују. Како би људе који нису погубили своје срце јаче навео на страх од судова Божијих, и блажени апостол Павле тврди да се управо на њих (тј. пороке) уместо казне осуђују они који су немарни према истинском богопознању. Јер, шта он каже? „И како не марише да познају Бога, предаде их Бог у покварен ум да чине што је неприлично, њих који су испуњени сваке неправде, блуда, злоће, лакомства, неваљалства, пуни зависти“ (Рим. 1,28-29), и остало. И ја мислим да апостол није сам измислио тај став, будући да је Христос у њему говорио. На то мишљење навео га је Његов исказ у коме се каже да народу говори у причама стога што не разумеју Божанствене тајне Јеванђеља, будући да су сами најпре очима својим зажмурили, не слушајући ушима и не разумевајући срцем (Мт. 13,13;15). На тај начин слепоћу за оно најважније трпе као казну они који су се још раније помрачили, произвољно ослепивши своје духовно око. Бојећи се да се не подвргне томе, Давид је говорио: Просвети очи моје да не заспим на смрт (Пс. 13,3). Из тога и сличног томе изводио сам јасан закључак да уопште порочност страсти потиче од незнања Бога или од неисправног знања. Осим тога, неслагање многих

међу собом настаје због тога што сами себе чинимо недостојнима Господње бриге о нама.

Премда сам понекад и хтео да се упустим у разматрање таквог живота, нисам могао да појмим величину те безосећајности, или неразумности, или безумља било због прекомерности порока, било због своје недоумице. Наиме, ми ћемо наћи да и код бесловесних (животиња) међусобно слагање тако добро учвршћује њихова оданост предводнику. Шта бисмо, пак, рекли за нас који се налазимо и у таквом међусобном раздору и у таквој несагласности са заповестима Господњим? Како не помислити да нам све ово преблаг Бог сада пружа ради поуке и називања? То ће, пак, у Велики и страшни дан суда бити преокренуто у понижење и осуду непокорних Ономе који је већ рекао и увек говори: Во познаје господара свога и магарац јасле господара свога, а Израил ме не познаје и народ мој не показује разумевање (Ис. 1,3). И много друго слично је речено. И апостол говори: И ако страда један уд, са њим страдају сви удови; а ако ли се један уд прослави, с њим се радују сви удови (1 Кор. 12,26), и још: Да не буде раздора у телу, него да се удови подједнако брину један за другог (ст. 25, очигледно покретани истом душом која пребива у њима). Зашто је тако устројено? Стога, мислим, да би се сличан поредак и склад још више одржавао у Цркви Божијој, о којој је речено: А ви сте тело Христово и удови понаособ (1 Кор. 12,27). У њој, наиме, једна и јединствена Глава (која је Христос) држи и у једномислију уједињује све удове међу собом. Оне, пак, који не чувају једномислије, који се не старају о свези мира, не чувају кротост у духу, већ се налазе у поделама, расправама и зависти, било би веома дрско назвати удовима

Христовим или рећи да су под управом Христовом. Напротив, у простоти срца се може смело тврдити да ту влада и царује плотско мудровање, по речи апостола, који на једном месту јасно каже: Ко ме дајете себе за слуге у послушност, слуге сте онога кога слушате (Рим. 6,16). На другом месту он јасно набраја особине таквог

мудровања, говорећи: Јер, све док је међу вама завист и неслога и раздори, зар нисте телесни (1 Кор. 3,3). Он истовремено позитивно учи да је њихов крај тегобан и да код њих нема ничег заједничког са побожношћу: Јер је телесно мудровање непријатељство Богу, пошто се не покорава закону Божијем, нити пак може (Рим. 8,7). И Господ каже: Нико не може два господара служити... (Мт. 6,24).

Сам Јединородни Син Божији, Господ и Бог наш Исус Христос, кроз кога је све постало, истиче: Јер сам сишао с неба не да творим вољу своју, него вољу Оца, који

ме посла (Јн. 6,38), и опет: Ништа сам од себе не чиним (Јн. 8,28), и: Он ми даде заповест шта да кажем и шта да говорим (Јн. 12,49). И сам Дух Свети, који раздељује велике и чудесне дарове и све у свима дејствује, ништа не говори од себе, него оно што чује од Господа (Јн. 16,13). Утолико је пре неопходно да Црква Божија брижљиво чува јединство Духа свезом мира (Еф. 4,3) и да испуњава оно што је речено у Делима: А у народа који поверова беше једно срце и једна душа (Дап. 4,32). Међу њима нико није чинио по својој вољи, него су сви у једном Светом Духу заједнички тражили вољу јединог Господа Исуса Христа, који је рекао: Јер сам сишао с неба не да творим вољу своју, него вољу Оца, који ме посла (Јн. 6,38), коме и каже: Не молим пак само за њих, него и за оне који због речи њихове поверују у мене, да сви једно буду (Јн. 17,20-21). Из ових и многих других места, која ћу прећутати, јасно и беспоговорно сам се уверио да је за целокупну Цркву Божију неопходна сагласност по вољи Христовој у Духу Светом, и да је опасна и кобна непокорност Богу у узајамном раздору (будући да је речено да онај који не буде послушан Сину неће видети живота, него гнев Божији остаје на њему - Јн. 3,36). Стога сам сматрао доличним да истражим какви грехови могу наћи извињење код Бога, те после чега и после колико сагрешења човек подлеже осуди због непослушности.

Узевши, дакле, Божанствено Писмо, у Старом и Новом Завету налазим да се непокорност Богу састоји у једном кршењу ма које заповести, а не у мноштву грехова, нити у њиховом значају. Осим тога, налазим да је за сваки преступ суд Божији једнак.

*Свети Василије
Велики*

СВЕТИ ПРАВЕДНИ ЈОВАН РУСКИ

Сваке године 27. маја сва Православна Грчка торжествено празнује Светог Јована Руског, подвижника благочестија и исповедника вере Христове. Име светог говори о томе да је он пореклом Рус. Мошти светог покоје се на острву Еубеја у граду Непрокопион.

Свети Јован родио се у малорусији 1690. године. У младости допаде ропства и би предан Турском аги родом из града Прокопион у Малој Азији. Тих година у Труској је било много робова пореклом из Русије. Неки од њих ради олакшања својих страдања одрицаху се вере у Христа и постајаху муслимани. Но Јован и као заробљеник тврдо чуваше веру Православну трпећи презир и мржњу Турака. Много пута су га тукли и мучили, но не могаху га принудити да се одрекне Христа. Страдалник им је увек одговарао овако:

„Ја сам Рус, верни слуга цара мога. Сада сам ваш роб телом и верно вам служим. Но душа је моја изнад власти ваше. Праве вере родитеља мојих никада се нећу одрећи. У хришћанству сам се родио, и као хришћанин ћу умрети“.

Јован се бринуо о коњима и живео је у коњушници. Ту се молио сатима на коленима. Спавао је сасвим мало, а хранио се углавном хлебом и водом. Ноћу је певао псалме Давидове. Сваке суботе причешћивао се у оближњој цркви Светог Георгија. Временом газда и његова жена завољеше својега роба и предложише му да се смести у одвојеној кући. Јован ово одби и продужи да живи у коњушници. Јованов газда постаде један од најбогатијих и најутицај-

нијих људи у граду. Једног дана одлучи да иде на хаџилук у Меку. У одсуству супруга жена позове на ручак рођаке и пријатеље да би се заједно помолили за успешан домаћинов хаџилук. Када се постави на сто пилав - омиљено јело домаћина, агиница рече Јовану: „Како би се радовао твој газда када би сада са нама јео пилав“. Јован замоли да му дају тањир са

јелом, обећавајући да ће га послати газди у Меку. Гости се насмејаше, сматрајући ово добром шлаом. Јован узме тањир и оде у своју коњушницу, те се помоли Господу да Он пошаље јело газди Јовановом. Тањир ишчезе. Нико од присутних није овоме поверовао. Но када се ага вратио са хаџилука и донео баш тај тањир сви схватили да се десило чудо.

Вест о чудотворцу пронела се градом и од тада више нико није смео да вређа роба Руса. Сви су га гледали са страхом и уважавањем.

Предосетивши приближавање смрти Јован се причести Светим Тајнама и оде Господу 27. маја 1730. године. Сахрањен је при цркви Светог Георгија. Ускоро на гробу праведника почеше да се дешавају чуда. Било је исцељења болесника свих врста. Благодатну помоћ не добијаху само православни Грци, но и Јермени и остали.

Године 1733. Јован се јави у сну свештенику који га је причестио и од њега затражи да објави да је тело Јованово нетрулежно. Тада отворише гробницу и мошти Светог Јована пренесоше у храм. Године 1880. десницу Светог Јована предадоше манастиру Св. Пантелејмона на Атосу - Светој Гори.

Када су 1924. године Грци из града Прокопиона били принуђени да напусте завичај и пређу на острво Еубеју, они донеше са собом и кивот са моштима праведног Јована, а 27. маја 1951. био је освешћен величанствени храм у част Светог Јована Руског у којем су и сада његове мошти. Од тога времена хиљаде чудесних исцељења и знамења десило се у овом храму по молитвама Св. Јована, кога православни Грци много поштују.

У време грађанског рата у Грчкој 1947. године Свети Јован није дозволио да се пролије крв на земљи где почивају његове мошти. Један пастир виде на небу образ Св. Јована и у том трену разлеже се громки глас: Не бојте се! Не бојте се!

У записима о новим чудима Св. Јована Руског има задивљујућих случајева: избављење од бродолама, исцељења безнадежно болесних и опседнутих нечистим духовима.

БОЖИЈА ВОЉА КАО МЕРИЛО ДОБРА И ЗЛА

Одавно је примећено да Свети Јован много воли децу. Много је чуда оздрављења болесне деце од леукемије, парализе, ђавоиманости и повратак деце наркомана у нормалан живот.

Један случај речито говори о томе: У православној породици родило се дугоочекивано дете. После неколико месеци лекари нађоше код детета болест крви. Три године мајка с дететом није излазила из болнице. Родитељи и сви блиски молили су се за здравље девојчице. Пробали су сва достигнућа, начине и средства лечења у Русији, но све је остало без успеха. Девојчица је тихо умирала. Посаветоваше родитеље да се изрши пресађивање коштане сржи. Цена операције била је висока. Почело је тражење добротвора. Моло се за паре код познаника. За годину дана сакупљена је недовољна сума. Родитељи кренуше за савет у Свету Тројицу - Сергијевску Лавру, архимандриту Кирилу. Баћушка је благословио родитеље да отпутују са болесним дететом на острво Еубеју да би се помолили Светом Јовану.

Родитељи су са девојчицом провели неколико дана, заказујући молебанае за оздрављење. По њиховој молби свештеник је отворио кивот и болесну девојчицу су положили на мошти Светог Јована. И десило се чудо. Детету би много лакше. Но ликовану родитеља, не би краја када су, по повратку у Русију, анализе показале да болести више нема.

У храму Светог Јована на Еубеји стотине поклоника свакодневно моли се пред иконом великог угодника Божијег.

*Превео Небојша
Тосовић*

Вољи Божијој као једином мерилу добра и зла, Свети Јован каже на другом месту: „Што бива по вољи Божјој то, мада изгледа рђаво, боље је од свега; а што је противно и неугодно Богу, то, мада изгледа најбоље, горе је и незаконито од свега. Дела бивају добра и зла не сама по себи, него по Божјем одређењу о њима.“

Са тим у вези, још треба имати у виду да смисао појединих наредба и забрана Божјих ми схватамо својим умом, до других, пак, не достижемо, јер надилазе наш ум, али смо дужни да и њих испунимо са убеђењем да Бог зна зашто их је донео и због чега су нам потребне. Инсистирати на томе да Божије наредбе пошто-пото буду у сагласности са нашим умом значило би наш ум стављати изнад Бога, тражити да Бог Свој ум и Своје мисли подреди нашем; прописивати Њему законе, а не прихватити да их Он нама прописује.

Тако, судећи Закону Божијем, ми бисмо себе дигли на висину вр-

ховног законодавца. Да то не може бити добро и да сем гордости у таквом схватању не би било ничега другог, мислим да је јасно само по себи.

Са овог становишта треба да процене свој став они верни који не могу да схвате поједине наредбе Божије, нпр. да је Бог, Који је љубав, могао наредити Аврааму да убије сина свога Исака. Не треба много објашњавати да се схвати да такав став значи стављати на свој кантар љубав Божију, уместо обратног поступка, што само показује да они нису узрасли до разумевања да љубави веће од љубави Божије нема и не може бити.

Тако мерећи љубав Божију, они не стижу до сагледања да је Бог учинио несравњиво више од онога што је тражио да Авраам учини за Њега: дао је „Сина Свога Јединороднога да сваки који вјерује у Њега не погине, него да има живот вечни.“

Како вели Свети Григорије Богослов: „Ја сам задивљен тиме како је само могао праведник саслушати ове речи...“

Но, за нас православне, „један је Законодавац и Судија, који може спасти и погубити“ - Бог (Јак. 4, 12), и Његова Света воља је једино мерило којим се процењује и суди шта је морално, а шта неморално, шта је грех, а шта добро дело. Друга је ствар шта је правно дозвољено, а шта недозвољено. Морал је у области Божанског и вечног, право у области људског и пролазног, те се стога не могу увек поклапати и изједначавати.

*Патријарх Павле,
Одговори на питања
вере и живота*

О УЗРОЦИМА НЕСРЕЋА

Поново је сва Русија потресена страшним вестима - овога пута десетине недужних људи у центру наше престонице. Тела неких од њих била су разнета у комаде. Ово је све у контексту оног процеса тероризма који се одвија у нашој земљи - опште пропасти, рушења, замрзавања градова и изумирања села. Нема власти која би заштитила народ од моралног и физичког уништења. Када би власт хтела да оконча са тероризмом, она би то учинила исто као што би за један дан могла да заустави реку лажних лекова. Сви схватају да треба примењивати сурове мере - неопходно је обновити смртну казну. Мораторијум на смртну казну је раван забрани стрељања у ратно доба. Овде је реч не само о ратним злочинцима у Чеченији, него и о онима који предају на смртну казну сав наш народ. Но, они су се већ постарали да обезбеде себи сигурну заштиту. Као да све специјалне службе само због тога постоје.

Постоји у овоме догађају још један, несумњиво најважнији аспект: док у земљи не буде на снази закон који штити елементарну моралност - већим делом права деце сви ће се осећати апсолутно незаштићеним.

Недавно сам случајно укључио телевизор. Текло је разматрање је ли законита или није продаја касета са децом порнографијом и пропагандом наркотика за омладину. Неко из групе за подр-

шку викао је бесно да све беде долазе од цензуре. Вели, доста је било трпљења.

Ова тема више одговара неком криминалном ислеђивању, него ли ТВ - програму. Са таквим злочинцима може се разговарати само кроз решетке, а не водити дебате, на којима самодовољне, сите, дебеле чичице наводе подробности насиља над децом.

Недовољно је рећи да трагови наредног теракта воде управо у ову криминалну област. Ово је казна свима нама зато што се Русија превраћа у Содом и Гомор.

Зато је, све што омета пропаганду разврата, укрењује веру и призива на моралност, за ову господу опасно. Колико је било само повике поводом уџбеника А. В. Бородине „Основи православне културе“. А ево сада су прекинули и програм „Руски дом“, у

време када се на свим каналима емитују свирепа убиства, проституција, педофилија, клевета на Руску историју и са уживањима прича о полним изопаченостима под видом разматрања проблема.

Земља је захваћена безумљем. Као лавина нараста пропаганда свемогућег разврата. И ево одмах после терористичког акта - трагедија у московском аквапарку, која се догодила уочи Сретења, у недељу о Страшном Суду. Ово се поклопило и са даном који телевизија назива „Даном заљубљених“, провоцирајући младеж на разуздани живот. На фону бестидности и ђавоиманости, где сатана организује бал - појавио се адски призор, разлетело се стакло, арматура, бетонске плоче - одсецајући људима руке и ноге. Мноштво људи је тада живо сахрањено.

Да, као и увек настрадали су невини, зато што одговорност почива на свима нама, на читавом народу. Тако је и 1993. године било одвише мало оних који су протествовали против државног преврата и масовних убиства. А затим је дошла Чеченија и све остало. Тако је и сада. Само мали број реагује адекватно на оно што се догађа у нашем друштву.

Но, постоји нешто још дубље и веће о чему Господ хоће да нам каже кроз ове догађаје. Вероватно се сви сећају шта је речено у Јеванђељу о оним „Галилејцима чију је крв Пилат помешао са њиховим жртвама“ и о паду Силоам-

ске куле која је убила осамнаест људи.

Радознали траже од Господа да се он изјасни за или против Пилата, и од Христа хоће да чују такође зашто Бог допушта овакве несреће, како одговорити на саблазан неправедности? Где је узрок несреће, који се може одредити једном заувек? Господ даје неочекиван одговор: „Ако се не покајете сви ћете тако изгинути“.

Ово је тежак одговор, зато што он поставља све које питају пред лицем њихове одговорности, за оно што се дешава. И као прво одговорност се састоји у томе да се схвати шта је то грех. Само по себи се разуме, да наш грех нема непосредне везе са драматичним догађајима о којима је реч. Наш грех је у другом: у неверовању у Бога, у затворености у себе и на рушавању заповести Божијих.

А горе од свега је униније (клонолости), када се од свега дижу руке. У њему су сви греси заједно узети. Његов спољашњи израз је „пливање низ реку догађаја“, тј. непротивљење ничему што се дешава данас око нас. Наш грех је пре свега у томе што мислимо да је смрт јача од живота, оног живота којег Бог предлаже човеку од почетка света. Веровати у смрт - значи одрицати се од наше способности за живот и истовремено одбацивати љубав у којој су садржане све заповести Божије.

Грех је повезан пре свега, не просто са смрћу као таквом, него са унинијем и нашим одбијањем да живимо. О овом говори Христос. Он нас позива да се покаје-

мо, зато оно што се дешава зависи од нашег унутрашњег стања. Но, најглавније је то - да нама предстоји сусрет са нашим Богом.

По видивом, Господ не даје никакав одговор на питање о несрећи тј. њени узроци као да остају скривени. „Мислите ли ви да су ови људи били грешнији од свих? Не, кажем вам“.

Замислимо се над речима Христовим. Не говори Он о ономе што је на површини и што је исувише очигледно, нити о суровости владара и несрећном случају, већ о томе зашто Господ допушта да то буде. Дакле, не треба да мислимо о „несрећи Галилејаца“ (и наших савременика) него да запитамо себе како да нађемо пут ка покајању. Или ћемо у супротном сви тако изгинути. А страшније од свега је погинути без покајања.

У покајању је дубоки одговор на то како помоћи нашем отачаству, људима који пропадају (ги-

ну). Господ допушта да се десе многе несреће, ради једног - јединог: да нас приведе покајању.

О, када би несреће које доживљава наш народ послужиле његовом покајању и обраћању Богу! И зато ми треба као увек, или тачније као никад до сада, да се усрдно молимо. Када се види таква страшна катастрофа, некоме се може учинити да молитва ту више не може помоћи. Али када почнеш да се молиш, све се по милости Божијој разрешава. У крајњој мери долази се до чврсте уверености да се све у свету дешава по вољи Божијој или по допуштењу Божијем.

Шта чинити? Као и увек, на свим нивоима из свих снага супротстављати се општој пропасти. Не дезертирати из овога рата о коме Патријарх каже да се води организовано и сврсисходно на уништење нашег народа.

Ми треба да учинимо на земном плану све што од нас зависи, али при томе се не обмањивати са лажним надама овога света на спољашњи успех и не заборављати да нам „са многим невољама ваља ући у Царство Божије“. Чувати свети мир „док су земљотреси по свету“, за које Господ каже да су почетак страдања; и знати да је Христос већ све победио, и одговорношћу вере ући у Његову победу.

*Пројоројереј
Александар
Шарџунов*

ШТА ЗНАЧИ ПОМИРИТИ СЕ СА СВИМА?

Ваше питање - шта значи помирити се са свима - је врло разумљиво и увек актуелно. Откуда узети снагу и пре свега разумевање, да би се могло опростити онима који чине геноцид над народом, насиље над нашом децом, морално и физичко убијање младежи, издајство Русије? Зар је могуће икакво помирење са непријатељима Божијим и непријатељима Отачаства?

Свети Јован Шангајски и Сан Франциски каже да је то ипак могуће. У беседи о Страшном суду он описује карактер миротворачке делатности антихриста. Антихрист ће „чинити свима што им је пријатно, под условом, одобравања његове делатности и признавања његове врховне власти. Он ће допустити могућност живота Цркве, дозвољаваће њена богослужења и изградњу предивних храмова под условом признавања њега као „врховног бића“ и поклоњења њему. А у њему ће бити лична мржња према Христу која ће се хранити атмосфером овог општег мира. Он ће живети овом мржњом и радоваће се одступању људи од Христа и Цркве. Биће масовног одступања од вере, при чему ће многи епископи променити веру, а као оправдање наводиће изванредан положај Цркве“.

„Тражење овога мира (компромис) биће карактеристичним настрорењем људи - каже светитељ Јован, истинско исповедање ће ишчезнути. Људи ће префињено оправдавати своју наду на умиљато зло (обратите пажњу како Светитељ назива свет „човека безакоња“). Умиљато зло ће подржавати овакву општу настроје-

ност у људима који ће се радовати овом помирењу и навићи се на одступање од правде и сладост компромиса и греха“.

Дакле, важно је којом се ценом достиже мир. „Антихрист ће све дозвољавати људима, само да они падну и поклоне му се“. Ово није нови начин успостављања свеопштег мира. Римски императори су били спремни да дају слободу хришћанима само да они признају божанственост њихове врховне власти. Они су мучили хришћане само за то што су они исповедали:

„Једном Богу се поклањај и Њему једино служи“.

А какви су плодови овог мира? Када „му се сав свет буде поклонио, тада ће он открити лице своје мржње према Христу и хришћанству. Ето чега ми треба да се сетимо у Прашталну недељу пре него што се помиримо са свима.

Монахиња Ана (Тепљакова) ми је причала о протопрезвитеру Михајлу Пољском - сведоку славе Руске Цркве, и састављачу два тома житија новомученика. Једном је двадесетих година, код њих у храм на недељу праштања дошао да служи епископ Антоније (Грановски), обновљенац. „Пун је храм био народа“, причала је матушка Ана, „и баћушка Сергије, настојатељ храма је саслуживао, такође и отац Алексеј. А отац Михајло није дошао да служи. По њега су послали, он не иде. И по други пут га позивају, но он се није одазвао да служи вечерњу Прашталне недеље са Грановским. А кроз недељу дана су га ухапсили.

Истинско праштање је немогуће без исповедања пуноће вере и истинско праштање је немогуће

без живота по вери, без одбацавања сваке лажи и свакога зла. Што човек дубље живи духовним животом, а то значи што више сазнаје како је страхан грех и тим јаче он потребује праштање од Бога и од другог човека. И утолико је спремнији да опрости.

Драги пријатељи! Ми нисмо са вама просто браћа и сестре у Христу, ми смо браћа и сестре по несрећи греха, блиски једни другима том везом која нас обједињује као грешнике. Као што се каже „сва Црква је Црква оних који се кају и пропадају“. Испунимо се састрадањем једни према другима и молимо Бога да нам свима опрости. Свака немоћ другог открива и моје сопствено несвето лице и моју беспомоћност и крхкост. И наше покајање и наше ревновање за правду Христову, помаже нам да схватимо: чак и ако човек погрешити једном или двапут, или седам пута седамдесет седам пута - није тачно да ће он увек грешити. Опростимо један другом. Ад - то је прошлост која испуњава садашњост, уништавајући је тамо где нема праштања.

Ми смо призвани да схватимо две ствари. Прво - да је праштање немогуће тамо где нема признавања греха и друго - праштање је немогуће ако оно не исходи од Бога.

Одрицање греха чини праштање у крајњој мери излишним. Ми живимо у свету, где се све чини да се избрише у масовној свести и сам појам греха и пониште Заповести Божије и морални закон. Ако више не постоји морални закон, то не постоји ни грех и неразумљиво је о каквом праштању може бити реч.

Не треба да будемо обманути и тиме да се врло често у наше лукаво време одрицањем греха врши чак признавање греха. Ми сви без изузетака, у овој или оној мери, нарушавамо заповести Божије. У Светом Писму је речено: „нема човека који није сагрешио“ (3 Цар. 8,46). И уколико сви тако поступају, грех није страхан и он већ као да није грех.

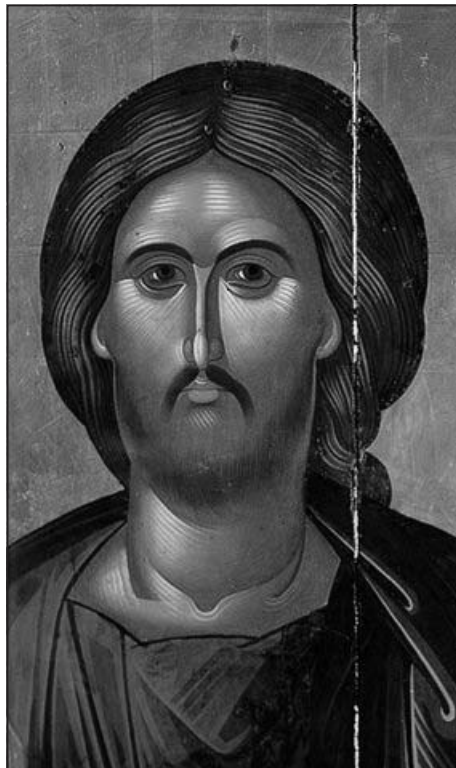
Савремени човек често иште помирење да не би био захваћен непријатним, негативним осећањима и да не би себи компликовао живот. Ово значи „праштати не праштајући“, обмањивати и себе и друге. Страшније од свега као и увек је равнодушност, правити се као да је све у реду, жеља да се не види човек, да се он заборави, мислити да се опростило окретањем од човека и затварањем срца. Но, горчина која остаје може прерасти у мржњу.

Као што је у покајању опасније од свега самооправдање, тако је и овде. Наша душа - психа палог човека је тако испуњена самооправдањем или како се сада говори „има толико механизма одбране“, да је наше праштање као камелеон. Оно може примати боју сваког окружења и мимикрирати у псеудо - праштање, чак и до потпуног губитка својег лица. Ово може присуствовати у нашим личним односима једних са другим и у нашим оценама догађаја и лица у којима се открива савремена Апокалипса.

Да би опростили човеку који нас је увредио, треба почети од малог - осмелити се да се погледа у оно што се догодило. А надаље, постарати се да се увиди све у стварном светлу и реалној димензији, ни у коме случају не чинећи од муве слона, да се огањ непријатности и презрења не би пре-

метнуо на све људе и све вредности.

Драгоценије од свега је учинити први корак ка другоме, и тај корак ће бити чврст ако ми пођемо потирући сваки грех. Тако и ступимо у Велики пост, и тако идимо читавог живота, као што кажу свети оци: макар и пузећи, али туда.

Ми знамо да је немогуће решити било који озбиљан проблем без љубави и постоји само једно средство против мржње - љубав. Само на томе путу происходи постепено рађање љубави, као преображај гусенице у лептира. Пост и молитва - су два крила. То је потпуна промена (таква је тајна покајања), то је умирање за себе, но оно даје крила! Праштање је чудо. Оно се твори Богом из ничега. Ми увек говоримо да се за недељу праштања треба унапред припремити. Но, праштање није

резултат припреме, ма каква она била. Праштање се не може са-здати. Оно се добија изнад смрти, изнад мере, изнад очекивања. Оно пониче из ничега. Оно је благодат. Овде је тачка нашег личног додира са Богом. И са Крстом, јер „где се умножио грех, тамо изобилује благодат“. И ова благодат нас преображава и чини другачијим. И само примивши од овог живота сувишком, ја могу штедро давати другоме. На само-ме делу, како се молити за оне који нас убијају, ако праштање не исходи од Бога? То је Божији дар, а не наше достигнуће. Зато се наше помирење, једних са другима, утврђује у Светој Тајни исповести - Тајни покајања и у току Великог поста оно треба да буде нарочито дубоким.

Ето висине праштања - обретања Господа и један другог у Њему. Помирење које има за циљ само земаљско, на крају крајева, своди се на тајну антихриста, на причу о виноградарима у којој се каже:

„Ово је наследник. Ходите да га убијемо и да присвојимо наследство његово“ (Мт. 21,38). Њих већ не интересује Христос него само вредности које је Он оставио.

Говорити да треба окренути леви образ када нас ударе по десном - је најчистији идеализам, маштарија, уколико верношћу правди Христовој, не отворимо себе љубави Христовој, мученог због осуђивања свих неправди света и ако не примимо благодат Бога који је већи од срца нашег, како каже Св. Јован Богослов (1 Јн. 3,20).

*Пројоројереј
Александар
Шарџунов*

КАКО СЕ МОЖЕ ПОМАГАТИ ИНОВЕРНИМА?

Може ли православни хришћанин (мирјанин) посећивати болесне у болницама, ако су то људи других вероисповести: католици, муслимани, евангелисти и други?

Треба ли се у таквим приликама старати о спасењу душа тих људи? Може ли им мирјанин додати Св. Писмо?

Може ли се у таквим приликама позивати у помоћ православни свештеник да их посети, поучи и уразуми?

Или треба једноставно посећивати болеснике указујући им најнужнију моралну и материјалну помоћ, не дотичући се питања вероисповести и спасења?

Овде је неколико питања, мада су она обједињена. Пре свега, Господ каже да жели да се сви људи спасу и дођу у познање истине. А ако ми сами знамо шта је највише добро, то смисао наших добрих дела природно ће бити жеља да кроз њих откријемо то добро и другим људима.

Што се тиче проповедања Св. Писма - оно мора бити ненаметљиво, не по секташки; већ по правилу онда када болесник подстакнут својим страдањима, сам задаје ова питања. Треба осетити какво је тло срца човека - тј. је ли оно спремно да прими семе Речи Божје. Или како је то тачно приметио Пушкин: уман човек разликује се од глупога тиме што зна коме, шта и када треба говорити. Што се тиче позивања православног свештеника код болесника, разуме се то не може бити без његове молбе.

Но, мени се чини нарочито важним прво питање и на њега бих хтео да одговорим подробније. Тачније, одговор на њега даје Сам Христос у причи о милосрдном Самарјанину (Лк. 10, 25-37). Ова прича говори о тајни Рођења Христовог и тајни Другог долазка Господа и тајни ваплоћења Божијег - о томе да Бог постаје човеком и недовољна је само спољашња побожност да би нам се ова тајна открила.

Кинески Свети Мученици

Два човека, служитељи Цркве - свештеник и левит иду у Јерусалим да би учествовали у богослужењу и виде на путу рањеног човека. Ко зна шта је са овим човеком, можда је мртав? А закон јасно говори да онај ко се такне мртвога, прља се и не може учествовати у богослужењу. На тај начин ови људи ради верности Закону, ради чувања чистоте свога дуга благочестија прелазе на другу

страну пута, тј. пролазе мимо рањенога.

И тада нам се открива то што Господ Христос говори почетком приче (зачала) беседећи са законцима о томе како ући у Царство Божије. Шта је нужно за то? Нужно је љубити Бога свим срцем, свом мишљу, свом снагом својом и ближњег својега као самога себе, тј. друга заповест мора се испуњавати подобно првој. Но, ми видимо да се у причи о Самарјанину то подобије нарушава и заповест о љубави према Богу одељује се од заповести љубави према ближњем. Овде почиње не само лажна побожност. С једне стране, ми схватамо да нам ова заповест открива тајну ваплоћења Христовог, а с друге стране заповест о љубави према Богу неоделива је од заповести о љубави према човеку; и само онда када Бог постане човеком, ми сазнајемо до краја да је ово једна те иста заповест и само онда је можемо испунити. Ова тајна је тако велика да је сваки човек, чак и ако он не зна за Бога, укључен у ову тајну.

Самарјанин који спашава страдалога, у очима законика је јеретик, и то се чини потпуно тачним, зато што су Самарјани лажно учили о Тајни спасења. Они се држе само писаног Закона Мојсијевог, Петокњижја, одбацујући Богонадахнуто предање. Но, Бог нам показује да се тајна спасења састоји у једној заповести о љубави према Богу и човеку - у тајни да Бог постаје човек да би спасао све људе - сваки човек чак и не-

знајући Бога, већ је на путу ка Њему, када пројављује састрадавање и милосрђе према другом човеку. И обратно сваки човек који чини побожна дела: моли се, пости и све испуњава, но не приближава се милосрђем и састрадавањем другоме (ближњем) човеку - не само да искривљује тајну побожности, него и учествује у тајни безакоња. Ми знамо да су учитељи Богоизабраног народа, познаваоци Писма и молитвослова, сачувавши све постове, но немајући састрадања према онима који гину, на крају крајева долазе до тога да убијају Онога, ко је дошао да те грешнике спаси. А то исто дешава се и данас и догодиће се на крају крајева.

Сва тајна безакоња, каже Св. Теофан Затворник налази се пре свега унутар Цркве. А оно што се дешава у Цркви, одређује у првој реду судбину целог човечанства. Тајна безакоња је у томе, што се у Цркви и човеку чува само спољашња форма, а унутра је пустош. Човек се не приближава састрадавањем другоме човеку, а испуњава се таквом самоправедношћу која на крају крајева постаје ништа мање погубном од оне са којом су књижевници и фаријеји и првосвештеници предали смрти Самога Бога који је постао човеком.

Ово лажно учење доводи до примања антихриста у Цркви - како учи апостол Павле и Св. оци. И зато будимо пажљиви према ономе што нам говори данас Господ. Обратимо пажњу и на то што се дешава данас са нашим народом, који је управо тај исти човек из Јеванђељске приче, рањен

не само телесно, него и морално и духовно. Не један човек, већ читав народ крвари. Запитајмо себе, како ми доживљавамо ова страдања? То јест има ли код нас истинске побожности и приближавања Тајни познања Боговаплоћења? Или обратно сачувавши, како се налаже, све постове и молећи се Богу, ми све више то немо у греховност и безакоње.

Ми смо већ више пута говорили о опасности - да се иде путем из Јерусалима у Јерихон са погледом упртим у небо, тј. да се не види ништа и нико око себе. А ко зна? Можда нису јеванђелски свештеници били равнодушни и немилосрдни људи и можда су се њихове очи магиле од састралних суза, но они нису учинили ништа да би помогли рањеном човеку. Постоји, дакле таква опасност - узнемиравати се и састрадати због онога што се дешава са нашим изранављеним народом, а при томе чак и не помислити да се те ране помажу бар обичним уљем и вином.

Ми преживљавамо врло озбиљне догађаје и дај Боже да познамо најглавнију тајну живота: Бог је постао човеком и Његово милосрђе као печат свих наших молитви које ми читамо у цркви простире се над свим људима. Сваки од нас дужан је да лично сазна Тајну: како је милостив Господ и шта значи Његова благодат и зашто Св. Откровење каже када се руши све: „Уља (јелеја) и вина не ускраћуј“ (Откр. 6,6). Амин.

*Пројоројереј
Александар
Шаргунов*

ЋУТАЊЕ И ГОВОР

Више воли да ћутиш него да говориш: за време ћутања ум се усредсређује у себе, а кад се много говори он се расејава (ава Исаија).

Ако посетиш друштво сличних себи, хришћана и монаха, изабери за себе слушање и ћутање; старај се да разумеш што ти се говори: корист од тога је много већа него кад би ти говорио. Љубитељ празнословља и многословља није способан ни за какво добро дело... Ако треба нешто да кажеш, реци кратко и са смирењем... (Антоније Велики).

Постарај се да се навикнеш ћутању и да се у страху Божјем заимаш молитвом. Ако то чиниш, нећеш се уплашити од напада лукавих демона ... (Непознати).

СТАВ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ О СТАРОМ И НОВОМ КАЛЕНДАРУ

Сваки календар, који се током историје појавио у људском друштву, на његовом вишем ступњу развића, рачуна са три основе јединице времена: даном, месецом и годином.

Дан је основна природна јединица времена, приметна од свих људи у целој области земље између северног и јужног стожерника.

Кад је јулије Цезар, после својих војних успеха осигурао мир Римском царству, окренуо се да изнутра уреди државу, те да поред другог доведе у ред и питање календара. Посао око тога повери он египатском научнику Сосигену, који устроји календар у коме је, на основу Канопског едикта, свака четврта година била преступна. Уместо месецом март, дотадашњег римског календара, по омом календару година је почињала јануаром, а седми месец, по Јулију Цезару, назван је јул. Тај календар, назван доцније јулијанским, 46. године пре Христа уведен је у целом Римском царству, заменивши собом све друге.

Кад се јавила Хришћанска Црква, не стварајући свој посебан календар, она је прихватила јулијански, који је тада био у општој употреби и према њему одређивала своје празнике, постове и друге ознаке спољашњег црквеног живота. У Православној Цркви овај календар је остао до најновијег времена, а у Римокатоличкој до XVI века.

У доба Ренесансе, на Западу је, поред других наука добила полет и астрономија, те учени људи нађоше да је јулијански календар задоцнио за 10 дана, да равнодневница није више 21, него 11. марта и да тропска година траје за десетину минута и секунди мање него што то узима јулијански календар.

Побуђен тиме, папа Григорије XII одреди једну комисију стручњака, под председништвом Алојзија Лилиуса, да састави календар који ће бити тачнији од јулијанског. Комисија изврши задатак, сачини календар у коме је свака четврта година преступна, као и у јулијанском, али године векова, секуларне, само тада ако им је цифра која означава векове дељива са четири. На тај начин овај календар, по папи Григорију

назван григоријански, има „у четири стотине година три преступне године мање него јулијански, па је због тога средња дужина његове године краћа. Са својих 365 дана, 5 сати, 49 минута и 12 секунди она се приближава тропској години боље него средња година јулијанског календара“.

У време када је Западна црква спроводила ову реформу календара, православне земље су биле под турским ропством и у тој реформи нису изеле учешћа, иако је папа Григорије почетком 1583. год. упутио посланство цариградском патријарху Јеремији II, са предлогом да се сагласи са исправком календара. Патријарх тај предлог не прихвати.

После Првог светског рата, када су нови календар усвојиле и поједине православне земље, питање календара је постало још актуелније. Због њега и других питања сазван је Свеправославни конгрес у Цариграду 1923. год., на коме је учествовала и Српска Православна Црква. Њену делегацију сачињавали су митрополит црногорско-приморски др Гаврило Дожић, и проф. небеске механике на Београдском универзитету др Милутин Миланковић.

Конференција је стала на становиште да би разлику од 13 дана, колико је јулијански календар задоцнио, требало свакако уклонити. Неки учесници сматрали су да на томе треба стати и задржати и надаље јулијански календар, који би потом тек 2100. год. задоцнио за

један дан. Други су, пак, предлагали да треба усвојити григоријански календар, иако се увидело да ни он није довољно тачан, јер ће за 3300 година и он задоцнити за један дан.

За сва ова изнета питања око што тачнијег усаглашавања дужине тропске и календарске године, Православна Црква не би се интересовала, него би их примила без речи као што је примила јулијански календар, кад не би било у питању празновање Васкрса и канонских прописа о томе.

Остаје нам, дакле, да размотримо питање календара у односу на празновање Васкрса и празника везаних са њим.

Питање празнова Васкрса изнето је пред Први Васељенски Сабор у Nikeји 325. године.

Никејски Сабор стајао је на принципима да се Васкрс слави у недељни дан после пролетње равнодневнице (свакако и после пуног месеца, чега су се држале малоазијске Цркве, као и остале), иако се ови принципи у саборској одлуци не помињу.

За нетачност јулијанског календара знало се у православном свету одавно, те је већ у VII веку неки анонимни писац саставио „Пасхалну хронику“, а 1374. г., познати византијски писац Никифор Григора поднео образложен предлог цариградском патријарху и цару Андронику Комнени, за реформу јулијанског календара и пасхалних таблица.

Кад је фебруара 1923. год. грчка држава увела нови календар у грађанску употребу, такође је речено да за Цркву остаје у важности стари, јулијански. Међу-

тим, већ 10. марта 1923. год., када је за архиепископа изабран архимандрит Хризостом Пападопулос, на Сабору грчке јерархије он изнесе мишљење о потреби изједачења црквеног календара са државним.

Сабор одлучи да се треба посаветовати са осталим аутокефалним Црквама, особито са Цариградском Патријаршијом. Сазван по други пут, децембра исте године, усвоји одлуку. После неколико дана само (јануара 1924. г.), архиепископ Хризостом износи цариградском патријарху, као предлог Сабора Грчке Цркве, „средње решење“, тј. да се нови календар уведе за непокретне празнике, а Васкрс и покретни да буду по старом. Ово средње решење, 20. јануара 1924. г., патријарх прихвата и саглашава се да Грчка Црква тако поступи. Већ марта исте године, Грчка Црква прелази на нови календар проглашавајући 10. март - 23. мартом.

Како је питање календара једна од тема будућег Васељенског Сабора Православне Цркве, то с њиме позабавила и Прва предсавнаборска свеправославна конференција, сазвавши конгрес православних пасторалних јерараха, специјалиста за канонско право, за астрономију, за историју и социологију крајем јуна 1977. год. Конгрес је размотрио два постојећа предлога, од којих је један био да се тај празник свагда слави у другу недељу месеца априла, и други: у другу недељу после друге суботе у томе месецу.

Оба ова предлога изневеравају слово никејских одлука и цело православно Предање које се састоји у томе да се Васкрс прославља „у недељу после пуног месеца, после пролетње равнодневнице“. Конгрес је потврдио и одлуку да Васкрс може бити тек после јеврејске Пасхе.

На крају да кажемо да се, поред Српске Православне Цркве, држе старог календара, и за покретне и за непокретне празнике, Јерусалимска и Руска Патријаршија. Поред други разлога, јерусалимској патријаршији стари календар погодује особито због великих тешкоћа око усклађивања празничног богослужења на истим Светим местима са римокатолицима ако бисе празници славили у исти дан. Стог је она више пута подвлачила став: „Истовремено прослављање празника са Римокатоличком црквом процењује се некорисним за Православље“.

*Патријарх Павле,
Одговори на питања
вере и живота*

ДЈЕЧИЈА СТРАНА

Пустите дјецу, и не браните им да долазе к Мени

Уређује:
Протођакон Златко Богдановић

Светосавски путокази

Сједим за столом са оловком у руци и размишљам о Светом Сави и његовом животном путу. Свјетлост свијеће обасјава иконе међу којима ми је најдража, Његова. Поглед ми заустави бјеличасти зрак који бљесну и рашири се по мојој соби. Не, не умишљам, свјетлост је допирала са иконе Светог Саве. Одједном зачух глас:

„Дијете моје, светосавски пут је веома дуг и трновит, путокази ће те водити кроз ову пјесму“.

Затим поче:

*У живојћу свако има срећу,
неко мању, неко много већу.
Неком срећа слава и јунаштво,
моја жеља бијаше монаштво.
Појџомак сам Немање и Ане,
с' њима ране ја љоводих дане.
Миљеник сам родителја био
ојџац се са мном љоносио.
Када сјџасах на очеву дворцу,
радо кренух ја на Светију Гору,
гдје монаси љодносе самоћу
и се моле и дању и ноћу.
И чинећи љравду и доброћу
љосветић се монашком живоћу.
Од монаха и мудријех љлава
добило сам ново име Сава.
Ради дјела која људи воле,
ја оснивах болнице и школе.
Многој дјечи без ођњџићџа
ја основах бројна сирџићџџа.
Уз љомоћ оца и уз Божји дар
Светијој Гори љодџгох Хиландар.
Дао славе и славскоџ колача,
срџска вјера љџако ће да јача.
Пућџовао ја сам много љејџџа
љомоћџао људе шџром свијејџџа.
Добра дјела нек вам срца красе,*

*да вас Госџод чува
и од лошеџ сџасе.*

Осџџављам вам своје љџџоказе.

Да ли је то био крај пјесме, ни сама не знам. Одједном нестџ те жарке свјетлости и тог умилног гласа. Можда је ово био само сан!? О, Боже, па ја дријемам за радними столом, а мој састав још није завршен...

*Слађана Чолаковић,
VI₂ OIII Соколац*

Светосавски путокази

У давна времена, док су још светитељи обилазили градове и подучавали народ хришћанству, Свети Сава је био међу њима.

Прва врата на која је покуцао Свети Сава била су врата једне богате породице. Врата је отворила једна лијепа и вриједна дјевојка. Љубазно их је угостила и припремила најбољу храну за своје госте. Сава и његов пријатељ су провели једну пријатну ноћ у соби богаташа.

Ујутру, након доручка, Сава и пријатељ су кренули. О свом одласку Сава је дјевојци пожелио црну срећу. Дјевојка је остала у чуду, а пријатељ се наљутио на Саву. Не рекавши ништа кренули су даље и дошли до врата једне старе и трошне колибе. Када су одлучили да крену, чули су шкрипу дрвених врата. Из мрака помолила се дјевојка, обучена у стару, подерану хаљину и не поздравивши их окренула се и ушла. Сава је кренуо за њом. Дјевојка је била толико лијепа да их није ничим почастила и није ништа говорила. Примџјетивши лијеност дјевојке, Сава је кренуо и пожелио дјевојци бијелу срећу. Чувши то, Савин пријатељ се наљутио и питао Саву гдје је правда у његовим ријечима. Сава му је обећао све испричати када изађу из града.

Сава је објаснио своје ријечи. Ако би добра дјевојка имала бијелу срећу, била би недодирљива, а ако би лијена дјевојка имала црну срећу, за-

владао би зло. Тумачење својих ријечи завршио је рекавши: „У животу никада два добра и никада два зла!“

Милица Васић, VIII₁

OIII Соколац

ЦРКВА У МОМ ГРАДУ

На челу моје улице, поносно дижући се горе према небу, стоји велика, времешна црква која блиста величним. Укротитељ туге, мјесто среће и љубави, није само обична грађевина, она даје мир који се шири унаоколо. Шкрипутава, стара, дрвена врата позивају нас унутра да откријемо још једну мистерију, да спознамо истину, да спознамо Бога. Мирис тамјана, свјетлост свијећа, нас воде до иконе светог Илије у средишту цркве. Около, на зидовима, иконе са светитељима који нас гледају са надом да ћемо и ми бити добри и праведни као и они и да ће бар неко кренути њиховим стопама истине и правде. Са велике иконе, Тројеручица Хиландарска нас посматра посебним погледом који оставља велики утисак. У доњем углу исповједаоница која крије многе тајне, осјећаје и многе гријехове. А на предњем крају цркве стоји позлаћени олтар кога чува дрвени иконостас са ликовима светитеља. У олтару не можемо знати шта има, али можемо амишљати. Можемо маштати чистим срцем. Испред олтара је пјевница гдје се молитвом допире до Бога и разне жеље лете горе, до Њега. Жеље пуне љубави, искрености показују право лице и само пред Богом у цркви можемо рећи: „То сам ја“, а остало су маске, дал' добре ил' лоше. А на плафону звијезде и звјезде које привлаче сваки поглед, свако мало око пуно сјаја.

Црква ипак остаје мистерија обавијена тишином, јер је људска ријеч немоћна да искаже осјећања која се буде у нама.

*Кристијана Ећимовић
VII-5, O. III. Соколац*

ДЈЕЧИЈА СТРАНА

јер је таквих Царство небеско.

(Мт. 19,14)

ОСОБА КОЈА МИ СЛУЖИ ЗА УЗОР

Од кад сам се родила гледам његов лик. Лик мога дједа. Старијег човјека сједе косе. Из његових очију букти пламен племенитости и доброте, љубави према човјеку и свему што је Бог створио. Лице му се насмијеши када ме погледа а ја му потрчим у сусрет и стегнем руке око врата и тек тада осјетим колико љубави има за мене мој дедо. Радо му сједем у крило а тада почну најљепше приче које испуне мој дух и осјећам јаку љубав и вјеру у Бога. Свака његова ријеч ми дође као савјет у било ком периоду мога живота. Његова вјера је јака: побожан, тих, смирен, пожртвован, све то краси лик мога дједа.

Деду сваког дана посјетим. И тада стално слушам исту причу. Причу о љубави према Богу, о посту, о молитви, али само ако је искрена и од срца. Он ме увијек окрене на прави пут и много ми значи. Од кад знам за себе и своје родитеље знам и за дједа. Никада није дигао руку на мене или ми коју грубу ријеч рекао. Често шетамо заједно док дуга црна мантија лепрша унаоколо. Он је старији свештеник али га никада није ништа спријечило да редовно посјећује храм Божији и помоли се за нас и за себе да нам Бог да срећу, здравља и радости.

Милица Новаковић, VII-3
О. Ш. „Свети Сава“, Рођајница

ПИСМО НА КОЈЕ НИКАД НЕЋЕ СТИЋИ ОДГОВОР

Тајнице мој, најдражи роде,
А зашто оде?!

И ти, мамице драга, мила,
Зашто си отишла?!

Ваши изненадни одлазак -
Једно је од главних питања,
А даље се ређају већа и мања.

Долазе наши рођендани
И дружи важни дани.

Ко ће пада за нас да ниша,
Ко ће да нам честиташа?
Ко ће да нас испраћа и дочекује,
Ко ће да се родитељски обрадује?

Биће испраћаја и дочека, биће
их!
Биће радост и туђе,
У дане крајике, а ноћи дуђе!

Још много чежа желимо
и можемо да нишамо,
Ал' зашто, кад одговор
не можемо да сазнамо!

Били смо радознали
и писали писмо,
А остали забринут и тужни,
Што одговор добили нисмо!

Ваша дјеца

Вера Симић
наставник српског језика
О. Ш. „Вук Караџић“
Вишеград

Молитва Светом Сави

Молим ти се Свети Саво
најмудрија српска главо,
да почујеш глас мој
и сачуваи народ свој.

Моли Саво Божа Оца,
што свемоћно Чудотворца
да у дому блиста срећа
и да љубав буде већа.

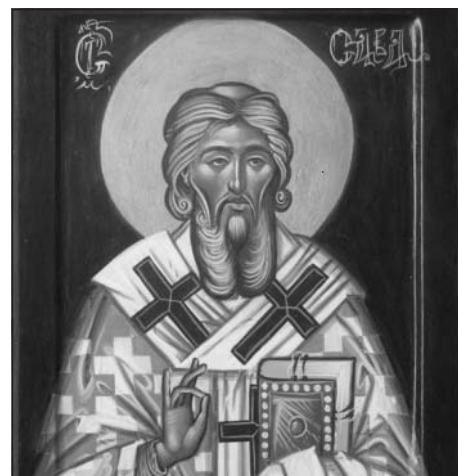
Помози нам Светицељу
да сјасимо српску вјеру,
да нам душа буде чиста,
моли Саво Божа Христџа.

Школу си нам оставио,
љубави нас научио,
ја те твоја дјеца воле
и теби се увијек моле.

И данас те Саво славим
и волим те срцем малим,
тебе, нашег заштитника
и великог праведника.

Док љамен живога љамџа
да те српски народ љамџи,
да сви славе име твоје,
то су Саво жеље моје.

Кристина Ећимовић,
VII-5, ОШ Соколац

Долазак Светог Николе

Када нам је вјероучитељ саопштио да ће доћи са светим Николом да нам дијели пакетиће ми смо били срећни. Када је дошао ми смо га дочекали испред школе. Када је дошао одмах је отишао у нашу учионицу. Тамо нас је питао како се зовемо. Када смо му одговорили ми смо га питали је ли озебао, је ли се смрзао и како га је слушао коњ. Он нам је одговорио да није озебао, да се није смрзао и да га је коњ слушао при путу. Када нам је одговорио почео је да нам дијели пакетиће. Када нам их је подијелио свети Никола се спаковао и кренуо. Ми смо га испратили и он је отишао. Тај дан је био најљепши и најсрећнији дан у мом животу.

Момчило Рундић ОШ
Соколац, п. о. Кнежина

ДЈЕЧИЈА СТРАНА

Пустите дјецу, и не браните им да долазе к Мени

Долазак Светог Николе

То је један од најбољих дана у мом животу. У школу је долазио свети Никола. Много смо се обрадовали. Свети Никола нам је донио пакетиће и нешто од школског прибора. Постављао нам је разна питања. „Како се зовемо? Да ли смо слушали родитеље и учитељицу?...“ Ми смо њему постављали питања: „Како је путовао? Да ли је озебао?...“ Пјевали смо пјесмицу и шалили се. Са светим Николом био је наш вјероучитељ. Вјероучитељ, свети Никола и учитељица рекли су нам да смо добра и послушна дјеца. Лијепо смо се провели.

*Далиборка Рундић, V, ОШ
Соколац, ђ. о. Кнежина*

Долазак светог Николе

Једнога дана у нашу школу дошао је свети Никола. Он нас је питао разна питања: Да ли смо слушали родитеље, какви смо ученици?... Са њим је био наш вјероучитељ. Свети Никола нам је након тога подијелио пакетиће. Он је имао свог помоћника. И ми њега питали разна питања: Да ли је он слушао родитеље кад је био мали?...

На крају је свети Никола отишао и ми смо наставили са школским задацима.

Ја сам се осјећао много срећно и задовољно.

*Раде Мирковић V, ОШ
Соколац, ђ. о. Кнежина*

Долазак светог Николе

Једва сам чекала да сване да крену у школу.

Била сам посебно весела јер долази свети Никола. Сви смо се радовали и гледали кад ће се појавити на вратима наше школе.

Дошао је са осмјехом и поклонио. Имао је прелијепу круну на глави.

Питао нас је разна питања, и ми смо њега. За мене је то најљепши сан, чак и у повратку кући били смо весели и нисмо се свађали.

*Миљана Самарџић V, ОШ
Соколац, ђ. о. Кнежина*

Долазак светог Николе

Ово је био најљепши дан у мом животу. Долазио је свети Никола, донио нам је пакетиће, и нешто од школског прибора. Постављао нам је питања: „Како се зовемо? Да ли слушамо родитеље и учитељице? Да ли добро учимо?“... Ми смо га питали: „Како му је било у путу? Да ли се смрзао?“... Свети Никола је имао помоћника, а с њима је дошао и наш вјероучитељ. На одласку нам је из неке шарене торбе дао нешто слатко да не би отварали пакетиће прије доласка кући.

При одласку смо му пожељели срећу, и да нас поново обиђе следеће године.

*Џирахиња Новосел, ОШ
Соколац, ђ. о. Кнежина*

Долазак Светог Николе

Када нам је вјероучитељ саопштио да ће доћи са светим Николом да нам дијели пакетиће ми смо били срећни. Када је дошао ми смо га дочекали испред школе. Када је дошао одмах је отишао у нашу учионицу. Тамо нас је питао како се зовемо. Када смо му одговорили ми смо га питали је ли озебао, је ли се смрзао и како га је слушао коњ. Он нам је одговорио да није озебао, да се није смрзао и да га је коњ слушао при путу. Када нам је одговорио почео је да нам дијели пакетиће. Када нам их је подијелио свети Никола се спаковао и кренуо. Ми смо га испратили и он је отишао. Тај дан је био најљепши и најсрећнији дан у мом животу.

*Момчило Рундић, ОШ
Соколац, ђ. о. Кнежина*

Свети Сава

*Побјегао је из дворца,
ојшшао у манастир;
неко га је звао ојшац,
неко га је звао јасишпр.*

*Власи га занимала није,
жељу за књигама скривао није.
Мирио је своја два браћа
јер су били жељни круне њада.*

*Принц Раско јошће живи међу
нама
јер његова живи слава;
он је син Немањин, Свети Сава.
Оливера Вукосављевић,
VIII, ОШ Соколац*

Свети Сава

*Свети Сава, ти помози свима,
свим људима добрим;
помози и злима.
Нечасливо ошјерај од нас,
моли Бога за наш сјас.*

*Свети Сава, молим те помози
да све буде у миру и слози.
И да свуда завлада вјера
а одајна се не вјера.*

ДЈЕЧИЈА СТРАНА

јер је таквих Царство небеско.

(Мт. 19,14)

И док полако пада мрак
свакога је сјирах.

Али Расјко манастиру иде,
моли Бога да га
родишћељи не виде.
Он се замонаши, доби име Сава,
вјечнића му часић и слава.

Од пада велича Цркву и Бога
и свакога воли,
к'о родишћеља свога.

Ноћ пролази, зора свиће,
све у миру и љубави биће.
Оливера Вукосављевић,
VIII ОШ Соколац

Свети Саво

Свети Саво наша школска славо,
Свети Саво мудра срјска глavo,
Бога моли за нас мале ђаке
Да нас чува од невоље сваке.

Да мислимо срјски и зборимо
удруженим снагама боримо,
као браћа један другоћ ђазимо
наше срјсјиво да не погазимо.

Царевићу понизни и благи,
учишћељу и Оче наш драги,
да нас водиш пуштем православа,
пуштем вјере, пуштем Светосавља.

Обичаје срјске да творимо
сложни да будемо и Богу се молимо,
да славимо нашу школску славу,
да чувамо традицију праву.

Владан Јанковић V5
ОШ Соколац

Свети Сава

Свети Сава дјецу воли,
И за њих се Богу моли.

Дјеца воле сваку славу,
А највише светјоћ Саву.

Свети Сава дјецу глeда,
И за њих се моли с неба.

Ејо по је свети Сава,
Најсрећнија школска слава.
Јанковић Марија и
Николина Малетић,
V4 ОШ Соколац

Пјесма Светом Сави

Високо горе на небесима,
међу срјским свим свецима
једно светјо име има.

Цијело Срјсјиво, свага глeва
зна за име Свети Сава.

За добробити срјском роду
прошао је шешку глoжoшћу,
Чинио добро за сва бића,
одрекао се пресјола Немањића.

Монашићу му није шешко пaло
због пога му се вијековима клања
велико и мало.

Свети Сава дјецу је волио
зашо им је школе саградио
Желио је слогу међу људима
и зашо је свети међу светима.

Вјековима славиће се слава
у сјомен на нашег
Светишћеља Сава.

Николина Каваз
V4 ОШ Соколац

Свети Сава

Свети Сава Свети Сава,
То је наша срјска слава,
То је наша школска слава,
Свети Сава, свети Сава.

Свети Сава Србе воли,
И за њих се Богу моли,
Свети Сава учишћељ је био
Писао књиже и светшеник био.

Свети Саво срјска славо,
Ти си нама много дао.
Учишћељ си први био
Тако си се прославио.

Јанковић Марија
V4 ОШ Соколац

Молитва Светом Сави

Теби шшем,
Светишћељу Саво
Срјски учишћељу
Срјска мудра глeво.

Тебе славим,
и бескрајно волим
шeби шјевам
и шeби се молим.

Дај ми живои,
Као у бајци
Дај срећу и здравље
Мојој драгој мајци.

ДЈЕЧИЈА СТРАНА

Пустите дјецу, и не браните им да долазе к Мени

Пред сваком пјешаком
Да будем јака
И сва пјешања у школи
Да ми буду лака.

Подари свој дјечи
Браце и сестрица
И сваком ђаку у школи
Много, много пјешаца.

Марија Тошић,
VII5 ОШ Соколац

Свети Сава

Свети Сава дјецу воли,
и за њих се Богу моли.

Пренио им многа знања,
православно вјеровања.

Сјворио им многе школе,
и за заштити дјеца воле.

Помогао је људима,
нарочито немоћнима.

Он је наша школска слава,
привидно име Свети Сава.
Бождана Бакмаз
V4 ОШ Соколац

Свети Сава

Свети Сава је школска слава
с радошћу га ми чекамо чекамо
и у весељу га славио.

Он је круну оставио
и Богу се посветио
Српску Цркву основао
и школе нам отворио.

Светом Сави вјечно хвала
ишито нам прави пут покази
којим треба да се иде
и до вјечног живота стићи.
Милица Вишњић,
V5 ОШ Соколац

Свети Сава

Данас широм свијета,
свудје гдје се српски прича,
гдје свако своју славу увелича,
просветитеља Светио Саву,
српску славу.
Сви се моле на њај дан,
Свети Сава ко најљепши сан,
Свети Сава моли се за Србе
Богу, за мир,
а по највише за људску слогу.
Тамара Вељовић,
V5 ОШ Соколац

Свети Сава

Свети Сава српска слава
славимо те широм света
и радимо многа дела.

Многа дела и године
славимо те Свети сине.
Светиој Гори отишћо си
и ту монах постигао си.

Основано си многе школе
које дјеца многу воле,
основано си сиротишћу
за оне који немају ништа.

Написано си многе књиге
да читамо ми без бриге.
Помоћно си своме роду
своме роду свом народу.

На Хиландар одлазимо
теби да се помолимо,
на Хиландар Светио месито
и ту треба ти честити.

Берић Немања
V5 ОШ Соколац

Свети Сава

Свети Сава српска
слава Свети Сава
нам љубав дава.

Сви Срби славе
славу Светио оца
Светио Саву.

Сва дјеца воле
славу Светио Саву
школску славу.

Одавно Свети Сава
чека овај дан
да дјеци сјава
осмјех на лицима, разигран.
Јелена Маловић
V4 ОШ Соколац

ДЈЕЧИЈА СТРАНА

јер је таквих Царство небеско.

(Мт. 19,14)

МОЛИТВА СИРОТИЦЕ

У црквици Божа моли,
Босонога сиротица,
Да ублажи маме боли,
Скине шућу с бледоџ лица.

„Болесна је мајин моја,
Једине су моје жеље,
Нека буде воља Твоја,
Да устјане из постојеља.“

Хладно њелу - срцу хладно,
Од сјудени модре љрсји,
Исјијено њело љладно,
Ал' се дјетје крсји - крсји.

Из камена сјуденоџа,
Чудна свјетлост обасја је,
Пајријарха љочившеџа,
Очи љойле љрејознаје.

Пољуби их, захвали се,
Сјазом љркком дому крену,
На кайији љрекрји се,
Кад уљледа мајку њену.

Из постојеља је устјала,
Осјвари се њена жеља,
А уз љомоћ љајријарха
И Исуса Сјасијеља.

Милинко Тојић,
Добрунска Ријека

ПРАВДА БОЖИЈА

На умору сјарац сиједи,
Молићву му монах чийа,
Исјијено лице блиједи,
„Гдје ми љрође живоћ“ - љића.

Све у муци, јаду, бједи,
Никад добра - чемер, љуџа,
Уморан се љољед следи,
А са неба несјта дуџа.

Док му љјело земљи љежи,
Жуљевитје љружа руке,
Госјод Боџ џа љризва к' себи,
К'о наџраду за све муке.

Сиромашу љошјенему,
Он исјуни задње жеље,
Вјечну љамјатј љодари му,
Душу љрими Рај-насеље.
Милинко Тојић
Д. Ријека

ВАСКРС

Васкршње јујро кад заблисја
С' радостију славимо
Васкрслоџ Хрисја.

Дјеца се радују, шарају јаја,
Чује се љјесма и весела џраја.

И ља јаја љићо се боје
Рад' Васкрса и рад' Хрисја,
Доносе нам срећу, здравље,
И радосја мноџих љрисја!
Немања Ђерић, V₅

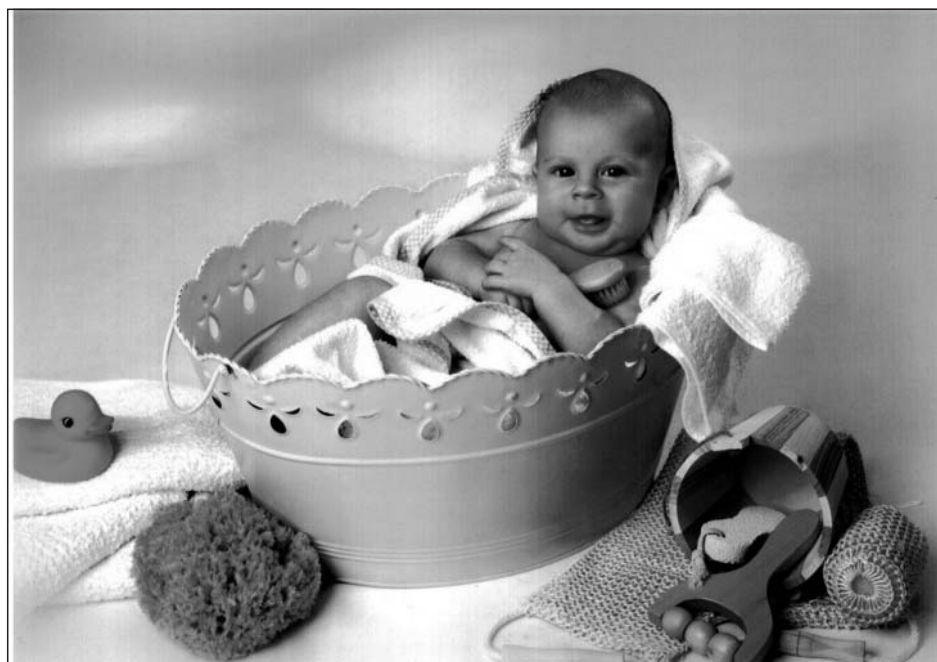
ВАСКРС

Коначно је дошао и тај дан Васкр-
са. Сунчани зраци су прошарали моју
собу. Устала сам сва раздрагана, иза-

шла сам на поље. Јагањци су трчка-
рали по ливади, а псићи и маце су се
играли. Васкрс је испунио моју кућу
срећом, људима и дјецом.

Дошло је много мојих рођака.
Корпа је била прошарана јајима. По-
лупали смо се са јајима. На врху кор-
пе је стајало црвено јаје које ми је дао
веома добар вјероучитељ. На пољу је
било веома вруће. Сунце је продира-
ло кроз пукотине земље. Све живо-
тиње су спавале под крошњама дрве-
ћа. Када се смрачило све животиње
су кренуле у потрагу за храном. Мје-
сец је обасјао моју кућу. На ТВ-у су
брујале приче о Васкрсењу. Ја сам
легла почевши сањати предиван сан
о Православној вјери.

Ивана Маричић, V₄

О ИСМЕВАЊУ ИСТИНЕ

Заповести блаженстава које се произносе на богослужењима, свакодневно нас подсећају на такве перспективе мучеништва. „Блажени изгнани правде ради“, „Блажени сте када вас вређају и гоне Мене ради“.

Господ говори о мученицима истине. Разуме се, сваки мученик је сведок Истине, Која је Сам Христос и Цркве, од које је он примио своју хришћанску веру. Но и поред предавања на мучења и смрт за Христа и Његову Цркву, Његови гонитељи надахнути ђаволом не либе се ни од какве лаж и клевете. Истина ће се називати лажју, јер не само да ће „вас вређати и свакојаке неправде причати о Мени“, него ће вас принуђавати да се одрекнете самих себе и при томе изјављивати да „не постоје никаква гоњења Цркве“.

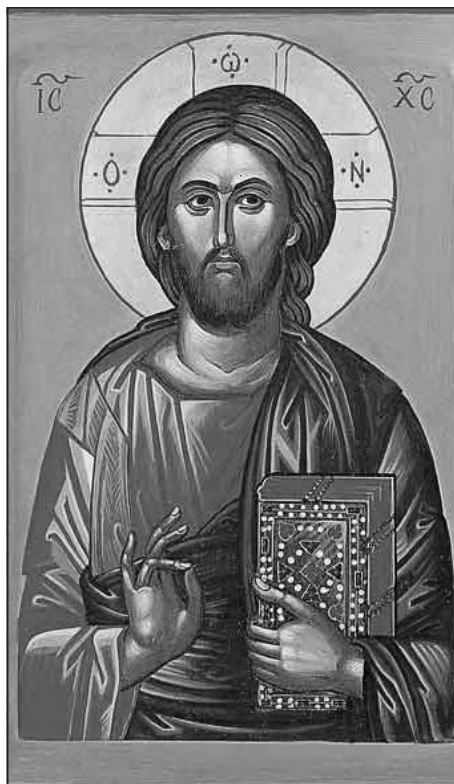
Ово исмејавање истине је карактеристична црта последњих времена. Било је времена када су мученици умирали сведочећи принародно о слави Христовој (овај израз се може наћи у свим мартирологијама).

Ми знамо како идеологије XX и XXI века унижавају човека, да би поништиле истину. Крајње понижење мученика састоји се у томе, да се лише могућности сведочења. Они не могу сведочити никоме ни о чему и смисао њихове смрти је сакривен од света и јављен Богом.

„Ако би Христос дошао у наше време“ - наводите Ви, Кјеркегорове речи - „Њега не би предали

на смрт, већ би Га просто исмејали“.

Познате су речи Стаљинове (а сличне су и код Хитлера): „Не чините од њих мученике“. Хитлер је говорио: „Неке ја радије не чиним мученицима. Довољно ми је да их истакнем као грубе преступнике. Ја скидам са њих маску при-

стојности и ако се то не покаже довољним, ја их чиним пред свима смешним и ништавним“. Иза ових декларација немогуће је не чути глас Ничеа, омиљеног Хитлеровог писца, који се у својем „антихристу“ овако обраћа „богословима“, тј. верујућим у Христа: „Зар ви мислите, да ћемо вам дозволити да постанете мученици за вашу лаж?“. Овде говори сам

ђаво, представљајући истину лажју, а мученика - преступником.

Међутим, отац лажи, клеветник не престаје да буде човекоубицом. Једно никако не искључује друго. И иза бујица његове прљавштине пролиће се нове реке мученичке крви. Враг рода људског не престаје да употребљава сва њему расположива средства.

Тако су покушавали да убију смехом религију, штампајући хумористичке журнале „Безбожник“, „Антирелигиозник“. А данас - „МК“, „Мегалополисекспрес“ и др., који се не могу ни пребројати.

Тако су убиство светих Царских мученика пратиле најгнусније клевете и изругивања не само пре, него и после револуције. А и данас, већ после званичне канонизације са још већом мржњом и оштрином иступа, по слову св. праведног Јована Кронштатског, она „позната публика“. Нека нико не сумња да ће телевизијска техника коју смо ми надзирали недавно, уочи тзв. председничких избора, бити искоришћена са свом ђаволском моћи против нас.

Овим крајњим страдањима, сагласно Јеванђељу, открива се за мученике блаженство Царства Христовог. Сукоб између истине и лажи завршиће се судским процесима: над сведоцима истине. Наступа време, када ће Јеванђеље Христово и правда Његова предстати пред судом ћесаревим и судом света.

*Протојереј
Александар
Шарџунов*

НЕМАРНИ ЖИВОТ

Бојим се да се на нама који живимо немарно и који се поводимо за предрасудима, временом не испуни апостолска изрека: Или презиреш богатство његове доброте и кротости и дуготрпљења, не знајући да те доброта Божија на покајање води? (Рим. 2,4). Уколико и поред Његове дуготрпљивости, блакости и кротости умножимо број грехова и својим немаром и нерадом себи припремимо најтежу осуду, на нама ће се испунити апостолска реч: Него својом упорношћу и непокајаним срцем сабираш себи гнев за дан гнева и откривања праведнога суда Бога (Рим. 2,5). Јер, велика је и неизрецива благод Божија, необјашњиво је Божије дуготрпљење према људском роду. Треба само да се отрешимо и да се постарамо да се потпуно обратимо Богу, како бисмо стекли спасење.

Ако желиш да упознаш дуготрпљење Божије и Његову велику благод, обратимо се богонадахнутом Писму. Види само колико су грешили Израјљци, од којих су оци, којима су дата обећања, од којих је Христос по телу, чији су завети и богослужење (Рим. 9,4-5). Колико пута су скретали. Па ипак, Бог их није потпуно остављао. Напротив, Он их је, на краће време, ради њихове користи, предавао искушењима, желећи да невољом омекша окорелост њиховог срца. Он их је обраћао, подстицао, слао им пророке, дуго времена показујући трпљење према њиховим сагрешењима и спотицањима. Када су му се обра-

ћали, Он их је радо примао, и кад су поново скретали, Он их није остављао, већ их је преко пророка призивао обраћењу. И мада су се много пута удаљавали од Њега и обраћали ка Њему, Он их је сваки пут радо сусретао и човекољубиво примао, све док најзад нису упали у велики грех, положивши

руку на свог Владику, кога су, по предању отаца и светих пророка, очекивали као Избавитеља, Спаситеља, Цара и Пророка. Кад је дошао, они не само да га нису прихватили, већ су га, подвргнувши га великој порузи, предали на крст, на смртну казну. Том великом увредом и превеликим сагрешењем њихови претерани греси су се испунили. Због тога су најзад остављени. Дух Свети се удаљио од њих кад се раздрала цр-

квена завеса. Због тога су њихов храм незнабошци порушили и довели до опустошења, по пресуди Господњој: Неће остати овде камен на камену који се неће разметнути (Мт. 24,2). Тако су они коначно предани незнабошцима. По свој земљи су их расејали цареви који их поробише, и беше им наређено да се више не враћају у своју земљу.

Тако и сада милостиви и према свима благи Бог пројављује Своје дуготрпљење. Премда види многобројна саплитања свакога, Он ћути, очекујући да се, временом, отрешимо и променимо, те да престанемо да га жалостимо. Он са великом љубављу и радошћу прима онога који се окреће од греха, јер говори: Радост бива пред анђелима Божијим због једног грешника који се каје (Лк. 15,10), и још: Тако није воља Оца нашег небескога да пропадне један од ових малих (Мт. 18,14), и најмањих. Међутим, онај ко [зна] да Бог према њему показује велико милосрђе и дуготрпљивост, да га не кажњава за свако греховно саплитање, ни тајно ни јавно, да све види али ћути, очекујући покајање, па ипак, павши у велику немарност, додаје грех на грех, лењост припаја лењости, и на једном сагрешењу назиђује друго - најзад испуњава меру грехова и већ пада у грех из кога не може да се извуче. Тада се он сатире и гине, предајући се лукавومه.

*Добројољубље,
Свети Макарије
Еџийајски*

ДОСТИЋИ ЧИСТОТУ

Када се може рећи да је неко достигао чистоту? Заиста је чист срцем онај који све људе види добрима и коме нико не изгледа нечист и оскрнављен.

Нека код тебе увек превагне милостиња. Наша милостивост нека буде огледало у коме ћемо у себи видети подобје и истински образ који постоји у Божијој природи и у бићу Божијем. Сурово и немилосрдно срце се никада неће очистити. Милостив човек је лекар своје душе. Он као да силним ветром из своје унутрашњости разгони помрачење страсти. То је, по јеванђелској речи живота, добри дуг који дајемо у зајам Богу.

Стајући пред Бога на молитву, у својој помисли постани сличан немом детету. Пред Богом немој говорити са намером да покажеш своје знање, већ му се приближуј са детињим мислима. Ходи пред Њим са намером да стекнеш Његово отачко промишљање, оно које оци имају о својој деци. Речено је: Господ чува младенце (Пс.114,5), и то не само мале телом, већ и мудре у свету који су, остављајући своје знање, вољом постали слични младенцима и почели да се уче сведовољној мудрости која се не достиже трудом (књижевног) образовања. Ишти од Бога дар да дођеш до мере такве вере. О томе се моли без лености и ишти са ватреношћу. Моли се са великом марљивошћу све док не добијеш. Тога ћеш се удо-

стојити уколико се најпре са вером присилиш да своје старање пребациш на Бога и да своју брижљивост замениш Његовим промишљањем. И када Бог у теби примети вољу да се са чистом мишљу повериш Њему више него самом себи, те да си се присилио да се више надаш на Њега неголи на душу своју, у тебе ће се уселити она непозната сила и ти ћеш осетити да је са тобом. Осетивши ту силу многи су ишли у огањ без страха и ишли по води без колебања у помислима, без бојазни да ће потонути.

Чим примети да је у помисли човека почела да се јавља сумња и да је почео о себи да мисли високо, благодат одмах попусти да се против њега оснаже и учврсте искушења како би познао своју немоћ и опет се са смирењем ухватио за Бога.

На сваком делу се сматрај оскудним како би учио, и читавог живота ћеш се показивати мудар.

Да би једну беседу заменио другом (празну - душеспасоносном) треба да се бавиш читањем Писма и Житија светих. Јер, када будеш стао на молитву и на своје правило, уместо размишљања о ономе што си видео и чуо у свету, у себи ћеш обрести размишљање о Божанственим Писмима која си читао. То размишљање ће изазвати заборав светских успомена, чиме ум долази до чистоте. То је значење реченога да читање помаже души када стане на молитву и да се душа молитвом просвећује у читању. Читање, опет, уместо спољашње смесе, пружа храну разним видовима молитве. Према томе, душа се читањем просвећује за свагдашњу марљиву и несмущену молитву.

Онај ко својим очима не види сунце, на основу самог слуха другоме не може описати његову светлост. Он чак и не осећа његову светлост. Исто бива и са оним који својом душом није осетио сладост духовних дела.

Немој се трудити да схватиш ко је достојан, а ко није. Нека пред тобом сви људи буду једнаки с обзиром на добро дело. Јер, на тај начин можеш и недостојне привући добру, будући да се душа помоћу телесног брзо доводи у страх Божији.

*Доброћољубље,
Свети Исаак Сирин*

ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДУХОВНОГ ОЦА И ДУХОВНЕ ДЕЦЕ

Односи између духовног оца и духовне деце подсећају на различите облике владавине државом, тачније, демократско, аристократско, монархистичко и деспотско уређење.

1) *Демократска* владавина

Отац и духовно чедо су пре свега пријатељи. Они се међусобно саветују, заједно анализирају ствари, заједно решавају проблеме итд. Реч духовног оца овде није императив, то је један од гласова у општем хору. На први поглед се чини да ово није лоше, нема никакве принуде и насиља над личношћу, људи се један другом потчињавају по принципу љубави. Духовни отац наступа само као диригент у свом хору. Једном речју, мир и радост. Међутим, у ствари се дешава нешто потпуно другачије, исто што и приликом демократског државног уређења. Почињу популизам и интриге, које духовни отац не може да пресеке и да спречи. Овде се одвија скривена борба за власт, у којој, као и у демократији, побеђују они који су највише истренирани у борби и не бирају средства, и уједно су највише устремљени ка циљу и највластољубивији. Овде се као и приликом демократског уређења, стварају међусобно супротстављене групације, пуштају се у обрт поткупљивање, ласкање, претње, интриге, инсценирање падања у несвест и притајене претње, да ће се живот завршити самоубиством, што посебно јако делује на испрепаданог духовног оца. Он је спреман да пристане на сваку капитулацију, само да не види своје духовно чедо како виси на канапу или лежи мртво у млазевима крви, с пиштољем у руци, а око њега се мувају фигуре полицајаца. Уместо духовног руководства наставник-демократ трчи с флашицом течног нишадора око

своје деце. Финале је увек исто. Сви заједно почињу да руководе својим духовним оцем и он трчи из једне стране у другу, безуспешно покушавајући да помири непријатељске таборе. Али, све има свој крај. Као што преживљава најјача ајкула, тако побеђује духовно чедо које има најјачу вољу. Оно затвара свог духовног оца у кућу и лепи на вратима лист с речима: „Отац је болестан, молим да га не узнемиравате.“ Ако духовни отац пожели да провири кроз прозор, дрско бива увучен унутра. А пошто је демократија тесно повезана с либерализмом, однос према духовном оцу постаје апсолутно слободан. Међутим, некад долази до дворских преврата: духовна деца, дошавши себи од шока, договарају се и уграбивши згодну прилику, краду духовног оца и крију га од супротне стране. После оваквих искушења оци-демократе пред крај живота постају непоправљиви мизантропи. Неки од оних који су у младости поредили своју духовну децу с мирносицама у старости као муслимани почињу да сумњају: да ли жена уопште има душу иако то не изговарају гласно.

2) *„Аристократска“* владавина

Овде духовни отац наступа као центлмен. Он је префињено пажљив и љубазан. Своје духовно чедо дочекује устајући са столице, одушевљава се њеним изгледом, истиче њен укус у одевању. Духовно чедо почиње да се осећа као дама, којој је витез поклатио своје срце. Финале је увек исто. Свако духовно чедо сматра да витез-наставник гаји платонску љубав управо према њој, као јединој достојној оваквих узвишених осећања. На другу духовну децу она гледа с још већом свирепашћу него приликом „демократске“ вла-

давине. Наставник аристократа се захваљује својој деци за то што га посећују и испраћајући их до врата поприма жалостан израз лица. Он у свему оправдава своју духовну децу. Врло му је тешко да их прекори; чак и кад је увређен он каже: нисам увређен, већ сам ражалошћен. Док „демократима“ духовна деца на поклон доносе кромпир и макароне, наставнику - аристократи доносе букет цвећа, дајући предност љљанима, а понекад тарту. Често, окупивши духовну децу он изражајно чита неку књигу, на пример, Мартенсена „Морално богословље“ и затим је тумачи. Кад иде у храм, духовна деца га као свита прате или га чекају на капији. Кад служи, свако његово чедо се интересује кога ће првог поменути на молебани и томе често придају трагичан значај. У принципу, аристократска владавина се претвара у некакав витешки роман, у којем Христос потпуно одсуствује, Његово место заузима духовни отац.

Треба рећи да простодушни људи некако инстинктивно избегавају учене монахе и наставнике с аристократским манирима и осећају се ту туђима, али су зато даме с дипломама одушевљене таквим наставницима. Због тога се овде мимо воље духовних отаца појављује подела на „плебејце и патриције“: „плебејци“ некако сами по себи остају с оне стране прага. Наставник-аристократа с некаквим тријумфом дочекује госте. Овај израз тријумфа се као печат заледио на његовом лицу. Подрасник који носи увек је чист и испеглан; предност даје одећи беле боје. Често се у његовом стану налази клавир или пијанино. Обично овакав наставник има велику библиотеку у којој се поред духовних књига налази белетристика. Ако случајно, кад тражи

књигу, из ормара испадне том Игоа или Валтера Скота, он говори с помало сетним осмехом: „Па треба да знам психологију грешника да бих га исправио.“ Воли да прича о томе да су за њега сви људи исти. Међутим, у разговору често прави алузије на своје племићко порекло - истинско или лажно.

3) Следећи облик владавине, који је постао владајући у свету јесте *илушпокраишија*, односно власт оних којима припада богатство.

Међутим, овде треба начинити опаску. Духовни отац у оваквом начину управљања духовном децом не мора обавезно да буде егоиста и среброљубац, он просто-напросто сматра да људи који имају богатство и власт могу бити корисни за Цркву и зато их посебно истиче. На сиромашне мало обраћа пажњу, правдајући се тиме да је сиромашнима лакше да се спасу, а богатима је теже. Стога је богатима потребно више бриге и пажње. Он утиче на њих да употребе своју власт и богатство на добробит Цркве и сиромашних; понекад организује нешто попут тајног „фонда“ за сиромашне. Међутим, овде долази до преласка на еластичну политику. Оријентир на спољашњу силу и полагај у свету претварају се за њега у духовно ропство. Знаци пажње и услужност која се показује према богатима стављају га у улогу православног језуита, кад се циљ - лепота храма, помоћ сиромашнима итд. остварује сумњивим средствима. Онај део људи који у Цркви тражи праву истину видећи двоструки морал свештеника, његов различит однос према људима, може да постане хладан према самој Цркви. Опет понављамо: прагматичар уопште не значи самољубац, језуити су често жртвовали живот за своје идеје, а православни и католички језуита, чак и ако се боре остају браћа по методама. Ово улизива-

ње богатима је такође језуитска продаја савести у име материјалног блага и она више од непријатеља хришћанства компромитује Цркву у очима самих верника. Људи из непосредне околине прагматичара одмах схватају с ким и како треба поступати, кога треба радосно поздравити као најврлијег човека, коме за време службе треба изнети столицу итд. Прагматичар сматра да се могу изврдавати црквена правила, ако од тога буде имао користи храм

или сиротиња; на пример, може се опојати некрштени или самоубица, за време литургије се може помињати иноверац итд. Плутократа у зависности од личног карактера може да буде шкрт или дарежљив. Међутим, његова дарежљивост се у већини случајева односи на људе који су му потребни. У његовој околини су у већини случајева сви задовољни. Али духовног живота тамо готово да нема, главне снаге се троше на спољашње. Молитве потискују телеграми с честиткама и изјавама ватрене љубави; што је већи прилог, већа је љубав. Овде се води строга евиденција и саставља се прецизна скала.

Овај начин владавине је немогућ без лажи, зато лаж у таквим круговима представља неопходан атрибут; на ласкање се гледа као на испољавање мудрости. Код ових људи, ма како то чудно било, Црква постаје величина која је сама себи довољна, притом не као мистичко тело Христа, већ као људска институција и брига за лепоту храма заклања од њих лик Самог Христа.

Плутократ може да буде шпекулант који тежи ка личном богаћењу, али може да буде и аскета обузет духом таштине који је заборавио на то да љубав треба да буде сједињена с истином.

Док се демократски принцип у духовном свету претвара у хаос, аристократски у романтику, плутократска форма представља материјализацију духовног живота.

4) Четврти облик владавине је *монархија*.

То је најразумнији принцип у односима између духовног оца и његове деце. Монархија у свом идеалном облику захтева разумност у управљању и љубав према људима. Пред монархом су сви једнаки. Она представља врховну власт, али власт, која није ограничена спољашњим институцијама, већ традицијом. Реч духовног оца мора бити беспоговорна, али истовремено разумна и правична. Човек који испуњава заповест монарха мора да зна да он поступа разумно и да се у овој заповести садржи брига за његово добро. Монарх има неограничену власт, али му није туђ савет и он слуша молбе које су му упућене. У наше време духовни отац треба да поступа са својом децом правично и разумно и да на основу тога захтева послушање. Он може да саслуша и испуни савете и молбе, али последња реч остаје његова. У овом облику управљања нису допустиви препирке, спорови итд. Човек може да замоли да му се објасни дати благослов, али не сме самовољно да га укида

ПРИКЛАЊАЊЕ ГЛАВЕ НА БОГОСЛУЖЕЊУ

или нарушава. Уосталом, и овде постоје изузеци. Монарх треба да се руководи традицијом, а духовни отац - правилима Цркве. Ван тока црквеног Предања и јеванђељских заповести духовно руководство губи снагу - монарх се претвара у узурпатора.

5) Деспојизам

Он се од монархије разликује по томе што се појам традиције, добра и зла итд. замењује личном диктатуром.

Овде не постоји појам правичности и било каквих права. Све зависи од воље деспота. Овај начин руковођења може или да сломи духовно чедо или да га брзо исправи. Међутим, у наше време лек који има јако дејство не одговара слабиим организмима. Без нарочите благодати која делује у духовном оцу, деспотизам према духовном детету ће ово дете просто унаказити. Без одлучности и послушања од стране духовног детета овај принцип тако може да му огади свако послушање. У стара времена наставници су прибегавали јаким средствима. Они су давали тешке, готово немогуће задатке, који су понекад противречили здравом разуму, а ученици, који су се предали на послушање старцу, са спремношћу су их испуњавали и њихов духовни напредак се одвијао врло брзо. Уз помоћ таквог послушања човек се успешно борио с демоном гордости који потреса цео свет. Данас нема ни таквих наставника ни таквих послушника. И наставник послушање мора да даје с великим расуђивањем и поштовањем принципа сврсисходности и праведности. Људска гордост, прошавши све стадијуме болести, претворила се у упаљену гнојну рану, која мучно боли на сваки додир. Зато је духовном оцу неопходно стрпљење и самилост, али и јака воља. Он мора да има, као хирург, лаку, али чврсту руку.

Свакако да треба (приклањати главу). Али, не само прости верни, који не разумеју црквенословенски (иако је уз малу пажњу свакоме јасно на шта нас овај позив упућује) него и богослови, монаси и монахиње, чак и свештеници не сматрају обавезним да приклоне главе своје „Господу“, када овај позив упуте себи и другима. Каквог се дара тиме лишавају учинемо најбоље ако размотримо садржај молитава главоприклоњења.

У свима се моли Божији благослов онима који своје главе приклањају Богу, а не онима који то не чине: „Ти, Владару, погледај са Неба на оне који су приклонили Теби своје главе, јер (их) нису приклонили телу и крви (човеку), него Теби, страшноме Богу. Ти, дакле, Владару, даруј нам оно што је нужно према потреби сваког: онима који плове и путују бу-

ди сапутник, болне исцели, Лекару душа и тела“; „Оне који су Теби приклонили своје главе благослови, освети, сачувај, укрепи, утврди, удаљи их од сваког дела злога и приближи сваком делу добром“; „И благослови све нас који приклањањем својих глава означавамо слику слугу (Твојих). И удостој нас да се испунимо Твога освећења окушањем ове воде; и да нам буде, Господе, на здравље душа и тела“.

Обичај приклањања главе, дакле, као знак поштовања Бога, из дубоке је старине и обавезно га треба вршити и данас. Да би, на позив: „Глави вашја Господеви приклоните!“ и они верни који не разумеју црквенословенски то учинили, може свештеник, после упућеног позива на црквенословенском, да каже: „Сагните главе!“ А када сврши молитву, пре возгласа, да каже: „Исправите се!“ На тај ће начин ући у обичај оно што треба да бива, и сви ће верни примити од Бога духовна и телесна добра која у молитви од Њега моле.

Разуме се да на Литургији верни не треба да приклањају главе на позив: „Оглашени, глави вашја Господеви приклоните“ - на шта им треба скренути пажњу посебно, нагласивши ко су верни, а ко су оглашени. Такође, и то да оглашених у Цркви и данас има, да су то у правом смислу деца за коју су, одмах по рођењу, читане молитве, узето знамење, а још нису крштена, како вели Свети Симеон Солунски. А у преносном смислу, сви они који, иако су крштени, живе у греху и не кају се, затим сви они који свесно крше заповести Божије, као и они који због страха не смеју да исповеда своју веру, или се је стиде.

Патријарх Павле

МОЋ МОЛИТВЕ

Блажени Павле Прости исприповеди ово:

Имао сам ученика, који је почео разна сагрешења, а да ја то нисам знао. Дође му самртни час и он умре. Много сам се молио Богу и молио Владичицу Богородицу да ми открије међу каквим душама се налази његова душа, пошто је напустила тело.

Неколико дана сам се трпељиво и упорно молио. Једном дођем у стање иступљења и видим како мога ученика носе двојица непознатих, а он притом није имао ни душевне ни телесне снаге и уопште није говорио, као да беше окамењен. Ја сам био на великим мукама, У једном тренутку као да ми дође божанско надахнуће и сетих се речи Господњих: „Човјека необучена у свадбена рухо... Свежите му руке и ноге, па га узмите и баците у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба“ (Мт. 22, 11-13). Везивање руку и ногу не може да значи ништа друго осим то да се гаси и остаје без дејства свака мисао и лукаво настројење, које није у сагласности са вољом Божијом у овоме животу.

Када сам дошао себи из иступљења, почех много да се жалостим и страдам. Чинио сам, колико год сам могао, милостињу и служио Божанствене Литургије за његову душу. Молио сам и Пресвету Богородицу да му подари милост. Молио сам и човекољубивог Бога за њега. Такође сам почео да улажем много напора у подвигу и да једем само суву храну, премда сам већ био достигао дубоку старост.

После неког времена видим Пресвету Богородицу и она ми рече: „Зашто се толико жалостиш и толико мучиш, дедице?“ „Због свога брата, Владичице моја“, рекох јој, „јер сам га видео у рђавом стању.“ Она ми одговори: „Зар ниси замолио, јер си хтео да га видиш? Ето, добио си откривење.“ А ја јој рекох: „Јесам, усрдно те молим. Молио сам, али нисам хтео да га видим у таквом стању. Јер шта имам од тога да га видим таквог и да плачем од тога?“ Рече ми тада Пресвета Богородица: „Иди; због твога смирења, труда и љубави ја ћу ти га показати, па се више нећеш жалостити.“

Сутрадан поново угледах брата. Дошао ми је веома радостан, ходао сâм и смејао се. Рекао ми је: „Оче, твоје молитве дирнуле су Пресвету Богородицу, јер те много воли. Она је замолила Спаситеља да будем ослобођен веза, јер сам био у "ужа гријеха својих" саплетен“ (Прич. 5, 22).

Због ових речи испуних се радосту. Одмах угледах и Владичицу Богородицу и она ми рече: „Старче, јеси ли добио откривење, па макар и сада?“ „Јесам“, одговорих, „Владичице моја, и много сам се обрадовао што сам га видео у тако добром стању“. А она ми рече: „Иди онда и заувек се сећај брата у молитвама, чини милостињу и служи Божанствене Литургије. Јер милостиња много помаже мртвима, а и Божанствена Литургија“.

Из Сѿаречника

КО ПРИМА ВАС МЕНЕ ПРИМА

Беше један игуман општежића, који је имао велики углед међу људима. А био је отац двадесеторици браће. Њему је дошао Христос као убоги старац и замолио вратара да каже авви да је дошао тај и тај подвижник.

Вратар невољно уђе да му то каже и затече авву како разговара са осталима. Застаде мало и потом му саопшти шта му је рекао сиромас, не знајући, наравно, да је то Христос. Авва поче да се љути на њега говорећи: „Зар не видиш да разговарам са људима? Остави ме сада“. И вратар се удаљи. Господ је, међутим, био дуготрпељив и остаде да чека док се он не врати.

Негде око једанаест сати, стиже један богаташ, на чију поруку игуман одмах одговори. А богат милостиво и пријатељски смирен, Бог, видећи га са богаташем, замоли га, рекавши му: „Хоћу да разговарам с тобом, авво.“ Али онај, у пратњи богаташа, уђе да обедује, старајући се тобож о гостољубљу. Исто се догодило и после обеда. Он испрати богаташа до капије и врати се назад, обузет својим великим бригама, заборавивши на молбу убогог и незлобивог старца. Већ је почело да се смркава а он се још није удостојио да прими благословеног и истинског госта, те гост оде, пошто саопшти вратару ово: „Реци авви: ако желиш човечанску славу, за све твоје раније напоре и велики подвиг, послаћу ти људе са све четири стране света да ти донесу блага, јер хоћеш да помазујеш и да те помазују; али добра Царства Мога нећеш окусити.“

И тако се откри Сведрижатељ сиромас.

Из Сѿаречника

ТИХА АПОКАЛИПСА У ЉУДСКИМ СРЦИМА

Година је почела забринута, како Писмо говори: ужасне појаве, земљотреси по свету, метежи и ратови... и море се „усхучало и узбуркало“... Речју, пред нама је „почетак страдања“ (Мт. 24:8).

И ми забринута пратимо последње новости, разматрамо их, ужасавамо се, али не примећујемо како туђа несрећа и бол постају део глобалног шоу програма. Тема апокалипсе је одавно постала помодни бренд у индустрији забаве, различит од истинског садржаја ове важне речи. Реч „апокалипса“ се преводи као „откровење“ - то је оно што је Бог открио за наше уразумљење, да би били трезвени, сећали се истинског циља земаљског живота, неопходности достизања јединства са Богом.

Појам апокалипсе се код нас упорно повезује са страшним, катастрофалним догађајима светских размера. И сви ми знамо за спољашње знакове приближавања васељенске катастрофе. Много говоримо о њима, разматрамо их, али постоје и други, много важнији, скривени признаци. Господ говори да ће у последња времена „зато што ће се умножити безакоње, охладњети љубав многих“ (Мт. 24:12). А апостол Павле додаје - управо о нама - да ће људи бити „самољубиви, среброљубиви, хвалисави, гордељиви, хулници, непослушни родитељима, неблагодарни, непобожни...“ (2 Тим- 3:2). Ето на шта треба да обратимо пажњу, ето чега се треба бојати више од земљотреса, цунамија, радијације...

Живимо у епохи глобалне промене климе. Не говорим о времену - нека се тиме баве метеоролози. Говорим о катастрофалној промени људске природе. Неко

ће рећи да се од времена греховног пада ништа није изменило ни у човеку, ни у људском роду у целини. Али, авај, није тако. Иначе не би било ни Свеопштег потопа и пропасти Содоме и Гоморе - тих горких примера масовне и катастрофалне деградације, са свим последицама које одатле проистичу. Природа човека и друштва у целини „склона је греху“, по речима Светих Отаца. У наше време је то посебно очигледно. Права апокалипса се тихо и неприметно одвија у нашим срцима, само што њене размере нису достигле ону критичну тачку када ће се стихије, запаливши се, разорити и земља и сва дела на њој изгорети. Дух Христов одлази из нашег живота, а снажно улази други, страшни, сатански дух користи, прагматизма, распуштености, равнодушности и неограниченог самољубља. Ево живих примера из недавних сусрета.

Човек не може нормално да хода, креће се веома тешко и споро, ситним корацима, повремено застаје и не може да покрене са места. Стоји, пребацујући се са ноге на ногу, скупљајући снагу. Ћутљиви, усредсређени човек. Неколико пута сам му понудио помоћ, али је он учтиво одбио. Види се да му је важна та лична борба. Он долази у храм по сваком времену: лети по врућини од које се топи асфалт, на јесен по великим лапавицама, зими по голом леду (што је посебно опасно у његовом положају) и на пролеће када се све отапа. Он иде и иде у храм, као да се успиње на сопствену, невидљиву Голготу. И тек сам ових дана случајно сазнао за његову причу.

Разборити, запослени мушкарац, брижни отац и верни муж до недавно је имао напоран, испуњен

живот, али се разболео. Нешто се десило са његовим зглобовима, тако да сада једва може да се креће. Даље се догодило нешто у шта је чак и у наше бездушно време тешко поверовати. Жена и ташта су га избациле из куће... једноставно тако, ни због чега... зато што се разболео и постао терет. Избацили су га... А он није кренуо да се суди са њима. Пожелео је да претрпи Христа ради, да понесе крст свој. Ташта и жена васпитавају његовог једанаестогодишњег сина тако да се стиђи оца. А он трпи све смирено и једноставно, никога не осуђујући, говори да ће син, када одрасте, можда мислити другачије...

Примио га је сиромашни комшија у оронулој страћари од блате са пропалим кровом и расушеним прозорима. А у близини, у удобном дому са каменом оградом, остала је жена која га је избацила и они које он и сада, са задивљујућом незлобивом, наставља да сматра родбином.

Понекад нема шта да једе. Он да му и пажљиве и сажаливе баке скупљају у пакет уље, гриз, конзерве и хлеб - шта нађу. И он је искрено захвалан, захваљује од срца Богу и бакама...

А ево и друге приче, такође скорашње. Дошла ми је жена сва у сузама. Слушао сам је и чинило ми се да сам упао у неки кошмарни сан. Жена је супруга добродостојећег господина. Живели су у законитом браку много година и показало се да је жена болесна од рака и да ће лечење бити скуп. Тада је муж отишао до лекара и питао какве су шансе за оздрављење. Лекар је поштено признао да су шансе мале јер је болест запуштена. Тада је муж рекао жени: „Драга, праштај, али не могу да се трошим на тебе... не ис-

плати се. Схвати: шансе да се опоравиш су врло мале, а ја могу да изгубим све“. Причајући ово, жена је гласно ридала, а ја нисам налазио речи да је утешим. Схватио сам да апокалипса већ наступа. Овде и сада.

И поново ће неко рећи: тако је одувек било! Да, у свету је увек постојала и подлост, и равнодушност, и користољубивост. Али, ако ћемо користити актуелну терминологију, „ниво радијације“ је био другачији. Није био критичан. А сада није „у границама дозвољеног“, већ је одавно „смртно опасан“. Ми се тако бојимо радијације, толико говоримо о њој, посебно данас, а не примећујемо да концентрација „честица греха“ у ваздуху већ одавно прелази допуштене границе. Међутим, ми ту опасност не осећамо јер смо престали да слушамо глас сопствене савести, тај „Гајгеров бројач“ који је Бог брижно положио у душу сваког човека. И све зато што савест свесно и непрестано газимо, престајемо да је слушамо, заглушујући је греховном навиком и незаконим животом.

Бојимо се свих могућих катастрофа, а Господ говори: „не бојте се оних који убијају тијело“ (Лк. 12:4). Страдања, па чак и сама смрт, могу постати топионичка пећ за добру душу, тако да она, налик на очишћено злато, достигне Царство Небеско. Али када је изгубљен Дух Христов, када је душа лишена благодати, тада она још овде, на земљи, живи у предворју вечне смрти. Треба имати окорело срце па то не осетити. У томе се и састоји главна несрећа, предзнак апокалипсе - у нашој неосетљивости. У томе што не схватамо шта је истинско добро и права срећа. У самозаборавном опијању страстима, у трагању за насадама, удобношћу, изобиљем и успехом по сваку цену, насупрот духовним и морал-

ним нормама. У тоталној поробљености греху, у страсној зависности.

Уопште, зависност у наше време није уско-психијатријски термин, већ дијагноза друштва, које није изгубило веру, али које се одрекло њене силе - начина живота, губитка традиција и моралних норми. Данас верују скоро сви,

али је та вера магловита, необавезујућа, вера „за сваки случај“. И што је најтужније, та вера не само да се не супротставља мноштву зависности, већ се и прилагођава њима тако да ништа не треба да се мења у свом животу. Тако се јавља мноштво „страшних“ вера: вера која помаже у бизнису, која се улагује похотама, властољубљу, самољубљу и гордостима... Осим зависности, очигледно погубних и социјално опасних, као што су алкохолизам, наркоманија, зеленаштво, постоје и мање, маргиналне зависно-

сти, ако се тако може речи, али не мање опасне како за самог човека, тако и за друштво. То је исти онај блуд, који се шири брзином погубне епидемије. Уопште није метафора када говорим „погубне“. Колико породица руши, остављајући децу ако не потпуно, онда полу-сирочићима, сакатећи њихове душе, формирајући још од детињства изопачену, погрешну представу о породици, о односима мушкарца и жене. Омладина, необуздано, као помахнитала, развраћа и обогаљује сопствене душе, не схватајући да ће временом морати да једе горке плодове свог безумља. Јер „плата за грех је смрт“ (Рим. 6:23) - распадање душе. Деловање тог закона може да измени само дубоко и искрено покајање. А покајању тек треба прићи.

Постоје зависности, које се са тачке гледишта савременог света одлучно сматрају врлинама, али са тачке гледишта Православне вере нису мање погубне и опасне за душу од „грубих“ страсти. Ове страсти и зависности су баш зато и опасне што су наизглед добре. Њихова опасност је у томе што убијају душу, лишавају је духовног живота, и удаљују нас од Бога на, ако се може тако рећи, неприметнији начин.

У ове „неприметне“ страсти могу се убројати страст успеха, благостања, када човек за темељ свог живота поставља стицање статуса у друштву, грађење каријере, изобиље и успех. Све ове поседнутости које се каткад називају „здравом амбициозношћу“, у стварности удаљују човека од схватања истинског циља и вредности људског живота, чине га робом једне од најопаснијих страсти - гордости - и њене деце - самољубља и славољубља.

„Најуспешнији“ човек може бити у исто време у правом смислу духовни мртвац, управо зато

што га је сопствено благостање и самозадовољност ослепела. Он може погинути за Царство Божије, цео живот послуживши сопственој саможивости. Такав човек често постаје неспособан да види свој грех, да се покаје за њега - а то и јесте истински признак духовне смрти.

Навео сам пример поражавајуће бездушности у односу блиских људи. Међутим, постоји и супротна, „душевна“ страст, која убија милионе људи, неприметно за њих саме. Говорим о „бригама овога свијета“ (Мт. 13:22), којима апсолутна већина крштених људи оправдава одсуство свесног хришћанског живота.

Господ говори: „пазите на себе да срца ваша не отежају преједанњем и пијанством и бригама овога живота“ (Лк. 21:34). Рекли би се да је ово за изненађење: Христос, рекло би се такво природно, па чак и позитивно дело као световне бригае, прибарају смртним гресима угађања стомаку и пијанству. Зашто? Зато што је човеку у бесконачним бригама овог света најлакше да заборави на Бога, душу, па чак и савест, прикривајући најсрамније грехе: крађе, обмане, лоповлук, корист, безбожност - „добрим“ бригама о својој породици и ближњима. У томе се и састоји главна опасност ове „тихе страсти“. У томе што убија душе неприметно, али без икакве сумње. Штавише, окорелом пијанцу или прождрљивцу лакше је да постане свестан свог греха, да се покаје за њега него „брижном породичном човеку“ који ће правдати најстрашније грехе „високим циљевима“. Сетите се филма „Кум“, тамо је управо све и било изграђено на тој „доброј“ идеји породичног живота. Страшно је рећи, али и породица и бригае овога света могу постати идол који одвлачи човека у пропаст. Зато Господ говори: „Који љуби оца

или матер већма него мене, није мене достојан; и који љуби сина или кћер већма него мене, није мене достојан“ (Мт. 10:37).

Љубав према породици, брига о породици, труд и каријера, стицање новца - све је то добро и правилно, али само у случају ако човек не заборавља на свој главни призив - да живи у сагласности са Богом. Ако све своје помисли, речи и поступке добри породични човек проверава не мишљењем овог болесног света, већ законом Божијим. То је јединствени темељ за истински, радостан, здрав и слободан живот.

У Светом Писму се говори: „Дух (Свети) је Господ; а гдје је Дух Господњи ондје је слобода.“ (2 Кор. 3:17). Ето формуле истинске слободе, која треба да буде написана у нашим срцима, тако да би у животној сложености ми, пре свега, бринули да останемо у заједници са Духом Христовим, да поступамо хришћански. И иако

такво понашање, такав начин живота, може да противречи нормама које су прихваћене у савременом друштву, па чак и да прави проблеме у животу човека, на крају ће ипак сам човек бити највећи добитник - добитник истинске, највише слободе, слободе учешћа у Божијој истини, лепоти и љубави. И то уопште нису апстрактни појмови, већ највиша стварност у односу на коју ми и градимо сопствени живот.

Када се догоди катастрофа, у друштву почињу све могуће провере, посматрања, тестирања... Људи теже да се обезбеде, да спрече несрећу. И то је потпуно нормално. Али зашто игноришемо савет Онога, Који зна како да у стварности избегнемо све те несреће?!

„Бдијте и молите се“ (Мт. 26:41) говори Господ. Бдети значи не дати себи да се обманеш духом времена, живети по закону Божијем, мислити, говорити и поступати са трепетном свешћу о Његовом присуству.

И треба да се молимо не само читајући одређени број речи, већ живим срцем, обраћајући се живом, свемогућем Богу са болом, надом и вером.

Узнемирујуће вести долазе из Земље излазећег сунца, и како да се не сетимо да Фукушима, у преводу са јапанског, значи „Острво среће“. Можда је страшна трагедија последњих недеља само још једно подсећање свима нама који живимо на Земљи, да је срећа без вере као кућа сазида на песку. Да се технолошки рај може лако претворити у техногени ад. Просто зато што је највећа срећа - сагласност са Богом. И Царство Његово је у нама. Само га треба наћи.

*Свешћеник
Димитрије Шишкин*

Превод Небојша Ћосовић

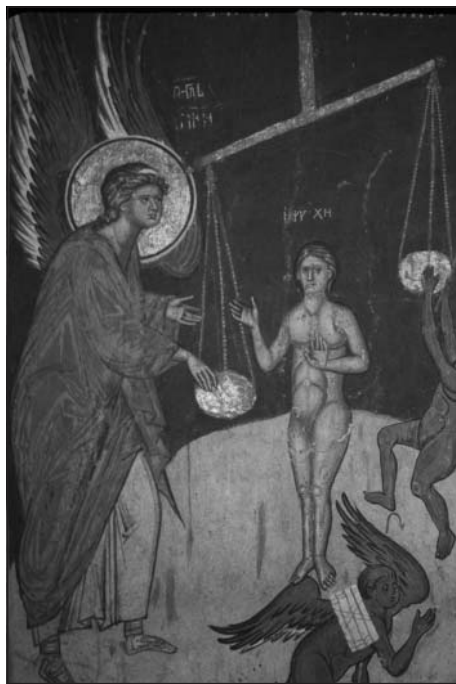
СВЕДОЧАНСТВО СВЕТИХ ОТАЦА О ВЕЧНИМ МУКАМА ГРЕШНИКА

Свети Јован Златоуст у својој беседи на 23. главу Матејевог еванђеља слика муке грешника и вели: „Неиздржив је пакао и мучење у њему; чак и хиљаде пакла, ако је могуће замислити, ништа неће значити у сравњењу са несрећом лишавања оне блажене славе, несрећом одбацивања од стране Христа, који ће рећи: „Не познајем вас“, и који ће нас окривити што Га нисмо нахранили и напојили, кад смо Га видели гладна и жедна! Боље је подвргнути се безбројним ударцима муње, него видети како Господ окреће од нас своје кротко лице и свој јасни поглед“.

Свети Василије Велики говори: „Пред њиховим (грешника) очима стајаће страшни и намрштени зли духови, чији су поглед и дисање огњени, услед суровости њихове воље, а лица им слична ноћи, услед суморности и мржње према људима“ (Беседа на Псалам 33).

Свети Јефрем Сирин вапије: „О, колико смо времена страћили, живећи у нераду! Како нас је исмејао овај сујетни свет! Какву су нам корист донеле светске пријатности? Где је богатство? Где су гозбе и народна галама? Где су многољудни и излишни скупови? Где су рођаци и познаници? Где су цареви и властела? Где су мудраци и говорници? Зашто ми несрећни од свега тога немамо никакве користи? О, зашто се, бедни, нисмо потрудили, него смо страћили време у нераду, забављајући се и служећи другима за

забаву! Зашто нисмо бдили над собом? Зашто нисмо постили? Зашто нисмо имали сажаљења према беднима? Зашто смо завидели и поступали рђаво? Зашто се нисмо кајали, док је било време покајању, него смо провели живот у смеху, раскоши, расејаности? Сад за покајање нема времена“.

Али то није све. Грешници ће осећати још и друге муке: грижу савести и вечни стид због учињених јавних и тајних грехова. „Страшнији од таме и вечног огња је онај стид, вели свети Василије Велики, који ће осећати грешници услед сталног гледања пред собом учињених грехова, који ће, као каква неизбрисива боја, остати завек у њиховим душама“ (Беседа на Псал. 33). Од сти-

да и мучења они ће тада бити готови да себе униште, али им то неће бити могуће.

Муке грешника још ће повећавати огањ паклени, у коме ће они, несрећници, вечно горети, а никад не сагорети. „Кад чујеш о пакленом огњу, вели свети Златоуст, не мисли да је он сличан овоземаљском огњу. Овај, кад нешто захвати, сагори и претвори у пепео; а онај, кога једном обузме, пећи ће вечно и никад неће престати, зато се и назива неугасивим. А колико је то ужасно, наш ум не може ни да замисли, осим што из доживљеног искуства незнатних овоземаљских невоља можеш да стекнеш слабу представу о оним великим мукама. Кад ти не можеш да издржиш дуго у прегрејаној бањи или купатилу, то замисли огањ паклени и мучење у њему, па ћеш схватити разлику међу њима. Јер кад тешко подносимо прегрејану бању и врућуцу, шта ћемо осећати, кад паднемо у ону огњену реку, која ће тећи испред страшног судилишта?“

Никакво кајање грешницима тамо неће помоћи. Ма показали и највеће покајање, ма колико ридали и по хиљаду пута молили, по речима светог Златоуста, никакве користи од тога неће бити, нико на нас, обузете огњем, неће кап једну са врха прста капнути, већ ћемо чути, као и онај еванђелски богаташ, да се велика провалија установила између вас и нас.

МЕСТО ГДЕ СЕ НАЛАЗИ ПАКАО ПО УЧЕЊУ СВЕТОГ ПИСМА И СВЕТИХ ОТАЦА

По указану да се душе умр-
лих грешника после по-
себног суда одводе у па-
као, где су им припремљене муке,
постаје јасно само по себи да па-
као (ад) има у васељени своје од-
ређено место. Где је то место?
Ово и њему слична питања: Где се
налази престо Божји? Где су гра-
нице света? - занимала су људе од
створења света па до данас, и за
њихово решење човечанство је
чинио и чини највеће умне напо-
ре. Реч Божја оставља неразја-
шњенима питање о месту пакла
(ада или геене, како се пакао још
назива). Ипак, из многих места
Светог писма Старога и Новог
завета види се да оно, кад чулним
цртама слика пакао, а то чини ра-
ди нашег бољег схватања, место
паклу даје у унутрашњости зе-
мље, место које треба да је лише-
но сваке радости, далеко од жи-
вих, сакривено у дубини земље.
Речи Творца човековог: *У земљу
ћеш оићи* (1 Мојс. 3,19) дубоко
су се усадиле у природу човекову,
и народи свих времена и места за-
мишљали су пакао у унутрашњос-
ти земље.

УЧЕЊЕ СТАРОГ ЗАВЕТА

У Старом завету постоје ди-
ректна указања да се пакао нала-
зи у унутрашњости земље. Тако,
патријарх Јаков, поражен жало-
шћу због смрти свога љубљеног
сина Јосифа, жели да сам сиђе к
њему у пакао (1 Мојс. 37,35 У срп-
ском преводу реч „пакао“ или
„ад“ замењена је речју „гроб“: с

тугом ћу у гроб лећи...). Много-
страдални Јов, усред искушења
која подноси, напомиње о своме
загробном месту и назива га там-
ном и мрачном земљом, земљом
вечне таме, где нема ни светлости
ни живота људског (10,21-22).
Пророштво Мојсејево испунило
се на Кореју и његовим другови-
ма: земља их прогутала и они су

Свети Гerasим Јордански

живи сишли у пакао (4 Мојс. гла-
ва 16). Свети пророк Давид по-
смртно стање душа назива па-
клом најдубљим: *Јер је милосћ
Твоја велика нада мној, и изва-
дио си душу моју из њакла најду-
бљега* (Пс. 86,13). И свети проро-
ци Исаија и Језекиљ верују да се
пакао налази у унутрашњости, у
дубини земље: *А ти се у њакао
сврже, у дубину земље* (Иса.
14,15), говори пророк о цару вави-
лонском. Исто то говори и свети
пророк Језекиљ за једнога од фа-
раона египатских (31,16-18).

УЧЕЊЕ НОВОГА ЗАВЕТА

Господ наш Исус Христос,
оснивач Новог завета, сведочи
Сам да се пакао налази у земљи,
када о Себи говори да Син чове-
чији треба да буде *у срцу земље
и три дана и три ноћи* (Мт. 12,40),
чиме посведочава свој силазак у
пакао (ад), ради извођења отуда
оних који су Га са вером очекива-
ли, старозаветних праведника,
како је то предсказао пророк
Осија: *Из руке адове избавићу их*
(13,14).

У својим свечаним молитвама
на Велику суботу и Ускрс свети
Јован Дамаскин исто тако изра-
жава своје мишљење о месту на
коме се налази пакао. Тако, после
шестопсалмија и велике јектени-
је, певају се његова два тропара:
„Побожни Јосиф скинувиш са др-
вета пречисто тело Твоје, чистом
плаштаницом обави га, мирисима
помаза, положи у нови гроб и за-
твори“. „Кад си сишао ка смрти,
Животе бесмртни, тада си ад умр-
твио сјајем Божанства; а када си и
умрле васкрсао из најдоњих (про-
сторија), све силе небеске усклик-
нуше: Животодавче Христе, Бо-
же наш, слава Ти!“ После ових
тропара сви свештенослужбоци
излазе, са запаљеним свећама у
рукама, на средину храма, стају
пред плаштаницом и отпочињу да
певају похваде Господу, сједињу-
јући их са стиховима 119. псалма.
Навешћемо неке од тих похвала у
којима се особито јасно напоми-
ње да се пакао налази у земљи.

„Зашао си под земљу, носиоче светлости правде, и мртве си, као из сна, подигао, одагнавши сваку таму која постоји у аду“.

„Онај који земљу држи рукама, мртав телом, под земљом сад се налази, избавља мртве из адове власти“.

„Сишао си на земљу да спасеш Адама, и не наставши га на земљи, Господе, чак до ада сишао си, тражећи га“.

„О, радости оне! О, велике сласти, којима си испунио оне у аду, засијавши светлост у мрачним дањима“.

„По својој вољи сишао си, Спасе, под земљу, умртвљене људе оживео си и подигао у славу Очево“.

„Послушавши Оца свога, чак до ада љутога сишао си и васкрсао род људски“.

„Побоја се Адам, кад је Бог по рају ходио, а сад се радује кад у ад силази“.

„По својој вољи сишао си под земљу као мртав, Исусе, и пале узводиш отуда ка небеским“ (становима).

„Иако си био виђен као мртав, али као Бог жив, узводиш пале од земље ка небеским, Исусе“.

У последња два стиха Црква, слушајући глас народа, објављује не само место ада него и место раја. О силаску Господњем у пакао говори се и у канону на јутрењу Велике суботе.

Исто мишљење о месту пакла и раја исказано је и у служби на Ускрс. Тако, о месту пакла најјасније се говори у ирмосу шесте песме канона: „Сишао си у најдоња (одељења) земље, Христе, и сломио си вечне затворе, који су држали сужње“. А у синаксару по-

сле шесте песме канона вели се: „Господ сад оте (уграби) људску природу из адових ризница, узведе на небо и доведе ка древном (првобитном) наслеђу бесмртности. Али сишавши у ад није све (отуд) васкрсао, него који вероваоше у Њега. А душе светих, које, по закону, од почетка беху држани у аду, ослободи и свима даде да узиђу на небо“. Овде се опет рај замишља на небу.

УЧЕЊЕ О МЕСТУ АДА КОД ОТАЦА ЦРКВЕ

Где год Црква употребљава реч ад, замишља га у унутрашњости земље. Тако су мислили и учили сви свети оци и учитељи Цркве.

Свети Епифаније Кипарски, у својој беседи на Велику суботу, описујући спасење људи које је извршио Богочовек, вели, поред осталог: „Због чега је тако велика тишина на земљи? Шта значи та тишина и велико ћутање? Тишина велика: Цар се погрузио у сан. Земља се уплашила и замукла, јер је Бог телом уснуо. Бог је телом уснуо и ад се ужаснуо. Бог је уснуо на кратко време и васкрсао оне који од Адама спавају. Сад је спасење онима који су на земљи и онима који су од почетка под земљом. Сад је спасење свему свету: и видљивом и невидљивом. Сад је двоструки долазак Христов, двоструко старање: Бог силази с неба на земљу, са земље под земљу. Врата адова отварају се и сви који од почетка спавате, радујте се. Који седите у тами и сенци смртној, светлост велику примате. Господ је са слугама, Бог је са мртвима, Живот је са умрлима, Светлост која не залази

је са онима који су у тами, Ослободилац је са заробљенима, Онај који је виши од неба са онима је у најдоњим (просторијама). Христос је међу мртвима: сиђимо доле са Њим, да упознамо тајне онога краја, да дознамо тајну Божју под земљом и схватимо чудеса Господња; да се поучимо какву је проповед Господ благовестио онима у аду, и шта са влашћу заповеда сужњима. Изиђите, вели, који сте у тами и просветите се, изиђите и устаните који лежите. И, теби, Адаме, заповедам: устани, спавачу. Ја те нисам створио зато да останеш везан у аду: васкрсни из мртвих. Ја сам живот људи и васкрсење. Ради тебе Бог твој био је син твој. Ради тебе сам Ја, Господ, примио обличје слуге. Ради тебе сам Ја, виши од неба, сишао на земљу и под земљу. Устани и изиђи одазде. Устаните, идите одазде: из таме у вечну светлост, из огња страдања у весеље. Устаните, идите одазде: из ропства у слободу, из тамнице у Горњи Јерусалим, из уза к Богу, испод земље на небо“.

Свети Јован Лествичник саветује онима који се подвизавају у побожности да се непрестано сећају бескрајне пропасти најдоњега пламена, подземних и страшних места и пропасти, да би таквим размишљањем и сећањем одвратили душу од сладострашћа.

У закључку можемо рећи да место ада никад није било тачно одређено. Свети Јован Златоуст говори да се ад налази изван овога света, а блажени Августин учи да се не може тачно знати место где се налази ад.

ПИСМО МОНАХА

Долазе до мене гласови: „Дођи нам! Дођи...“ Туга у њима, бол. „Очи те наше траже. Руке би да те дотакну. Душе само твој глас може навести да затрепере. Дођи!...“

Душа је моја људска, крхка. Ударају је гласови, као малу барку таласи. Море више није мирно, нисам више у луци већ на отвореном мору, и обале нема на видику. Осјећања и мисли као да прате таласе, иду у висину... и прекидају се, пониру затим, и остављају ме без даха, и умирем, и мртав сам. И опет, стиже мали талас, и покреће ме, и опет - игра ли се то неко мноме?! - диже већи талас, који ме диже и спушта, и растачем се.

Оставља жал, празнину, изгубљеност.

Предуго знам за Тебе да бих се питао: „Гдје је мир?“ Код Тебе, Господе Исусе. Шта да одговорим ближњим? Ти Си одговор. Шта да им дам, увијек ће тражити више? Ти, Ти, Ти им дај. Мир Твој. И мирис Вјечности с Тобом.

Нећу да сам с вама сад, на трен, као блесак муње, па онда ко зна гдје ја, гдје ви. Хоћу да сам са Христом, увијек. Хоћу да сам с вама увијек.

Не тражите да се сад радујемо без Бога. Без Бога радост није радост, јер је промашај, и само блиједа слика радости, и душа то зна, и у тајности стријепа.

Не тражите да будем искра, јер нестаћу неповратно; бих да сам сасуд Вјечног Духа, савјечан.

Тражим Мирну Луку, истинску. Христe, прими ме. Препуштам Теби гласове, таласе, да ме не разбију. Ти једини можеш умирити море, окупити скромне барке под вјечним Твојим зрацима, Сунце Једино. Амин.

М.

НЕКРОЛОГ

Дана 18. 01. 2011. упокојио се

Вукан Пецикоза
(1942. – 2011.)

На сахрани се од покојника ојросио њројјереј-сјаврофор Бојдан Сјанишић следећим ријечима:

- У овом тужном часу, када се породица, сродници и пријатељи опраштају од покојног Вукана - неодвојео је уз њих и наша света црква (са нама овдје присутним свештеницима). Истински је поносна што је Вукан припадао Њој - СПЦркви, али истовремено испуњена и осјећањем туге што је дошао растанак са њим.

Покојни Вукан рођен је у многољудној и честитој породици. У породици гдје је рад и труд био нешто најнормалније. Ту је стасавао и изграђивао лик доброг човека и православца. Морал, обичаји и лијепе навике његовог дома били су уткани у његово биће и красили његову душу.

Са тим особинама ступа у брак, гради породичну кућу, трудећи се да својима обезбиједи све оно што је потребно у животу.

Драги наш покојник, заиста је са вјером провео овоземаљски живот и са том истом вјером, данас на велики празник када се Бог јавио роду људском, путује свом и нашем Господу. Јер како другачи-

је схватити сва животна искушења Вуканова и његових најближих до да је из њега извирала права и жива вјера.

Вјера му је давала снаге да свој овоземаљски живот обогати многим дивним особинама и дјелима. Схватио је да је вјера потребна и једина права утјеха и подстрек у овом животу у коме није увјек онако како хоћемо и желимо да буде. Био је прави представник наших домаћина оплемењен васпитањем по начелима наше свете вјере, којима је живио и у њима налазио снаге да изврши своју дужност си-на, супруга, оца, брата, деде, сродника и пријатеља. Многе је наш Вукан напојио и нахранио и никада зажалио није. Цркву градио, посјећивао, црквену и домаћу славу славио, свештенику се радовао и све обреде са радошћу практиковао.

Наш покојник, на себи својствен начин, тихо је извршио и последњу дужност. Пун вјере и љубави одлази Господу, надајући се вјечном спасењу. Ту смо и ми поштовани сродници и пријатељи да својим молитвама и добрим дјелима олакшамо пут његовој племенитој души.

Свима вама, ожалостњени, нека Господ подари снаге и вјере, да што јаче схватите пролазност земаљског, а вјечност небеског живота и уручи вам утјеху сваку.

Драги Вуле, нека ово пар ријечи, које си без сумње заслужио, буде знак нашег растанка и састанка твоје добре душе са сродницима у Царству Небеском. Бог душу да ти прости и помилује, а све присутне награди обиљем свог милосрђа. Амин.

Редакција „Дабар“

НЕКРОЛОГ***Ријеч на сахрани њојше-сѣаврофора Боровоја Косорића***

***Ваше Високојреосвешћенсѣво,
браћо свешћеници,
браћо и сесѣре, ожаловћени,***

„А ово је воља Оца Који Ме посла, да од онога што ми даде ништа не изгубим, него да га васкрснем у последњи дан“ (Јн. 6, 39).

Када се јуче рађао нови дан, у само свитање, тихо, не узнемиравајући никога, своју племениту душу предаде Господу Његов вјерни служитељ прота Боро. А шта ја мали да помуцам пред вама и пред овим горостасом, које ријечи да одаберем и бар донекле дочарам кроз шта је све прошао Прота, а остао и опстао велики човјек, узоран свештеник, отац, брат, супруг, родитељ многих јер је уистину многе родио у духовном смислу својим личним животом и примјером...

Прота Боро родио се у Горажду 1931. године у чувеној старој свештеничкој породици Косорића и није се одмах опредјелио да настави тим путем, већ је пошао у другу школу али то је трајало само три године и млади Боровоје учи богословију у тешком послератном времену. По завршеној Богословији рукоположен је у Раковици и постављен за пароха фочанског у Фочи, али је опслуживао и парохију Тетимску на Челебићима. То је тешко вријеме, када се свака ријеч могла окренути против човјека и стајати га чак главе. Безбожна идеологија је узимала залет бришући све што јој се на путу налазило, али млади свештеник Боро се све-му одупирао првенствено својом

урођеном безазленошћу и доброто-м, поштујући мудре савјете свога стрица Мргуда, пароха овдје у Горажду. Навешћу један податак који се све до скоро држао у тајности: да се о. Боро усудио да тајно изврши опјело над гробом мучнички пострадалог свештеника челебићког Момчила Гргуревића кога су 1945. године на правди, потпуно невиног, убили (живом му тестером одсјекли главу) само зато што је и сам сахранио двадесет четири невина младића побијена од истих тих убица и зликоваца. Свештенотученик Момчило је канонизован и он ће пригрлити и дочекати свог о. Боровоја, не зато што му је извршио опјело, већ зато што је довршио његово започето дјело и храм Успенија Пресвете Богородице у том тешком времену завршио и осветио. Седамнаест година је провео као парох фочански и 1973. године тешка срца одлази на парохију овдје, у Горажде. Напушта своје, да би дошао својима, и тада се видјело колико је срце овог дивног човјека. Испраћен је са сузама многим и данас га помињу али само по добру, јер ниједне мрље није оставио ни на своме животу ни своме раду.

Свој пастирски рад сада већ искусни свештеник и архијерејски намјесник наставља у своме родном Горажду, гдје је врло брзо стекао пријатеље и гдје је цијењен од свих. Када се спремао да свој радни вијек полако приводи крају, дешава се овај страшни рат, кад о. Боро мора без игдје

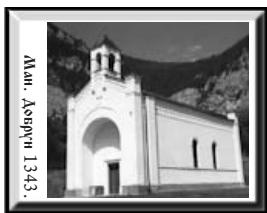
ичега да спашава живу главу бјежећи са родног огњишта и из дома својих предака. Једном се са сјетом тако рећи исповједио и повјерио једноме сабрата свештенику: „Остаће ми рак рана непроболна што одох из Горажда.“ А усуђујем се да кажем сада овдје, на овом светом мјесту, да је остао његово срце не би издржало, јер није било спремно за страхоте и недјела која чинише људи људима, комшије комшијама, браћа браћи.

Тако се наш Прота нашао на Цетињу у Црној Гори, својој ђедовини, на једној одговорној дужности у тамошњој Богословији, а послѣје извјесног времена и као свештеник и парох у Тивту. Иако већ у поодмаклим годинама као младић гради парохијски дом, служи и проповједа те га Митрополит цијенећи његове велике заслуге оставља и послѣје пензионисања. Тако је наш прота у три мјеста службовања провео по седамнаест плодних година, и свугдје оставио свјетлост своје свијеће, мирис тамјана и своје нада свемирисне душе.

Нека му је хвала и слава за све што је учинио за своју Свету Цркву коју је толико волио, за своје најближе, за своје побожне парохијане, за свој народ, за све које је волио, а волио је све људе, није знао да мрзи. Нека му је хвала од свих нас овдје присутних, али и оних који су спријечени да буду данас овдје са нама, поред његовог одра.

Нека му је блажен пут и вјечнаја памјат.

*Пројојереј
сѣаврофор Данило
Црногорац*

ДАБРОВ ИНФОРМАТОР

Број 43

ПАТРИЈАРХ ИРИНЕЈ БОРАВИО У ДВОДНЕВНОЈ ПОСЈЕТИ МИТРОПОЛИЈИ ДАБРОБОСАНСКОЈ

Његова светост патријарх српски господин Иринеј боравио је у сриједу и четвртак, 11. и 12. маја, у посјети Митрополији дабробосанској, на позив Његовог високопреосвештенства митрополита дабробосанског господина Николаја.

Патријарх Иринеј је у четвртак, 12. маја, на велики православни празник светог Василија Острошког, служио Свету архијерејску литургију у храму Светог Василија Острошког и Петра

Дабробосанског у комплексу Православног богословског факултета и средње Богословске школе у Фочи, који на овај дан прослављају три славе - славу свих школа светог Саву, јер се 10. маја обиљежава спаљивање моштију светог Саве на Врачару, крсну славу Богословског факултета светог Василија Острошког и крсну славу Богословије светог Петра Дабробосанског, којег су на овај датум ухапсиле усташе у Другом свјетском рату

и када почиње његово страдање.

Његовој светости саслуживали су њихова преосвештенства господа епископи банатски Никанор, осјечкопољски и барањски Лукијан и моравички Антоније, те 10 свештеника и пет ђакона Српске православне цркве.

На литургији је пјевао камерни хор Музичке академије из Источног Сарајева под руководством проф. мр Рада Радовића, као и студенти и ученици Богословије.

Литургији је присуствовало неколико министара у Влади Републике Српске /РС/, начелника општина, те других јавних лица, као и велики број вјерника из Фоче, и околних мјеста у Републици српској /РС/, Србији и Црној Гори.

Након литургије је обављена литија око храма, а потом и славски обред.

У пригодној бесједи патријарх Иринеј је благословио скуп и захваливши митрополиту Николају на позиву да посјети Митрополију дабробосанску, изразио велико задовољство огромним присуством вјерника објаснивши

то ријечима да му се чини да није имао прилике да говори пред толиким бројем људи.

„Српски народ у БиХ носи Бога у срцу своме, носи Христа у души својој и окупља се и сабира око храмова својих. То су чинили преци наши свети Немањићи и њихови потомци. Дај Боже да то и ми чинимо у нашем времену и да се на тај начин покажемо достојним сљедбеницима њиховим не само по имену, него по вјери, љубави и нади њиховој” - рекао је патријарх Иринеј.

Он је нагласио да читав православни народ слави светог Василија Острошког.

„За њега зна читав православни и инославни свијет. Нема данас на кугли земаљској, ни на једном континенту да нема његовог храма” - нагласио је патријарх Иринеј.

Његова светост је рекао да народ и данас осјећа благодат и силу Божију који се показују преко његових светих моштију.

„И данас Бог дјелује преко моштију светог Василија Острошког. И данас свети Василије Острошки чудадејствује и чини света божанска и чудесна дјела. Чини их Христом који је у њему и којег је он славио и проповједао у народу своме” - истакао је патријарх Иринеј.

Наводећи да је Господ нашем народу много дао, патријарх Иринеј је нагласио да су највећи његов дар свети људи, „они који су Бога носили и сијали божанском благодаћу”.

„Господ их је слао у временима када су били најпотребнији нашем народу. У времену кад се наш народ нашао на раскрсници којим путем да крене, да ли на Исток или Запад и када су неки од наших угледних владара размишљали куда да крену у том

*Велики број православних вјерника, свештенство и монаштво
Епархије добробосанске свечано дочекало
Патријарха српског Иринеја у манастиру Добруну*

НЕКА ЉУБАВ ВЛАДА МЕЂУ ЉУДИМА

Велики број православних вјерника из Вишеграда и околних општина, те монаштво и свештенство Епархије добробосанске у сриједу вече свечано су дочекали Патријарха српског Иринеја. Свечани дочек су увеличали и млади фолклористи Српског соколског друштва „СОКО” из Добруна, а Патријарха Иринеја предходно су на граничном прелазу Вардиште дочекали Митрополит добробосански Николај и начелник Вишеграда Томислав Поповић.

Патријарх Иринеј је на манастирској капији обучен у мандију и мало одјејање, а затим су се кроз шпалир, уз звуке манастирских звона и појање бројних монаха и свештеника, упутили у стару манастирску цркву Успења Пресвете Богородице, подигнуту давне 1340. године.

Доксологију су одслужили архимандрит Јован Гардовић и протођакон Митар Танасић. О. Јован, поздрављајући патријарха, истакао је да овај манастир посјећују бројне личности свјетовног и вјерског живота, али кад долази Патријарх српски, онда је то највећа радост и највећи догађај.

-Као и овај народ и овај храм је вјековима имао много потешкоћа и страдања. У најтежим данима остајао нам је Бог уз нас. Зато нам је наша црква и наша вјера увијек била најважнија. Преносим вам поруке добродошлице свог вјерујућег народа, свештенства и монаштва Епархије добробосанске, рекао је архимандрит Јован.

Захваљујући на добродошлицу Патријарх Иринеј је подсетио да је раније, као владика, једном био у манастиру Добруну.

-Манастир Добрун је сада знатно улепшан и дограђен, тако да подсећа на некадашње царске манастире. Драго ми је што ову светињу походи и посећује велики број православних верника, који се овде уче оно што је насветије, љубави према Богу. И ови крајеви, као и многи наши крајеви, последњих година су доживели велика страдања. Треба настојати да се проблеми решавају уз разум, ум и срце, па да као људи проналазимо решења. Нека би дао Господ Бог да љубав влада међу људима, да тако покажемо да носимо лик и образ Божији у себи и да га покажемо у свом свагдашњем животу, нагласио је Патријарх српски Иринеј у краћој бесједи.

Након обиласка музејских поставки у Карађорђевој конаци, Митрополит Николај је Патријарха Иринеја упознао о бројним активностима на изградњи и реконструкцији манастирског комплекса, подсећајући да је остало још доста посла како би овај заблистао у пуном сјају.

Изражавајући задовољство његовим доласком и боравком у Добруну, начелник Вишеграда Томислав Поповић Патријарху Иринеју даривао је слику са мотивом Арханђела Михаила у загрљају манастира Добруна и Ћуприје на Дрини. Ради се о уљу на платну познате Београдске сликарке Исидоре Ивановић, учеснице бројних Међународних ликовних саборавања у Вишеграду.

С. Хелетић, Дабар - Добрун

судбоносном тренутку појавио се у нашој историји Свети Сава који нам је пропртио пут Богу и Христу, који је заувјек наш народ православни обрнуо истоку" - рекао је патријарх Иринеј.

Његова светост је нагласио да смо и до данас остали нам том светосавском путу, односно путу Божијем и Христовом.

„Страдали смо много у историји због тог пута, али страдање је на овом свијету и у овом животу привремено, али зато Господ награђује вјечном, бесмртном славом која је у Богу, а не у људима" - појаснио је патријарх Иринеј.

Патријарх српски је подсетио да нам је једну такву личност Господ исто тако послао и у судбоносном времену када смо се налазили између двије велике пропаганде - римске и османлијске, кад је наш народ трпио и страдао због свог имена и вјере.

„Нажалост, многи су се поколебали и промијенили и вјеру и име. За њих један велики њихов књижевних каже да су се нашли између неба и земље; из свог народа су изашли, а они којима су

пришли никада их срцем нису примили и остали су да висе између неба и земље" - појаснио је патријарх Иринеј.

Његова светост је истакао да се у том тешком времену стра-

шног зулума јавља свети Василије Острошки - неисцрпна ризница силе и благодати Божије, који је истину наше вјере православне свједочио прије свега ријечима, због чега је много и пострадао.

„Многе је задржао у својој вјери да не пропадну, да не скрену са правог пута. Данас је Острог мјесто ходочашћа и поклоњења, мали српски Јерусалим" - нагласио је патријарх Иринеј.

Патријарх сматра да је и у нашем времену Господ послао једног великог човјека, чију духовну величину можда још не увиђамо, а коју ће открити будућност, а то је велики владика жички свети Николај.

Према његовим ријечима, све је ово доказ да Господ мисли на нас, да нас није оставио.

„Страдални смо народ, али смо страдали за истину, за правду и то је неисцрпно богатство

наше. И недавно су људи на овим просторима пострадали само зато што су били Срби и православне вјере и то у страшним мукама и страдањима" - констатовао је патријарх Иринеј.

Захвалиши Господу на свему, и онда када нас воли и љуби, али и онда када нас кара, патријарх Иринеј је истакао да нас Бог не кара „да нас казни него да нас опомене да не залутамо и не скренемо".

„Зато се држимо пута Божијег, Светог Саве и светог Василија Острошког. Све док смо ми са Богом Господом својим дотле је Господ наш са нама. Рука Божија никада не касни у помоћи" - рекао је патријарх Иринеј.

Након бесједе патријарх Иринеј је подјелио вјерницима мале иконе светитеља.

Патријарх Иринеј је у четвртак, 12. маја, благословио почетак радова на реконструкцији зграде коју је за потребе Богословског факултета у Фочи прошле године купила Влада РС.

Његова светост је истакао да је образовање стварање лика људског који има образ, част и поштење.

„Оно од чега зависи наш рад и успјех је благослов Божији“, поручио је патријарх српски.

Након благослова почетка радова, патријарх Иринеј је у пратњи више хиљада грађана Фоче и вјерника посјетио храм у изградњи посвећен Светом Сави, гдје се упознао са радовима на изградњи цркве и потписао Јеванђеље, чиме је завршио дводневну посјету Митрополији дабробосанској и РС.

Патријарх Иринеј присуствовао је и свечаној духовној академији која је одржана у амфитеатру Богословског факултета.

Академији су присуствовали и предсједник РС Милорад Додик и министри у Влади РС и Савјету министара БиХ.

На академији је промовисан 41 дипломант православних теолошких наука у Фочи.

Након академије је одржан свечани ручак на којем је декан Богословског факултета Борис

Брајовић патријарху Иринеју уручио поклон - архијерејске инсигније крст и панагију са ликом Светог Василија Острошког које је за ову прилику израдила радионица „Софрино“ из Русије.

Начелник општине Фоча Здравко Крсмановић уручио је Његовој светости Повељу општине, највеће признање града Фоче.

Патријарх Иринеј је захвалио на даровима, а као знак пажње, уручио је дар митрополиту Николају - панагију са ликом Пресвете Богородице.

Његова светост је уручио Повељу Пећке патријаршије Митрополији дабробосанској, Православном богословском факултету, Богословији у Фочи, Универзитету у Источном Сарајеву и општини Фоча.

Предсједнику Додику је уручена позлаћена икона Светог Василија Острошког, на молитвено сјећање и успомену на посјету.

Првог дана посјете Митрополији дабробосанској, у сриједу, 11. маја, патријарх Иринеј је посјетио манастир Успења пресвете Богородице у Добруну гдје је и преноћио.

Свечани дочек су увеличали и млади фолклористи Српског соколског друштва из Добруна, а патријарха Иринеја предходно су на граничном прелазу Вардиште дочекали митрополит Николај и начелник Вишеграда Томислав Поповић.

Свечану доксологију у част патријарховог доласка, у манастирском храму служио је архимандрит Јован Гардовић, који је у своме поздраву Његовој светости истакао да овај манастир посјећују бројне личности свјетовног и вјерског живота, али да кад долази патријарх српски, онда је то највећа част и највећи догађај.

„Као и овај народ и овај храм је вјековима имао много потешкоћа и страдања. У најтежим данима остајао нам је Бог уз нас. Зато нам је наша црква и наша

ЕПАРХИЈСКИ САВЈЕТ МИТРОПОЛИЈЕ ДАБРОБОСАНСКЕ УСВОЈИО ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

вјера увијек била најважнија. Преносим вам поруке добродошлице свег вјерујућег народа, свештенства и монаштва Епархије дабробосанске" - рекао је архимандрит Јован.

Захваљујући на добродошлицу патријарх Иринеј је подсјетио да је раније, као владика, једном био у манастиру Добруну.

„Манастир Добрун је сада знатно уљепшан и дограђен, тако да подсјећа на некадашње царске манастире. Драго ми је што ову светињу походи и посећује велики број православних верника, који се овдје уче оном што је насветије, љубави према Богу" - истакао је патријарх Иринеј.

Његова светост је истакао да су и ови крајеви, као многи наши крајеви, последњих година доживјели велика страдања.

„Треба настојати да се проблеми рјешавају уз разум, ум и срце, па да као људи пронађемо рјешења. Нека би дао Господ Бог да љубав влада међу људима, да тако покажемо да носимо лик и образ Божији у себи и да га покажемо у свом свагдашњем животу" - нагласио је патријарх српски.

Након обиласка музејских поставки у Карађорђевој конаци, митрополит Николај је патријарха Иринеја упознао о бројним активностима на изградњи и реконструкцији манастирског комплекса, подсјећајући да је остало још доста посла како би овај манастир заблистао у пуном сјају.

Изражавајући задовољство његовим доласком и боравком у Добруну, начелник Поповић је патријарху Иринеју даровао слику са мотивом Арханђела Михаила у загрљају манастира Добруна и Ћуприје на Дрини.

Епархијски савјет Митрополије дабробосанске усвојио је Извјештај о раду и финансијском пословању Митрополије дабробосанске у 2010. години, који ће бити упућен на потврђивање Патријаршијском Управном одбору и Светом архијерејском сабору Српске православне цркве /СПЦ/.

У Извјештају се наводи да прошле године није било отуђења црквене имовине, али да она која је је одузета у вријеме комунистичког режима још није враћена ни у Републици Српској /РС/ ни у Федерацији БиХ /ФБиХ/.

„У сталној смо преписци и разговори са свим релевантним чиниоцима власти БиХ и ФБиХ, као и међународним представницима, око повратка зграде Богословије у Сарајеву и остале имовине, али сем обећања ништа нисмо у могућности да реализујемо. Опструкција је евидентна око свега тога" - истиче се у Извјештају.

Како се наводи у Извјештају прошле је године на подручју Митрополије дабробосанске обављено 1 311 крштења, 440 вјенчања и 1 775 опијела.

И док је број крштења и вјенчања на прошлогодишњем нивоу, број опијела је мањи за више од 200.

У извјештају се наглашава да је настављен послуживачки тренд смањења броја крштења и вјенчања на подручју ФБиХ, али сада и опијела, а искључиви разлог је све мање православног живота у том дијелу Митрополије.

„У скоро свих 18 црквених општина на подручју ФБиХ остало је мало православног народа" - истиче се у Извјештају.

Прошле године су одобрена и 25 помена самоубицама и дозвољено девет вјенчања за вријеме поста и у Црквом забрањено време.

Посебна пажња прошле је године била усмерена на стварање услова за монашки живот у новом женском манастиру Свете Троице у Озерковићима код Сокоца, као и манастиру Вознесења Господњег у Вардишту код Вишеграда, што ће бити настављено и ове године.

Тренутно се у манастиру Вардиште налазе двије монахиње, а у манастиру Озерковићи једна.

Завршени су радови на проширењу конака у мушком манастиру Светог великомученика Георгија на Равној Романији. У плану је да у овом манастиру буде изграђен и музеј из посљедњег отаџбинског рата.

У манастиру Добруну урађен је око манастира камени зид, велика улазна капија са Црквом, по угледу на капију манастира Хиландара, дренажа око манастирске цркве и плочник испред конака.

У току су завршни радови на обнови манастира Возућице у Возућој, који се налази у ФБиХ.

У плану је и обнова средњовијековног манастира Удрим, у Гостићу код Завидовића, који су срушили Турци у 17. вијеку и више никада није обнављан.

И стара зграда Богословије у Рељеву је у тешком стању и за њену санацију потребно је више од милион КМ.

У плану је обнова зграде у Источном Новом Сарајеву коју је својом Одлуком Скупштина општине Источно Ново Сарајево без накнаде додијелила Митрополији дабробосанској.

Вјеронауку у основним школама похађа око 8 900 ученика чија је средња оцена на крају школске 2009/10. и у првом полугодишту 2010/11. била 4,55.

Кад је ријеч о издавачкој дјелатности, Издавачка кућа Митрополије дабробосанске „Дабар“ штампала је књиге Његовог високопреосвештенства митрополита дабробосанског господина Николаја: „Беседе I“, „Посланице“, „Беседе II“, „Говори и обраћања“, „Животни пут“ и „Буђење вере“.

На територији РС службују 43 активна свештеника, четири ђакон, седам свештеномонаха, четири јерођакон и три монахиње, на територији ФБиХ 13 свештеника и два ђакон, а у Оружаним снагама БиХ 3 свештеника. Пензионисано је шест свештеника.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ УПУТИО НОВИ АПЕЛ ЗА ВРАЋАЊЕ ЗГРАДЕ САРАЈЕВСKE БОГОСЛОВИЈЕ ЦРКВИ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај упутио је писмо представницима власти БиХ, Републике Српске /РС/, Федерације БиХ /ФБиХ/, Сарајева, међународних организација у БиХ и Српске православне цркве /СПЦ/ у којем их поново позива да, у оквирима својих овлашћења и могућности, помогну да зграда Православне богословије у Сарајеву буде враћена СПЦ.

„Опет и по ко зна који пут апелујемо да зграда Богословије у Сарајеву што прије буде враћена њеном стварном власнику - СПЦ, чиме би било омогућено да школа, која је споменик високог школства у БиХ, буде враћена у њено историјско сједиште" - истиче се у писму.

Владика Николај наглашава да би враћање зграде Богословије значило и да у БиХ функционише правна држава, и да ставови о Сарајеву и БиХ као мултиконфесионалној и мултикултурној заједници равноправних народа, у којој су равноправне и цркве и вјерске заједнице, нису само „празне приче“.

„Ноторна је чињеница да слични објекти Римокатоличке цркве и Исламске заједнице у БиХ већ одавно служе својој намени, што додатно појачава осјећај сумње, не само код СПЦ, него и код православног српског становништва у Сарајеву и БиХ, у искрене намјере да зграда Сарајевске богословије буде враћена правом власнику и приведена сврси" - наглашава се у писму.

Подсјећајући да је Сарајевска богословија основана прије 129

година као висока школа за православни свештенички кадар, која је одњеговала бројне генерације свештеника, просвјетних и културних радника и интелектуалаца, митрополит Николај указује да се ове године навршава тачно 70 година откако су 1941. године њен рад забраниле власти злочиначке Независне Државе Хрватске, а зграда Богословије конфискована.

„Забрана је продужена и у доба комунистичке владавине, упркос бројним молбама наше Цркве за њеним поновним отварањем, да би сама зграда 1960. године била национализована. Данас у њој дјелује Економски факултет Универзитета у Сарајеву" - напомиње се у писму и констатује да неправда која је 1941. године учињена према СПЦ од фашистичких злочинаца, а настављена и у комунистичком периоду, ни до данас није исправљена.

Владика Николај наводи да је у посљедњих више од 30 година одржано неколико десетина састанака са представницима свих нивоа власти у БиХ и оформљено неколико комисија за рјешавање питања поврата зграде Богословије, а да је резултат свих поменутих састанака, преговора и комисија мноштво неиспуњених обећања и два документа.

Први документ, никад проведен у дјело, одлука је Републичког извршног вијећа БиХ из 1990. године, којом се зграда Богословије враћа у посјед СПЦ и налаже надлежним државним органима да предузму мјере за остварење ове одлуке.

Други документ је Протокол из 2010. године, потписан од челних људи ФБиХ, Кантона Сарајево, Општине Стари Град и Економског факултета, у коме се изражава спремност да зграда Богословије буде враћена СПЦ, што ће бити ријешено изградњом нове зграде Економског факултета.

„Колико нам је познато, с циљем реализације било које од тајача поменутог Протокола, од прошле године до данас није учињен ниједан конкретан корак, те једино можемо с разочарењем и огорчењем констатовати да се у овом граду и у овој земљи до унедоглед продужава очигледна и на дјелу доказана 70-огодишња политика дискриминације и недостатка добре воље када је у питању враћање имовине СПЦ" - закључује митрополит Николај.

Владика Николај је писмо упутио члановима Предсједништва БиХ, предсједавајућем Савјета министара БиХ, предсједнику и потпредсједницима ФБиХ, предсједнику Владе ФБиХ, предсједнику и потпредсједницима РС и предсједнику Владе РС.

Писмо је достављено и Светом архијерејском синоду СПЦ, епископима СПЦ у БиХ и Међурелигијском вијећу у БиХ.

Писмо је упућено и високом представнику у БиХ, Делегацији ЕУ у БиХ, амбасадама Ватикана, Велике Британије, Грчке, Италије, Јапана, Њемачке, Русије, САД, Србије, Турске и Француске.

Апел је отишао и на адресе предсједника Владе Кантона Сарајево, градоначелника Сарајева, начелника Општине Стари Град Сарајево, ректора Универзитета у Сарајеву и Економског факултета у Сарајеву.

ОТВОРЕНА ИЗЛОЖБА РАДОВА ИКОНОПИСАЧКЕ ШКОЛЕ САБОРНОГ ХРАМА

Благословом Његовог високо-преосвештенства митрополита дабробосанског господина Николаја и у организацији Саборног храма Рођења пресвете Богородице у Сарајеву у четвртак увече, 17. марта, у Источном Сарајеву је отворена изложба радова иконописачке школе Саборне цркве у Сарајеву под називом „Да се не заборави“, у знак сјећања на трагичне мартовске догађаје на Космету 2004. године када је почињен страشان погром над Србима и њиховом културом, наслијеђем и православном баштином.

Изложбу, која ће бити отворена у наредних 10 дана, чине копије фресака у вјештачком малтеру из цркава које чине комплекс Пећке патријаршије.

Старјешина Саборног храма у Сарајеву јереј Борислав Ливопољац рекао је да ова друга изложба за редом, коју организује иконописачка школа, симболично подсјећа свијет да српски народ и Српска православна црква /СПЦ/ имају богато културно-историјско наслијеђе које је 17. марта 2004. године безочно уништано од агресорске - нељудске руке.

Он је истакао да су иконе неодвојиви дио православне традиције и да СПЦ у икони види, не само један од видова црквене умјетности, него очигледан израз православне вјере.

„Свете иконе су као отворена књига из које се уче сви, а посебно неукли. Икона се разликује од свих других слика и по томе што она није само објекат посматрања. Она није само слика коју гледамо, већ и слика која гледа нас. Гледајући икону постајемо свјесни присуства личности која је приказана на икони“ - истакао је отац Борислав.

Према његовим ријечима, свети који су представљени на иконама побуђују нас да се угледамо на њих, сјећајући се њиховог побожног живота да испуњавамо хришћанске врлине као они.

„На икони се сусрећу Бог и човек, небо и земља“ - нагласио је отац Борислав.

Он је поручио да, гледајући иконе, обновимо љубав једни према другима, љубав према сваком људском бићу да би онда из те љубави наше и тог нашег повратка Богу обновили икону у себи по којој смо створени.

Отац Борислав посебну захвалност исказао је Министарству цивилних послова БиХ које је помогло отварање иконописачке школе Саборне цркве у Сарајеву, и које, за сада једино, помаже њен рад.

„Вјерујем да ће убудуће бити више оних који ће нам помагати, јер оваквим и сличним пројектима дајемо допринос у очувању културе, традиције и идентитета српског на-

рода у БиХ“ - истакао је отац Борислав.

Изложбу је званично отворио предсједник Скупштине Града Источно Сарајево Мирослав Лучић који је рекао да се нада да ће разгледање икона и радова свима дати нови мотив и подстрек да обогате своју духовност како би сва искушења која их очекују пребродили.

Он очекује да ће изложба прерастати у традицију која ће да траје многа година.

Он је прочитао новински чланак о Космету објављен 18. фебруара 2008. године, дан након проглашења такозване независности Косова.

Ова изложба паралелно је одржана са изложбама у храму Светог Саве на Врачару, Студентском дому у Нишу и другим мјестима.

Манифестацију „Да се не заборави“, која се у Србији традиционално одржава сваког 17. марта од 2005. године, а у Републици Српској од прошле године, покренула је Академија СПЦ за умјетност и конзервацију у Београду као сјећање на мартовске догађаје на Космету 2004. године када је почињен страشان погром над Србима и њиховом културом, наслијеђем и православном баштином.

Тада је горјела фреска Богородице са Христом хранитељем Призренским из 13. вијека и запаљена Богородица Љевишка.

Тада је за 48 часова порушено и спаљено 35 српских православних цркава и манастира и убијено 19 људи.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ ОСВЕШТАО ТЕМЕЉЕ ХРАМА ПОСВЕЋЕНОГ СВЕТОМ ВАРНАВИ ХВОСТАНСКОМ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у четвртак Свијетле недјеље, 28. априла, освештао темеље храма у изградњи у насељу Врањеш, општина Источно Ново Сарајево, који ће бити посвећен светом исповједнику Варнави Хвостанском.

Након освећења темеља храма, владика Николај је служио Свету архијерејску литургију.

Чину освећења и Светој литургији саслуживало је осам свештеника и један ђакон Митрополије дабробосанске.

Кум освећења темеља храма био је господин Срђан Нишић, унук Срете Моравца који је поклонио дио земљишта на којем ће бити изграђен храм.

О изградњи цркве, прве у Митрополији дабробосанској која

ће бити посвећена светом Варнави Хвостанском Сарајлији, бринуће се Грађевински одбор, на чијем челу је господин Славиша Црногорац, а чине га и свештеници протонамјесник Нико Мојсиловић и јереј Бошко Тошовић.

Највећи донатори изградње темеља храма су Фонд за повратак при Министарству за људска права и избјеглице БиХ и општине Источно Ново Сарајево и Источна Илиџа.

Свети исповједник Варнава Хвостански Сарајлија један је од многих канонизованих у Српској православној цркви који су дјелом и животом везани за Сарајево.

Епископ Варнава, поријеклом из Пљеваља, рођен је 31. јануара 1914. године у Гери у америчкој држави Индијана, као Војислав Настић, гдје је живио до своје осме године када је 1923. године са родитељима дошао у Сарајево.

Након што је завршио Богословски факултет у Београду вратио се у Сарајево гдје остаје за вријеме Другог свјетског рата.

Након што су усташе одвеле и убиле митрополита дабробосанског Петра Сарајевског од њега је затражено да буде епископ хрватске православне цркве што је он одлучно одбио.

Након рата се нашао на удару комунистичког режима. У то вријеме је пет година био заточен у Сарајеву, Стоцу, Зеници и Сремској Митровици, а потом 12 година, до смрти, био у кућном притвору у манастирима Ваведње, Гомионица, Крушедол и Беочин.

Преминуо је у манастиру Беочин 12. новембра 1964. године под сумњивим околностима и ту је и сахрањен.

ДАБАР инфо
ИНФОРМАТИВНА СЛУЖБА
МИТРОПОЛИЈЕ ДАБРОБОСАНСКЕ

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ ОСВЕТИО КРСТ И ЗВОНА НА ЦРКВИ У ЗАКОМУ

Сјеверно од Рогатице, идући узаним асфалтним путем у правцу извора ријеке Ракитнице која протиче кроз Рогатицу, на десетом километру од Рогатице налази се село Закомо. Смјештено је између брда Ком са јужне и Радуши са сјеверне стране, а пошто се налази одмах за брдом Ком добило је име Закомо. Раније је село бројало четрдесет два православна дома, а сада има тридесетак, углавном старачких домаћинстава. Према причању старине Богдана Паунића, а по предању, у доњем дијелу села, на источној страни постојала је и црква. У гробљу у Закому сахрањен је свештеник Велемир Мијатовић, кога су на правди Бога, без суда, заједно са Милошем Тошовићем, златаром из Рогатице, убили партизани Санџачке бригаде.

Од 1924. године, на трећи дан Духова, у селу се на мјесту званом Побрдаље одржава пољска молитва „за род и рођену годину“. Од прије неколико година родила се идеја да се у селу сагради црква. Идеја о градњи цркве реализована је прошле године, основан је грађевински одбор, а у недјељу 10. августа Његово Високопреосвештенство Митрополит дабробосански Г. Николај уз саслужење арх. замјеника протојереја протојереја ставрофора Милорада Љубинца, те старјешине храма цркве Свете Тројице у Рогатици протојереја ставрофора Рајка Цвјетковића и јереја Гвоздена

Арамбашића, осветио темеље храма и одслужио св. Литургију.

Земљиште за храм и порту даривао је Јован Паунић за Закома, а темеље храма финансирао је Драган Шалић, син Драгомира који се налази на раду у Њемачкој. Дародавци из села припремили су ручак за госте.

Захваљујући домаћинима Илији и Драгомиру Шалићу као највишим дародавцима, те Радивоју Планојевићу који се највише бринуо око радова и знатној помоћи Општине Рогатица настављени су радови на храму. Електродистрибуција из Рогатице је добрим дијелом помогла доводом и прикључком струје, а земљане радове урадили су Романија путеви са Сокоца. Било је и дародаваца који су дали повеће суме новца као Агрокомбинат Рогатица, Комуналије и Комрад Рогатица и појединци.

За годину дана црква је озидаана, изнутра омалтана, покривено кубе бакарним лимом, набављен крст и два звона од 350 и 150 кг. Са сјеверне и источне стране гдје се граничи са путем урађена је дивна бетонска ограда, а са јужне и западне стране гдје се граничи са сеоским имањем мрежаста ограда.

Црква је посвећена св. великомученици Марини која се у народу поштује као Огњена Марија. За дан храмовне славе заказано је освећење крста и два звона. Звона су даривали Илија и Драгомир Шалић, а крст браћа Добрисав, Радивоје и Недељко

Планојевић и сестра им Гордана.

Освећење крста и звона на дан св. великомученице Марине 30. јула 2009. г. у присуству великог броја вјерника извршио је Митрополит Николај уз саслужење арх. замјеника протојереја Милорада Љубинца, протојереја ставрофора Милорада Новаковића, протојереја ставрофора Рајка Цвјетковића, старјешине манастира Светог Саве на Лијесци протосинђела Перенчевића, протонамјесника Новице Ћебића, јереја Миљана Рађеновића и јерођакон Стефана Милошевића.

У својој бесједи Г. Митрополит је похвалио мјештане села Закомо што су у кратком року доста урадили на подизању храма, затим је говорио о животу св. великомученице Марине која је у својој петнаестој години пострадала за Христа за вријеме цара Диоклецијана и изразио наду да се догодине на дан славе храм освети.

Послије молитвеног чина у црквеној порти припремљен је ручак за око 300 званица. За ручком је Г. Митрополита поздравио надлежни парох о. Рајко Цвјетковић кој се захвалио Г. Митрополиту на доласку, поздравио и похвалио дародавце звона и крста, прочитао и остале приложнике и захвалио им се у име грађевинског одбора.

У поподневним часовима испраћен од свештенства аи народа Господин Митрополит је у пратњи свог замјеника о. Милорада Љубинца отпутовао на Соколац.

*протојереј-ставроф.
Милорад Новаковић*

У Старом Броду, у кањону Дрине, на мјесту усташког злочина освјежени темељи, крст и звоно будуће капеле

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ ДРИНСКА ГРОБНИЦА 6.000 СРБА

Рогатица-Вишеград
18.јуни 2011,

У Старом Броду који административно припада Рогатици, петнаестак километара кањон Дрине испод Вишеграда, у суботу је уз присуство око 300 грађана романијских и горњедринских општина, који су овдје стигли бродићима и чамцима, одржан помен за 6.000 невиних убијених Срба с прољећа 1942. године, од стране злогласне усташке црне легије, у чијим редовима је био знатан број муслимана.

Чин освећења темеља, крста и звона мале капеле, чија је градња почела у мају прошле године, обавио је архијерејски замјеник Митрополита дабробосанског Николаја, Милорад Љубинац, уз саслужење пет свештеника и једног монаха Епархије дабробосанске.

Кум темеља капеле у Старом Броду био је Бобан Инђић из Вишеграда, звона Горан Крлић, родом из овог краја, а крста браћа Сениша, Саша и Славиша Шпињо из Вишеграда. Црквене барјаке, на првој литији, носили су Горан Крлић из Старог Брода, Томислав Поповић, начелник Вишеграда и Жељко Крајишник из Соколца.

Подсјећајући на овај стравични и масовни злочин председник Председништва БОРС-а, Дражен Перендија је додао да су у исто вријеме низ-

водно према Братунцу усташе звјерски побиле 3.000 Срба.

-Надам се да ће и ту њихови потомци смоћи снаге да овако, на достојан начин обиљеже и отргну од заборава злочине који су имали за циљ уништење српског народа, нагласио је Перендија.

У краткој бесједи Милорад Љубинац је рекао да нас наша прошлост и историја обавезују да овако позним и вишедеценијским кашњењем учинимо помен и незаборав невиних страдалим Србима.

-Овдје су скончали своје животе наши сродници, сестре, мајке и очеви, само зато што су живјели на свом огњишту, што су били православни Срби, чести-

ти радници и тежаци свога краја и свог завичаја. Први и Други свјетски рат били су сјемена зла која су сијана кроз наше жртве. Нека им је вјечни покој и блажен мир, а нама, њиховим потомцима, остаје да се сјећамо свих српских стратишта, не само овдје у кањону Дрине, већ диљем Далмације и Крајине и на бројним другим просторима бивше Југославије, нагласио је Љубинац.

По ријечима надлежног пароха Драгана Вукотића за градњу овог спомен комплекса до сада су бројни дародавци приложили, што у новцу, што у материјалу око 35.000 марака.

-Капела ће, надамо се, бити готова у љето наредне године, а

упоредо радимо на прикупљању имена невини убијених срба, чија ће имена бити уклесана на велику мермерну плочу, за незаборав, подсјетио је парох Вукотић.

ДРАСТИЧАН СЛУЧАЈ ЗАБОРАВНОСТИ И СКРИВАЊА

Масовни злочини над 6.000 недужних српских цивила, жена, дјеце и стараца у Старом Броду, Татиници и Милошевићима, у кањону Дрине, је драстичан примјер заборава и скривања од стране предходне комунистичке власти.

Тако је било све до 2008. године, када је на подстицај Митрополита Дабробосанског Николаја у Старом Броду подигнут споменик и одржан први помен недужно страдалим Србима.

ЗЛОЧИН С ПРОЉЕЋА 1942. ГОДИНЕ

Усташе из Сарајева, под командом злогласног Јуре Францетића, средином марта 1942. године покрећу офанзиву широких размјера у намери да остваре свој сан и освоје границу на Дрини. Десетак хиљада до зуба наоружаних усташа пред собом тјерају непрегледне збјегове Срба од Олова, Сарајева, Кладња, Хан Пијеска, из Правца Горажда, са Романије и Соколца, из Рогатице и Борика. Крећући се према Вишеграду и даље ка Србији на Вишеградској ђуприји су их дочекивале Италијанске страже, које су даље пуштале само оне који би имали злата, стоке или неку другу вриједност. Остали су морали низводно до

Милошевића и Старог Брода, надајући се да ће се укрцати на скелу или чамац и избјећи патроле злогласне црне легије.

Након што би у вечерњим часовима скела и чамци обустављали превоз људи преко Дрине, преостале би изненада опкољавале усташе, које су се спуштале стрмим путевцима са Боричке висоравни, у којима су били најбројнији муслимани из источне Босне. Уследили би незапамћени злочини, убиства, клања, мучења, силовања и бацања у Дрину. Многи су сами скакали у Дрину, чак и у групама.

НАЈМАСОВНИЈИ ПОКОЉ НА МЛАДЕНЦЕ

Хроничари су записали да је једног од тих тужних дана ратне 1942. године, не желећи да допадну у руке усташа, са стијена у Дрину заједнички скочило чак

320 девојака(!), а највећи и најмасовнији покољ над Србима усташе су у Старом Броду починиле на православни празник Младенце, 22. марта 1942. године.

БЕСПУТНИ КРАЈ

У Стари Брод, који административно припада општини Рогатица, једино се може стићи чамцима из Вишеграда, јер овај Дрински кањон још увијек никада није добио путну комуникацију са остатком свијетом.

Очигледно је да је након Другог свјетског рата био практично осуђен на тихо изумирање и заборављање поменутих злочина, каже Драго Гавриловић, председник организационог одбора за обележавање овог српског страстишта.

Славко Хелеша

ЕПАРХИЈСКЕ ВИЈЕСТИ

У СВИМ ХРАМОВИМА МИТРОПОЛИЈЕ ДАБРОБОСАНСКЕ СЛУЖЕНЕ БОЖИЋНЕ ЛИТУРГИЈЕ

У свим храмовима Митрополије дабробосанске су у петак, 7. јануара, на најрадоснији хришћански празник Рођења Господа Исуса Христа - Божић, служене Божићне литургије.

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај служио је Свету архијерејску литургију у Саборној цркви Рођења Пресвете Богородице у Сарајеву, уз саслужење четири свештеника и једног ђакона Митрополије дабробосанске.

Прочитане су божићне посланице Његове светости патријарха српског господина Иринеја и владике Николаја.

Митрополит Николај је у пригодном обраћању честитао вјерницима Божић древним поздравом: „Мир Божји - Христос се роди!“ и захвалио надбискупу врхбосанском кардиналу Винку Пуљићу и другим представницима Католичке цркве у БиХ на присуству божићној литургији.

„Нека би дао Бог да се ми увијек сусрећемо и увијек се Богу молимо. Нека Господ подари све најбоље што треба да ми као људи и свештена лица чинимо“ - рекао је високопреосвешћени Николај.

Владика Николај уручио је грамату госпођи Васиљки Боро, која већ 40 година помаже сарајевским црквама.

На литургији је пјевало Српско пјевачко друштво „Слога“.

Митрополит Николај је у четвртак, 6. јануара, на Бадњи дан служио празнично вечерње уз традиционално паљење Бадњака у порти храма Светог пророка Илије на Сокоцу.

ОДРЖАН ТРАДИЦИОНАЛНИ БОЖИЋНИ ПРИЈЕМ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у суботу, 8. јануара, другог дана Божића, у својој резиденцији у згради Митрополије дабробосанске у Сарајеву уприличио традиционални Божићни пријем за представнике цркава и вјерских заједница у БиХ, власти БиХ, Републике Српске, Федерације БиХ, Града Источно Сарајево, Кантона

Сарајево, међународне заједнице, дипломатског кора, те друштвеног, политичког и културног живота у БиХ.

Пожеливши свима мир Божији са божићним поздравом празника Христовог рођења „Мир Божји - Христос се роди“, владика Николај је истакао да БиХ има четири велика народа, која су на њеној територији одавно, гдје су својим радом створили много, а и данас стварају.

„Ми се радујемо том стваралаштву и молимо се Богу да тог рада још више буде. Дозволите мени малом човјеку да пожелим још љепшу БиХ. Народи који у овој држави живе то сигурно желе“ - рекао је господин Николај.

Високопреосвешћени Николај је нагласио да се празнује Божији долазак људима, да би и људи Богу дошли на поклоњење.

„Као што смо у Адаму умрли грехом, тако ћемо Христом у новог човјека се обући, да јеванђелски оживимо. Да га празнујемо, не вашарски, него божански“ - рекао је митрополит Николај.

Владика Николај захвалио је свим присутним на доласку и дијелењу радости овог великог празника, као и на упућеним божићним честиткама.

Божићном пријему присуствовали су надбискуп врхбосански кардинал Винко Пуљић и представници осталих вјерских заједница у БиХ, бошњачки члан Предсједништва БиХ Бакир Изетбеговић, бројни амбасадори у БиХ, међу којима и Русије Александар Боцан - Харченко и САД Патрик Мур, те представници политичког и јавног живота у БиХ, РС и ФБиХ.

У НОВОМ ГОРАЖДУ ПОДЈЕЉЕНА НОВЧАНА ПОМОЋ ПОРОДИЦАМА СТРАДАЛИМ У ПОПЛАВАМА

Благословом Његовог високопреосвештенства митрополита дабробосанског господина Николаја на Бадњи дан је у црквеној сали храма Светог Ђорђа у Сопотници, општина Ново Горажде, подијељена новчана помоћ за породице са подручја ове општине пострадале у поплавама прошле године, како би на што достојнији начин могли прославити најрадоснији хришћански празник Рођења Господа Исуса Христа - Божић.

Архијерејски намјесник горашко-вишеградски протојереј-ставрофор Богдан Станишић уручио је представницима 58 породица по 260 КМ.

Средства за помоћ угроженим прикупљена су у акцији у којој су учествовали свештеници, монаси, црквени радници, православни вјерници и сви људи добре воље са подручја Митрополије дабробосанске, а на иницијативу владике Николаја.

Све који су добили новчану помоћ посебно је дирнула брига коју за њих показао високопреосвећени Николај у поруци која им је уручена уз помоћ.

Митрополит Николај им је у поруци, уз најбоље жеље за празнике и традиционални поздрав „Мир Божији, Христос се роди!“, поручио да ће њихова Црква увијек бити уз њих - њене духовне синове и кћери.

„Вас, драга браћо и сестре, ово ваше страдање не треба да поколеба у вашој вјери као и у вашем даљем животу. Наставите гдје сте стали и идите напријед, не гледајте у прошлост него се окрените будућности. Помажите једни друге и живите у братској и сестринској љубави једни према другима“ - поручио је владика Николај.

Господин Николај је у новембру прошле године упутио позив свештенству, монаштву и православним вјерницима, као и другим људима добре воље на подручју Митрополије дабробосанске, да се при свим православним храмовима и црквеним општинама укључе у акцију пружања помоћи становништву Новог Горажда, страдалом у поплавама.

Владика Николај је старјешине свих храмова и предсједнике црквених општина обавезао да у парохијама и црквеним општинама за које су задужени организују прикупљање помоћи у новцу, храни, одјећи, хигијенским средствима и осталим потрепштинама неопходним пострадалом становништву Новог Горажда.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ НА ПРАВОСЛАВНУ НОВУ ГОДИНУ СЛУЖИО У МОКРОМ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у петак, 14. јануара, на православни празник Обрезања Господњег, Светог Василија Великог и Православну Нову Годину, служио Свету архијерејску литургију у храму Успења Пресвете Богородице у Мокром, општина Пале, уз саслужење четири свештеника и једног ђакона Митрополије дабробосанске.

Владика Николај честитао је присутним вјерницима Православну Нову Годину, уз жељу да нам она „буде боља и потпунија по Божијој благодати и вољи“.

Високопреосвећени је поручио да се у овој години што више Богу молимо и пожелимо „да нам Господ помогне да и убудуће чинимо оно што треба као вјерујући људи и хришћани“ и да се припремамо за Христов други долазак.

Господин Николај је истакао да човек никада не умире, него да у свом животу само својим духовним

бићем прелази из овог у други, вјечни свијет.

НА БОГОЈАВЉЕЊЕ МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ СЛУЖИО У ХРАМУ СВЕТОГ ВАСИЛИЈА ОСТРОШКОГ У ИСТОЧНОЈ ИЛИЦИ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у сриједу, 19. јануара, на велики православник празник Богојављење, у храму Светог Василија Острошког у Источној Илици, служио Свету архијерејску литургију, уз саслужење пет свештеника и једног ђакона Митрополије дабробосанске.

Митрополит Николај је послје литургије обавио Велико освећење воде.

Високопреосвећени је у пригодној бесједи великом броју присутних вјерника честитао овај велики православни празник.

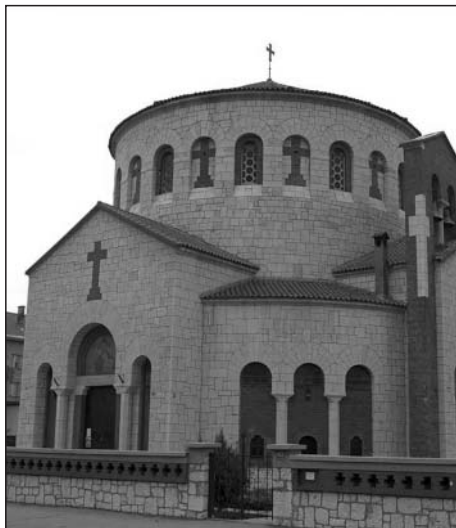
Указујући да Православна црква даје велики значај богојављенској освећеној води, владика Николај је нагласио да је то вода која се никада не квари и поручио вјерницима да освећену воду понесу у своје домове и чувају је као благослов.

На литургији је пјевао Мушки хор Музичке академије у Источном Сарајеву.

Митрополит Николај је у уторак, 18. јануара, на православни празник Крстовдан, служио Свету архијерејску литургију и обавио Велико освећење воде у храму Рођења Пресвете Богородице у Зеници, док је у недељу, 16. јануара, служио у манастиру Светог Николаја у Добринској Ријеци код Вишеграда.

НОВА ПРОВАЛА У ХРАМ ПРЕОБРАЖЕЊА ГОСПОДЊЕГ

Непознати починиоци су у ноћи између 26. и 27. јануара, уочи великог српског празника Светог Саве, провалили у православни храм Преображења Господњег у Новом Сарајеву и црквену салу и испретурали ствари које су се налазиле у њима.

Парох долачки у Новом Сарајеву протојереј ставрофор Јадран Даниловић рекао је да је провала откривена јутрос у 8.00 часова када су он и вјерници дошли на свету литургију поводом празника Светог Саве.

„Провалници су ушли у храм кроз прозор на сјеверној страни цркве, окренутој према улици, а потом су испретурали црквене ствари као и прикупљену помоћ за пострадале у прошлогодишњим поплавама” - истакао је парох Даниловић.

Он је навео да провалници из храма нису однијели ништа, али су изнијели икону Светог Саве у бакрорезу и пошто је, вјероватно, нису могли разбити, бацили је у дијелу црквеног дворишта између храма и црквене сале.

Према његовим ријечима, провалници су разбили и прозор на црквеној сали која се налази уз храм,

гдје су, такође, обавили преметачицу, али нису ништа однијели.

Он је навео да је о овоме обавијештена полиција Сарајевског кантона која је обавила увиђај.

Парох Даниловић је истакао да је у посљедњих 10 година било више од 30 провала у овај храм и његових скрнављења, додајући да су се сви десили за вријеме великих православних празника, попут Божића, Васкрса, Преображења итд.

ОБИЉЕЖЕН САВИНДАН

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у четвртак, 27. јануара, поводом прославе Светог Саве - првог архиепископа и просвјетитеља српског - уприличио традиционални Светосавски пријем у својој резиденцији у згради Митрополије дабробосанске у Сарајеву за представнике цркава и вјерских заједница, власти Републике Српске /РС/, БиХ и Федерације БиХ /ФБиХ/, дипломатског кора, међународне заједнице и јавног и културног живота.

Владика Николај је у пригодној бесједи истакао да је смисао у прославању Светог Саве лежи у обавезама према Богу и народу.

Митрополит Николај запитао је шта је потребно у земном животу да чине дјеца Божија и одговорио да ће најбоље учинити ако је њихов дух народни и ако увијек бдију над највишим народним потребама, никада не цијепајући оно што се не смије цијепати и слабити, ни духовно, нити морално, ни политички, а ни пословно.

„Имајмо истинску љубав према народу која не зна ни за умор, а ни за одмор. Да нам идеал буде важнији од угодности, жртва милија од добити, част преча од живота, истина важнија од интереса, правда преча од пријатељства, душа преча од тијела и његових прохтјева” - нагласио је високопреосвећени Николај

Владика Николај је истакао да је Свети Сава подучио да народна Црква води у народну школу, народна школа у народну Цркву, а и народна Црква и народна школа у дом - у породицу.

„Та вијековима поштована светосавска просвјета и њен чудотворни успјех у нашој историји, обухватила је цијели народни живот, духовни и морални - породични и друштвени” - истакао је митрополит Николај.

Подсјећајући да је до сада о Светом Сави много речено и написано, митрополит Николај је напоменуо да није могуће о овој превеликој личности све рећи и написати.

„Никада ниједан православни Србин неће у потпуности завршити слављење ове чудотворне личности и његових заслуга за српски народ” - поручио је владика Николај.

Високопреосвећени је подсетио да је Свети Сава жртвовао свој лични живот, савлађивао се, мучио, трчао, учио, помагао, мирио, стварао, учио друге и сачувао живот за себе и за вјечност, и дао да плодове тога живота уживају људи и послје толико стотина година.

Пријему је присуствовао надбискуп врхбосански кардинал Винко Пуљић, представници дипломатског кора у БиХ, те политичког и друштвеног живота БиХ, РС и ФБиХ.

Митрополит Николај је на Савиндан служио Свету архијерејску литургију у храму Светог Саве у сарајевском насељу Блажуј, уз саслужење три свештеника и једног ђакона Митрополије дабробосанске.

Након литургије владика Николај је обавио славски обред, а потом је одржан пригодан светосавски програм.

Високопреосвећени је присутним вјерницима честитао овај велики празник, указавши на значај Светог Саве као утемељитеља српске духовности, просвјете и културе.

Митрополит Николај подјелио је присутној дјечи у храму светосавске дарове.

ПРЕДСТАВНИЦИ МЕЂУРЕЛИГИЈСКОГ ВИЈЕЋА БиХ ОСУДИЛИ НАПАД НА ХРАМ ПРЕОБРАЖЕЊА ГОСПОДЊЕГ У САРАЈЕВУ

Представници Међурелигијског вијећа БиХ посјетили су у сриједу, 2. фебруара, храм Преображења Господњег у општини Ново Сарајево, и том приликом осудили напад на овај храм који се десио у ноћи између 26. и 27. јануара, уочи великог српског празника Светог Саве.

Провала је откривена ујутро у 8.00 часова када су старјешина храма парох долачки протојереј ставрофор Јадран Даниловић и вјерници дошли на свету литургију поводом празника Светог Саве.

Провалници су ушли у храм кроз прозор на сјеверној страни цркве, окренутој према улици, а потом су испретурали црквене ствари и прикупљену помоћ за пострадале у прошлогодишњим поплавама.

Из храма није ништа отуђено, али је изнесена икона Светог Саве у бакрорезу, и пошто је провалници, вјероватно, нису могли да разбију, бацили су је на земљу у дијелу црквеног дворишта између храма и црквене сале.

Провалници су разбили и прозор на црквеној сали која се налази уз храм, гдје су, такође, обавили преметачину, али нису ништа однијели.

Парох Јадран поновио је да је посљедњи напад био 31. у посљед-

њих 10 година. Он је раније рекао да су се сви они десили за вријеме великих православних празника, попут Божића, Васкрса, Преображења итд. Према његовим ријечима, још нема повратне информације од полиције за посљедњи случај провале, јер она још нема доказа.

Начелник општине Ново Сарајево Неџад Колџо рекао је да је ова општина до сада направила расвјету око храма, како би случајеви провала били смањени, и најавио да ће до краја године, заједно са Управом Града Сарајево и Општинском Новим Градом бити реализован пројекат видео надзора на простору ових општина, који ће укључити и све вјерске објекте, чиме ће бити смањена могућност провала у њих.

Представник Исламске заједнице у БиХ Фикрет Пашановић осудио је провалу у храм и да је то чисти криминал који нема ништа заједничко са вјером. Према Курану највећи злочинци су они који настоје да поруше вјерске објекте - истакао је Пашановић.

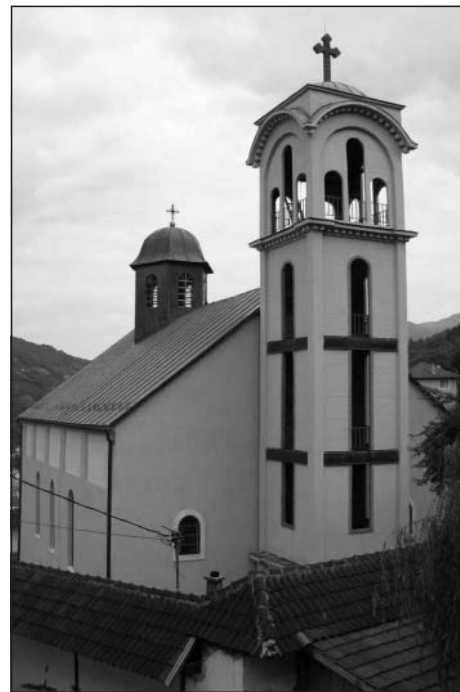
Представник Католичке цркве жупник Јосип Лебо рекао је да сви требају радити да се овакве ствари не дешавају - родитељи се требају више предати одгоју, а ово је и питање одгојних установа, школа, јачих казнених мјера, као и подршке казнено-поправним домовима.

НА ДАРОВНОМ РУЧКУ ПРИКУПЉЕНО ОКО 20.000 КМ

Црквена општина Фоча организовала је у црквеној сали храма Светог Николаја, која је изграђена прије 154 године, даровни ручак за 150 званица на којем је прикупљено око 20.000 КМ који ће бити употребљени за уређење и обнову црквених објеката.

„Новац ће најприје служити за уређење прилаза црквеној порти, а раније је изграђена велика црквена сала, хладњак и двориште испред старе српске школе" - саопштили су из Црквене општине Фоча.

Део дариваног новца вјерника биће поклоњено породицама које су изгубиле имовину у поплавама.

ЦРКВЕНА ОПШТИНА ФОЧА ОРГАНИЗУЈЕ ДУХОВНЕ ВЕЧЕРИ О АКТУЕЛНИМ ПРАВОСЛАВНИМ ТЕМАМА

Црквена општина Фоча почела је у недјељу, 6. марта, са организовањем духовних вечери, на којима ће свештеници, еминентни теолози и стручњаци из области сродних теологија држати предавања вјерницима о актуелним православним темама.

Прво предавање о теми „Покајање и исповијест" одржао је у црквеној сали професор на Богословском факултету у Фочи јереј Владимир Ступар који је вјерницима указао на значај истинског покајања и свете тајне причешћа и исповјести.

Јереј Ступар апеловао је на вјернике да вјеру, а првенствено покајање, не схватају као формалност, већ као стил и начин живота.

УСПЈЕШАН РАД ШКОЛЕ ИКОНОПИСАЊА

При Саборном храму Рођења Пресвете Богородице у Сарајеву већ више од годину и по дана у Источном Сарајеву дјелује радионица иконописања, коју похађа од 20 до 30 полазника.

Доцент фрескописа на Академији Српске православне цркве /СПЦ/ за умјетност и конзервацију у Београду Горан Јанићијевић истакао је да је кроз ову радионицу до сада прошло више од 30 полазника од којих, будући да је то област која подразумијева дужи и вишегодишњи предан рад, нико још није завршио програм.

Он је појаснио да се програмска структура школе заснива на традиционалним црквеним умјетностима визуелног типа - на иконопису и сродним дисциплинама, те елементима зидног сликарства, калиграфије, минијатуре, свега оног што обухвата традиционална црквена умјетност.

„Настава у школи је формулисана тако што је то отворени атеље у којем се окупља група полазника радионице у одређено вријеме уз консултивну наставу са предавачем који повремено долази једном у двије недеље у коректуру и који даје даље смјернице полазницима и држи почетну наставу за оне који су се у међувремену прикључили” - појаснио је Јанићијевић, који својим предавањима помаже полазницима радионице.

Према његовим ријечима, полазници су углавном студенти факул-

тета Универзитета у Источном Сарајеву, грађани и неколико средњошколаца.

„Најприје се изучава цртање линија, технологија цртања да би се касније дошло до сликања, односно до метода који је карактеристичан за класично црквено сликарство које подрзумијева посликавање и освјетљавање” - појаснио је Јанићијевић.

Он је нагласио да, осим практичне, постоји и дио теоријске наставе.

„У сваком уводном предавању обрађује се одређена област било из естетике живописа, историје живописања или технологије живописања, дакле оних области које партиципирају у креирању умјетничког дјела у области живописа” - рекао је Јанићијевић.

Према његовом мишљењу, основна знања савладало је 15-ак полазника који чине прву групу која се уписала.

„Они сада морају да развију композицију, да савладају нека технолошка сазнања као што је позлата, припрема, грундирање итд. Они су стекли знања о сликарској методо-

логији, али не и сва она знања да би се неко од њих самостално бавио овом дјелатношћу” - сматра Јанићијевић.

Он је посебно указао на значај оваквог организованог присуца црквеној умјетности, гдје се показало велико интересовање и преданост.

„И када нема организованог облика наставе полазници радионице се окупљају. Формирао се духовни круг школе који није значајан само за црквену умјетност него и живот Цркве у овом подручју” - истакао је Јанићијевић и додао да постоји стални прилив нових полазника.

Старјешина Саброног храма отац Борислав Ливопољац очекује да ће ова радионица прерасти у школу иконописања у којој би били школовани иконописци, којих нема на просторима БиХ, а који би убудуће радили на осликавању православних храмова у БиХ.

Јанићијевић и Ливопољац најавили су да ће и ове, као и прошле године, други пут заредом у Културном центру у Источном Новом Сарајеву бити одржана изложба радова полазника радионице, у склопу манифестације „Да се не заборави”, која се сваке године организује 17. марта, као сјећање на на трагичне мартовске догађаје на Косову и Метохији из 2004. године када је почињен велики погром не само над Србима, него и над њиховом културом, наслијеђем и православном баштином.

ИЗЛОЖБА ПОВОДОМ ГОДИШЊИЦЕ СТРАДАЊА СРБА НА КОСМЕТУ

Благословом Његовог високопреосвештенства митрополита дабробосанског господина Николаја и у организацији Саборног храма Рођења пресвете Богородице у Сарајеву у четвртак, 17. марта, у 19.00 часова, у Културном центру Источно Ново Сарајево биће отворена изложба радова полазника иконописачке школе Саборне цркве у Сарајеву под називом „Да се не заборави“.

Манифестацију „Да се не заборави“, која се у Србији традиционално одржава сваког 17. марта од 2005. године, а у Републици Српској од прошле године, покренула је Академија Српске православне цркве за умјетност и конзервацију у Београду као сјећање на трагичне мартовске догађаје на Косову и Метохији 2004. године када је почињен страشان погром на Србима и њиховом културом, наслијеђем и православном баштином.

Старјешина Саборног храма отац Борислав Ливопољац истиче да се овом изложбом желе сачувати од

заборава српске православне светиње и хришћанско благо на Косову, уз наду да ће ова изложба, која је први пут одржана прошле године, постати традиционална.

Ове године ће изложбу чинити копије фресака у вјештачком малтеру из цркава које чине комплекс Пећке патријаршије.

Ова изложба биће одржана паралелно са изложбама у храму Светог Саве на Врачару, Студентском дому у Нишу и другим мјестима.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ РАЗГОВАРАО СА ПОЉСКИМ АМБАСАДОРОМ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у четвртак, 31. марта, у својој резиденцији у згради Митрополије дабробосанске у Сарајеву у посјету примио Његову екселенцију амбасадора Пољске у БиХ Јержија Хмјеловског.

Митрополит Николај је пожелио госту добродошлицу у прву српску кућу у БиХ и упознао га са историјатом Митрополије дабробосанске, те посебно Старе православне цркве на Башчаршији и Саборног храма у Сарајеву.

Владика Николај пренио је пољском амбасадору у БиХ да Српска православна црква /СПЦ/ у БиХ има добре односе са свим другим црквама и вјерским заједницама и да је она у БиХ на своме, јер ту егзистира више стотина година.

Високопреосвећени је указао на поразну чињеницу да је подручје Митрополије дабробосанске у Федерацији БиХ, а посебно Сарајево, у посљедњем рату у БиХ и након њега напустио велики број од предратних 280 000 православних вјерника, због чега су сада, нажалост, у свим мјестима у том ентитету мањина.

Господин Николај и уважени гост сагласили су се да пољски и српски народ вежу, како позитивна, тако и, нажалост, негативна историјска искуства, од којих су посебно иста-

кли недаће у вријеме комунистичког режима.

Пољског амбасадора је у вези са тим посебно интересовала чињеница о статусу одузете имовине СПЦ у БиХ, и како ће то бити ријешено, јер сличан проблем постоји и у Пољској.

Хмјеловски је истакао да у Пољској постоје велике симпатије за Србе и СПЦ.

ФОЧАНСКИ ОСНОВЦИ ИЗЛОЖБОМ ЛИКОВНИХ РАДОВА ПОДРЖАЛИ ИЗГРАДЊУ ХРАМА СВЕТОГ САВЕ

Изложба ликовних радова фочанских основаца, чији је циљ подршка акцији завршетка изградње храма Светог Саве у Фочи, отворена је у уторак увече, 12. априла, у Основној школи „Веселин Маслеша“.

На ученичким радовима доминирају мотиви храма, Светог Саве, те васкршњи и прољећни мотиви.

Изложбу је благословио и отворио свештеник Ненад Тупеша, који је рекао да су дјеца посебна драж нашег друштва и Свете Цркве.

Етно састав „Кимвал“ урадио је промотивну пјесму и спот који су намјењени за прикупљање помоћи за изградњу храма.

Црквена општина Фоча покренула је почетком априла телефонски број 1412, чијим позивом вјерници и други људи добре воље могу да дарују једну марку за изградњу храма Светог Саве у Фочи.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ РАЗГОВАРАО СА ШВАЈЦАРСКИМ АМБАСАДОРОМ АНДРЕОМ ШАЛЕРОМ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у четвртак, 14. априла, у својој резиденцији у згради Митрополије дабробосанске у Сарајеву у посјету примио Његову екселенцију амбасадора Швајцарске Конфедерације у БиХ господина Андреа Шалера.

Владика Николај је госта упознао са историјом Српске православне цркве /СПЦ/ у БиХ, посебно у Сарајеву, те њеном и значају православља у овом граду.

Говорећи о Старој православној цркви на Башчаршији, митрополит Николај је указао на историјски и културни значај старина које се чувају у овом храму и његовом музеју.

Кад је ријеч о положају СПЦ у Сарајеву, високопреосвећени је истакао да је он незавидан, због преосталог малог броја вјерника, али и зато што јој се не враћа имовина.

Владика Николај је нагласио да је тренутно највећи проблем невраћање СПЦ зграде Сарајевске богословије, ни 70 година након што јој је насилнички и неправно одузета.

Митрополит Николај је саговорнику саопштио да СПЦ његује добре односе са другим црквама и вјерским заједницама и указао на важност дијалога у процесу помирења.

„Дужност СПЦ и њених свештеника је да проповједају Јеванђеље Божије, а то значи љубав и отвореност према свим људима” - рекао је господин Николај.

Саговорници су се сагласили да садашња политичка ситуација у БиХ није добра и да политичке тензије дјелују и на остале сфере живота и да ће, уколико буду настављене, утицати на помирење међу људима.

„Представници црква и вјерских заједница желе да помогну политичарима да свим народима донесу напредак и бољи живот, али се наша ријеч и мишљење мало слушају” - указао је митрополит Николај.

Амбасадор Шалер је навео да искуство Швајцарске, која је након грађанског рата формирана као демократска и модерна држава, каква је и данас, и која већ 160 година није била захваћена ратом, указује да је најбоље оно што се народи у БиХ договоре и да је једино таква БиХ прихватљива за све, односно када је по мјери народа који у њој живе. Он је изразио жељу да боље упозна православље и СПЦ.

ОБИЈЕН ХРАМ СВЕТОГ САВЕ У ЗАВИДОВИЋИМА

Непознати починилац је рано ујутро у суботу, 16. априла, на православни празник Васкрсења Лазаревог, провалио у храм Светог Саве у Завидовићима, Федерација БиХ, испретурао и побацао ствари, те отуђио незнатну количину новца.

Провалник је у храм ушао у 3.25 часова кроз улазна врата са западне стране, тако што је на доњем дијелу врата избио панелни лим, и провукао се кроз начињени отвор.

Он је у унутрашњости храма све испретурао и побацао. Тако је са Христовог гроба бачена плаштаница, те извађена и бачена ладница. У олтару је са Часног престола бачена дарохранилница, а остало све испретурано. На жртвенику је направљен неред тако што су поскидани дарци са Светих сасуда, а све

остало што се ту налазило разбацано.

Провалник из храма није ништа отуђио осим 10 до 15 КМ ситног новца из припрате гдје се продају свијеће.

Провалу у храм примјетио је надлежни свештеник протонамјесник Зоран Живковић када је активиран аларм који је постављен на храму.

Свештеник Живковић одмах је позвао полицију, чији су припадници приликом доласка сусрели провалника, али им је он побјегао.

Полицајци су направили службени извјештај, али нису, иако је на томе инсистирао свештеник Живковић, узели отиске, образлажући то чињеницом да то није потребно јер није причињена већа материјална штета.

Код овог храма је у периоду између 23. и 27. марта скинут бакарни лим са капелица намијењених за паљење свијећа пред црквом.

То је примјећено у недељу, 27. марта, о чему је свештеник Живковић обавијестио полицију, која није направила увиђај, јер је тада штрајковала.

ТРАДИЦИОНАЛНА ВАСКРШЊА РАДИОНИЦА У СТАРОЈ ЦРКВИ У САРАЈЕВУ

У Старој православној цркви у Сарајеву је у суботу, на православни празник Васкрсења Лазаревог - Врбицу, организована Васкршња радионица за око 60 ученика основних школа /ОШ/ „Пале“ и „Србија“ из Пала, у оквиру које су дјеца црта-ла и бојила васкршња јаја.

Парох сарајевски јереј Вања Јовановић рекао је да Стара црква на Башчаршији сваке године организује Васкршњу радионицу за дјецу из Сарајева и Источног Сарајева, у оквиру које се она друже, боје јаја и присуствују вечерњој служби.

„Ово је едукативна радионица или час вјеронауке, гдје се дјеца упознају са православним обичајима“, рекао је јереј Вања.

Наставница вјеронауке у ОШ „Пале“ Александра Срдановић истакла је да су чланови овогодишње Васкршње радионице већином чланови школске Духовне секције.

Она је нагласила да је и ова радионица један од начина да се дјеца уљепшају празници.

Дјечији радови настали на радионици биће изложени у простору Старе цркве.

Ученица шестог разреда ОШ „Пале“ Тијана Беговић рекла је да се на овај начин жели увеличати и данашњи празник и дочекати Христос са врбицом, као што су га дочекала дјеца са палмама када је дошао у Јерусалим.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ПОРОДИЦА НЕСТАЛИХ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у уторак, 19. априла, у згради Митрополије дабробосанске у Сокоцу примио представнике Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Сарајевско-романијске регије.

Владика Николај рекао је да нестали пред Богом нису изгубљени, него да су пред Богом они увијек заједно са нама.

Високопреосвећени је истакао да је питање несталих једнако важно и за нашу прошлост и за садашњост.

Представници Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Сарајевско-романијске регије упознали су владику Николаја са бројем страдалих Срба у протеклом одбрамбено-отаџбинском рату у БиХ и за колико се њих сада трага, те са својим статусом и радом.

Предсједник Организације Мирко Вранић рекао је да се тренутно трага за 1729 Срба, од којих осам припадника МУП-а и 700 војника.

Он је оптужио Институт за нестала лица БиХ за опструкцију у идентификацији српских жртава, наводећи као примјер да је 2009. године идентификовано 1209 несталих лица у БиХ од којих само 20 Срба.

Према његовим ријечима, уколико такав тренд буде настављен, овај процес неће бити завршен у наредних 50 година.

„У спомен-костурници у Лукавици налазе се посмртни остаци који су ексхумирани 2003. године, а који још нису идентификовани. Морамо радити да што прије проради лабораторија за ДНК-а у Бањалуци“ - истакао је Вранић.

Он је рекао да је поражавајуће и понижавајуће што из Института траже да се нестали не наводе као Срби него грађани БиХ, на што породице несталих и заробљених војника и цивила из Републике Српске никада неће пристати.

ВАСКРШЊА ПОМОЋ НАЈУГРОЖЕНИЈИМ КАТЕГОРИЈАМА СТАНОВНИШТВА

Саборни храм Рођења пресвете Богородице у Сарајеву и Црквена општина Которачка у Добрињи обезбиједиле су 50 пакета хуманитарне помоћи које је Центар за социјални рад Општине Источно Ново Сарајево подијелио најугроженијим категоријама становништва на подручју ове општине.

Старјешина Саборног храма отац Борислав Ливопољац рекао је како је циљ ове и претходних акција да и ове категорије становништва најрадосније и највеће православне празнике дочекају и проведу у радости и бар за тренутак забораве на тешкоће са којима се суочавају.

„Црква је дужна да води рачуна о сваком члану своје заједнице, а посебно онима који су најугроженији,

а даће Бог да оваквих акција буде чешће и више убудуће" - рекао отац Борислав.

Он је навео да је ово већ постала традиционална акција Саборног храма у вријеме великих правослаvnих празника, којој се придружила и Црквена општина Которачка, захваљујући њеном предсједнику Вукашину Црњаку.

У акцији је, благодарећи приложима вјерника и привредника, прикупљено око 50 хуманитарних пакета са прехрамбреним и хигијенским производима, вриједности око 50 КМ.

У сваком пакету налази се 28 артикала - уље, рижа, со шећер, џем, ајвар, чоколада, кафа, вино и друге намирнице.

Дио пакета подијељен је у сриједу, 20. априла, вишечланим породицама које су социјално угрожене, гдје родитељи не раде и гдје има троје и више дјеце, а дио на Велики четвртак, 21. априла, породицама које су социјално угрожене по више аспеката у којима има неко ко је болестан, те пензионерима који немају примања или су она мала.

ВАСКРШЊЕ ЛИТУРГИЈЕ У СВИМ ХРАМОВИМА МИТРОПОЛИЈЕ ДАБРО- БОСАНСКЕ

У свим храмовима Митрополије дабробосанске служене су у недјељу, 24. априла, свете литургије поводом највећег хришћанског празника - Васкрсења Христовог.

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај служио је Свету архи-

јерејску литургију у Саборном храму Рођења Пресвете Богородице у Сарајеву, уз саслужење четири свештеника и једног ђакон Митрополије дабробосанске.

Прочитана је Васкршња посланица Његове светости патријарха српског господина Иринеја и свих архијереја Српске православне цркве.

Митрополит Николај је у краћем обраћању вјерницима честитао овај велики хришћански празник.

На литургији је пјевало Српско пјевачко друштво „Слога“ из Сарајева под диригентским руковођењем ђакон Душка Сандића.

Владика Николај је након литургије традиционално у својој резиденцији у згради Митрополије дабробосанске у Сарајеву примао васкршње честитке вјерника.

НА ДОНАТОРСКОМ РУЧКУ ПРИКУПЉЕНО 39.000 КМ ЗА ГРАДЊУ ХРАМА СВЕТОГ САВЕ У ФОЧИ

Црквена општина Фоча организовала је на Васкршњи понедељак, 25. априла, други донаторски ручак за изградњу храма Светог Саве у овом граду на којем је прикупљено 39.000 КМ.

Предсједник Одбора за изградњу храма свештеник Ненад Тупеша рекао је да се и овом приликом настојало да сакупи што више средстава како би црква што прије добила кров и тако била стављена у богослужбену функцију.

Он је изразио наду да ће се у акцију прикупљања средстава, осим Фочака, укључити и становници осталих градова у Републици Српској /РС/, Влада РС и дијаспора.

НАЈБОЉА КРАТКА ВАСКРШЊА ПРИЧА ДАНИЕЛА КУЗМАНА

Прича „На леду“ аутора Даниела Кузмана из Батајнице проглашена је за најбољу кратку васкршњу причу на овогодишњем Васкршњем конкурс часописа „Соко“ из Добруна код Вишеграда.

Друго мјесто освојила је кратка „Васкршња прича“ Филипа Божића из Бијељине, а треће кратка прича „Заседа“ Хранимира Хране Милојевића из Сокобање.

Аутору првонаграђене приче припашће признање и новчана награда од 200, друге 100 и треће 50 КМ.

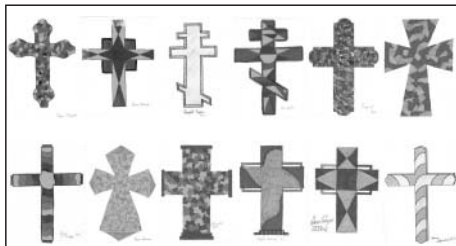
Жири часописа „Соко“ је из приспјелих 50 радова издвојио и посебно похвалио кратке приче Бојана Ђенадије из Нове Вароши, Наташе Хелете из Вишеграда, Василија Карана из Бањалуке, Славице Гарић из Вишеграда, Раденка Зечића из Бајине Баште, двије приче Даниела Кузмана из Батајнице и двије приче Јефимије Коцић из Ниша.

Признања и награде биће уручени на Васкршњој академији 3. маја у Народном дому манастира Добрун.

У програму Академије, осим награђених аутора кратких васкршњих прича, наступиће и рецитатори Средње школе „Иво Андрић“ из Вишеграда, интерпретатор традиционалних народних пјесама Катарина Тасић и Соколова драмска секција основаца из Добруна, док ће чланице Соколове кућне радиности изложити своје ручне радове.

ВАСКРШЊИ РАДОВИ УЧЕНИКА ОШ СОКОЛАЦ

У Основној школи „Соколац“ у Сокоцу већ дужи низ година дјелује секција „Хришћанска вјеронаука“ коју води вјероучитељ у овој школи, протођакон Златко Богдановић.

Полазници секције редовно прате велике православне празнике изложбом својих радова, а ово је избор ликовних радова, на тему „Часни Крст“, урађених поводом Васкршњих празника:

ВЛАДИКА НИКОЛАЈ ОСВЕШТАО ПАРАКЛИС У МОНАСТИРУ ДОБРУНУ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је на Томину недељу, 1. маја, у манастиру Успења Пресвете Богородице у Добруну код Вишеграда, служио Свету архијерејску литургију и освештао параклис који је посвећен Светом архиђакону Стефану.

Параклис се налази у склопу новоизграђене манастирске капије, која је рађена по узору на капију манастира Хиландара.

Митрополиту Николају саслуживало је шест свештеника и два ђакона Митрополије дабробосанске.

Након литургије обављена је литија око манастирског храма и освећење сира и јаја, које су донијели вјерници поводом овог дана, у народу познатијег као Мали Васкрс.

Владика Николај је у пригодној бесједи присутним вјерницима честитао празник Васкрсења Господњег.

Високопреосвећени је истакао да је освећени параклис пето овакво молитвено мјесто у манастиру Добруну.

Митрополит Николај пожелио је да Господ услиши све молитве оних који му се на овом мјесту буду молили.

ПРОВАЉЕНО У ХРАМ РОЂЕЊА СВЕТОГ ЈОВАНА КРСТИТЕЉА У БИЉЕШЕВУ

Непознати починиоци провалили су у храм Рођења светог Јована Крститеља у Биљешеву, општина Какањ, и побацали и испретурали црквене ствари у њему.

Према ријечима пароха какањског Марка Малеша, провала се десила у посљедњих седам дана, а примијетио ју је у понедељак, 9. маја, предсједник Црквене општине Биљешеве Вељко Танасић приликом обиласка храма.

Непознати починиоци провалили су у храм тако што су претходно оштетили улазна врата и направили отвор кроз који су ушли у унутрашњост гдје су све црквене ствари испретурали и побацали.

Полиција је направила увиђај.

Ово је трећа провала у овај храм на исти начин у посљедњих годину дана, а полиција још није открила починиоце.

Парох Малеш је навео да су прошлог мјесеца непознати вандали

поломили 16 надгробних крстова на православном гробљу Доњи Лучани у Биљешеву.

Полиција је и тада направила увиђај, али починиоци још нису пронађени.

ИЗ ЦРКВЕ У ДРИВУШИ УКРАДЕНО ЗВОНО ТЕШКО 50 КИЛОГРАМА

Непознати починиоци провалили су у храм Вазнесења Господњег у Дривуши, општина Зеница, у Федерацији БиХ, и из њега однијели звон тешко 50 килограма.

Према ријечима пароха зеничког протонамјесника Бојана Глишића, провала је почињена у сриједу, 18. маја, у вечерњим часовима, а откривена у четвртак, 19. маја.

Према његовим ријечима, провалници су обили браву на вратима храма и ушли у цркву, гдје су испретурали и побацали црквене ствари, сломили икону светог Петра Дабробосанског, а са звоника скинули и однијели звон.

Провала је пријављена полицији, која је обавила увиђај.

Благословом Његовог високопреосвештенства митрополита дабробосанског господина Николаја, 2008. године је на велики православни празник Спасовдан, обављен чин освећења обновљене цркве Вазнесења Господњег у Дривуши.

Обнова храма Вазнесења Господњег у Дривуши трајала је тачно годину дана и он је у потпуности обновљен.

За обнову ове цркве Федерално министарство културе и спорта дало је 30.000 КМ, а осим општине Зеница, те вјерника из земље и расејања, велику донацију дао је и капитен Фудбалског клуба „Партизан“ из Београда и бивши репрезентативац Србије Младен Крстајић, који је родом са ових простора.

Кум обновљеног храма био је господин Огњен Петковић из Зворника.

Црква у Дривуши саграђена је 1957 године, а током посљедњег рата је оскрнављена и девастирана.

УКРАДЕНИ БАКАРНИ ОЛУЦИ СА ХРАМА СВЕТОГ ПРОРОКА ИЛИЈЕ У БУСОВАЧИ

Непознати починиоци украли су бакарне олуке са храма Светог пророка Илије у Бусовачи.

Према ријечима пароха какањског Марка Малеша, лопови су однијели око 20 метара дужних бакарних олука са предње стране храма вриједности око 500 КМ.

Он је рекао да се крађа десила у ноћи између понедељка и уторка, 23. и 24. маја, јер је нестанак олука примјењен 24. маја прије литургије, а претходног дана су били на храму.

Парох Малеш је подсетио да су раније украдени олуци са стражње стране храма.

О свему је обавијештена полиција која је обавила увиђај.

УВРЕДЉИВИ ГРАФИТИ ИСПИСАНИ НА ХРАМУ СВЕТОГ САВЕ У БЛАЖУЈУ

Непознати починиоци су у ноћи између 1. и 2. јуна, уочи великог православног празника Вазнесења Господњег - Спасовдана, оскрнавили храм Светог Саве у сарајевском насељу Блажуј исписавши по њему графите увредљивог садржаја.

Парох блажујски Чедомир Ђелмо рекао је да су графитима исписани и зидови и врата храма.

„Исписано је око 30 графита са увредљивим натписима против генерала Ратка Младића, те жАлах је највећиж, жСмрт Караџиђуж итд. Има ту и натписа и на арапском и јеврејском” - рекао је парох Ђелмо.

Он је истакао да је овај вандализам пријављен полицији која је обавила увиђај.

Парох Ђелмо је нагласио да је овај храм често мета напада и навео да су поломљени крстови на огради, да је дио оgrade срушен, да је прије пет-дест година у дворишту цркве остављена бомба са намјером да буде активирана када се буде косила трава, разбијани су прозори, упада-

но у храм, украдени олуци, али никад ништа од тога није откривено.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ НА СПАСОВДАН СЛУЖИО У ВОЈКОВИЋИМА

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у четвртак, 2. јуна, на православни празник Вазнесења Господњег - Спасовдан, служио Свету архијерејску литургију у храму Светог свештеномученика Петра Дабробосанског у Војковићима, општина Источна Илиџа, уз саслужење четири свештеника и једног ђакона Митрополије дабробосанске.

Пошто је Спасовдан крсна слава Мјесне заједнице Војковићи, владика Николај је обавио славски обред, а потом је око храма и кроз насеље прошла литија.

Митрополит Николај је у бесједи свештенству и парохијанима честитао празник и пожелио да им молитве принесене Господу у храму буду на здравље и напредак укућана.

Високопреосвећени је подсетио вјернике да на овај дан славимо празник Вазнесења Господа Исуса Христа на небеса и Његово сједење са десне стране Бога Оца, који нам је показао да наша права отаџбина није на земљи него да је то Царство Небеско у наручју Бога Оца.

УКРАДЕНО ЗВОНО У ХРАМУ СВЕТОГ ПРОРОКА ИЛИЈЕ У МУТНИЦИ

Непознати починиоци су у ноћи између четвртка и петка, 9. и 10. јуна, провалили у храм Светог пророка Илије у мјесту Мутница, општина Зеница, украли звоно тешко 50 килограма и причинили материјалну штету од око 7.000 КМ.

Према ријечима пароха зеничког протонамјесника Бојана Глишића, провалници су у храм ушли преко крова, а потом су из унутрашњости провалили врата како би изнијели звоно.

Провалу су примјетили мјештани у петак, 10. јуна, у поподневним часовима.

Провала је пријављена полицији која је обавила увиђај.

Прије двадесетак дана, у сриједу 18. маја, непознати починиоци провалили су и у храм Вазнесења Господњег у сусједној Дривуши и из њега однијели звоно тешко 50 килограма.

И тај случај је пријављен полицији, али до сада нису пронађени ни звоно ни они који су га украли.

МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЈ НА ТРОЈИЦЕ СЛУЖИО У РОГАТИЦИ

Његово високопреосвештенство митрополит дабробосански господин Николај је у недјељу, 12. јуна, на велики православни празник Силазак Светог Духа на Апостоле, служио Свету архијерејску литургију у храму Свете тројице у Рогатици, уз саслужење четири свештеника и једног ђакона Митрополије дабробосанске.

Владика Николај је прије литургије освештао нови иконостас са иконама у храму за који су прилоге дали Влада Републике Српске, општина Рогатица и бројни појединци.

Пошто је овај празник и храмовна слава обављени су литија око храма и славски обред.

Кум славе ове године по трећи пут био је Ненад Перовић из Рогатице.

Владика Николај је окупљеним свештеницима и парохијанима честитао славу храма и празник.

СТАРИ БРОД – освећење темеља Спомен капеле пострадалим Србима.
По благослову Митрополита Николаја чин освећења извршио је
протојереј-ставрофор Милорад Љубинац (архијерејски заменик)
у присуству свештенства и монаштва и великог броја вјерника.

СТАРЦУ СА ЈЕЗЕРА

У мени као некад Chesиo ce jави
жеља cтiapa, да ocjeиm мapиc тiамjана
и cтiapчeвoг вeликoг дyxoвнoг дapa.

Клyиa у иopии cтioји ниjема
иcтисана тiиxим иoвjeтapцeм
на cтioишине Хpишћaнcких имена.

У cрцима нашим ocтiаћe
cвe икoнe и cвeтшнe нaшe,
кaо и иoукe њeгoвe
кoje мy ce oд Бoгa дaшe.

Глe, чyднa ли чyдa и Бoжиjeг хpaмa
y кoјeм cтiapaц Гocтoдa зa нac мoли
и pиjeткo cтaвa.

У димy тiамjана Ocтipoгa, Cтioцa,
Љyбињa, Билeћe, Тpeбињa,
Бjелyшинa y Мocтiapy, кoд нeкoг Зaликa,
caмo вaйaј Cтiapчeвoг cтoмeникa.

А биo нaм je cвjeтлocтi ишћo cвjeтлoшћy зpaчи,
o Бoжe нa кoјeм ли je нeбecкoм cвoдy
њeгoв eишћapaxиљ и кaндилo дa ми je знaтии.

Heки дpyги кaлyђepи caдa иpeмa Дoбpићeвy xoдe,
y Cвeиm Лишћyрђиjama кaо тiи ocтe дa нac Хpиcтiу вoдe.

Мнoги caдa кaо нeкaд зa ићoилe мoлитвe имена ишћy,
кaо дa и caдa мoли Ocтe ићoиm cрцeм и илyћимa дишћy.

Јeднa oд ићoиx бeзбpoј иoукa билa je: „O ићyћeм жpијeхy
нe иpицaј нeкaд вишe, jер ићи ce ићoић иpeд Бoгoм нe бpишe.“

Учиo cи нac мoлитви, иpицao o жићићy Cвeиx Oићaцa
и мнoгo o јeднoј Пeишћepи y cpeд cтiићeнe cивe.

Пa ce ићaкo y мeни jави жeља cтiapa,
дa хoдим ca ићoиm чeдимa дo Дoбpићeвa и ocjeиm блaгoдaић,
мapиc тiамjана и вeликoг oд Бoгa дyxoвнoг cтiapчeвoг дapa.

Пчeлe нa лaвaнди, цвpчкa нa pyзмapинy,
Анђeли ићoју хepувимcкy ићeсмy, Лишћyрђиjа ићeчe.

Идe Cтiapaц иpeкo двopишћиa, идy cви мoју иpeићи
oд вишe cтioишинa лeићa. Пyнo cрцe, ићyнa дyшa.

Тим ићyћeм иpeмa Тpeбињy, мoждa чesиo нe иpoлaзим вишe,
aли нeкaд, нeкaд нe зaбoрaвљaм Oцa Симeoнa,
Cунцe нaд Дoбpићeвoм и дyгe нaд jезepoм oкo Мaнacтiрa jeceњe кишe.

Весна Кулићан

ДАБАР

Билтен излази тромесечно

**С БЛАГОСЛОВОМ МИТРОПОЛИТА
ДАБРОБОСАНСКОГ НИКОЛАЈА**

Главни и одговорни уредник:
архимандрит Калистрат (Бобушић)

Технички уредници:
архимандрит Јован (Гардовић)
иpиoић.-cтiappoф. Мoмip Bacиљeвић

Уредник у Редакцији:
иpиoић.-cтiappoф. Бoгдaн Cтiaнишић

Секретар у Редакцији:
иpиoићaкoн Мишћap Tанacић

Редакција:
јepoмoнaх Cepaфим (Глићић)
јepoћaкoн Гaвpилo (Ђyрић),
ћaкoн Злaйкo Бoгдaнoвић,
фoтo: Млaдeн Тoмић
Хaћи Бpанкo Никитoвић

Сарадници:
иpиoићepeј Paјкo Цeјeйкoвић,
иpиoићepeј Pанкo М. Билинaц,
Heбoјшa Ђoсoвић, Слaвкo Хeлeшa,
Милицa Кyсмyк

Уредништво и администрација:
МАНАСТИР СВЕТОГ НИКОЛАЈА
Дoбpунcкa Pијeкa, Peпyбликa Сpпcкa

Адреса редакције:
Мaнacтiр Cвeићoг Никoлajа
73247 Дoбpунcкa Pијeкa, РС

e-mail: dabardobrun@yahoo.com

Телефони:
(+ 387) (0)58 612-112,
(+387) (0)65 431-505

Рукописи и фотографије се не враћају

Тираж:
2000 пpимepaкa

Штампа:
„Гpафичap“, Ужичe

Пpипpeмa штaмпe:
Мирoслaв Paдулoвић

Решeњeм Министapствa инфopмaциjа
Рeпyбликe Сpпcкe, бpoј 01-280/96 oд
12.7.1996. гoдинe, Билтeн Мaнacтiрa
Успeњa Прeсвeтe Бoгopодицe
y Дoбpунy пoд нaзивoм „Дaбap“ je
yпиcaн y Рeгистap јaвних глacилa
пoд рeдним бpoјeм 152.

Решeњeм Министapствa нaукe и кyлтурe
Рeпyбликe Сpпcкe, бpoј 04-1202/01 oд
25.9.2001. гoдинe, Чacопис „Дaбap“ кaо
пyбликaциjа oд oпштeг дpyштвeнoг
и нaциoнaлнoг интeрeсa
oслoбaђa сe плaћaњa пoрeзa нa пpoмeт.